

ఆంధ్ర ప్రభుత్వ పత్రిక

31/7/37

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } డెన్ వట్టణము 1927-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 25-వ తేది సోమవారము } No. 20
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామసంవత్సర చైత్రమాస బహుళ అష్టమి. } సంచిక ౨౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పులమాన్పును, వాయు పోట్ల
బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్లబొగొట్టును, బెణుకుల శబ్దించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు సంచలనవంటిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డజ్జ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
తేక
249, ఫ్రేరిరోడ్డు, భోర్డు, బొంబాయి.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరము రు. 3-0-0
చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

అంగధైవజ్యోత్సావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1
(2046) దాక్షర శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, లెజవాడ.

ప్రశ్న 2598
భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులువ్రాయుటకు
రూ. 1-0-0. వై ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. వి.పి. ఖర్చులు 0-4-0
అవును. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. 1275
మానుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

WANTED 3168
Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Full Particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas stamp.
Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE.
DELHI.

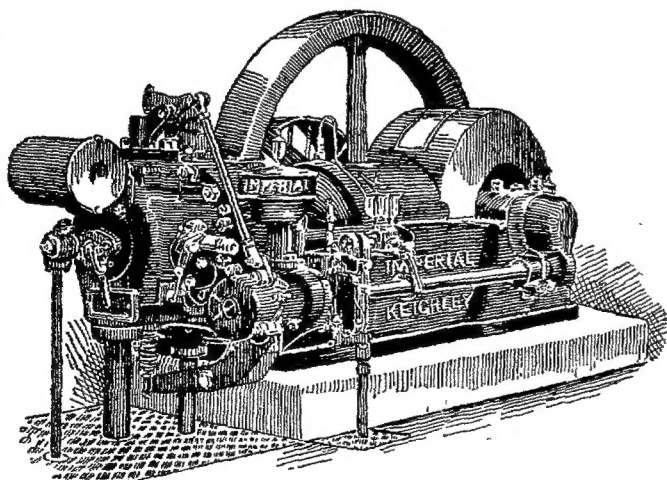
సువర్ణ సుందరరసము పవామేహములకు సంచలన
చివి. కీ! శీ! వేటూరి
సుందరశాస్త్రిగారిచే కవిపెట్టబడినది. ఎటువంటి పవామేహ
ములైనను గుదుర్చును. ఇకాదేక్షను అనవసరము. 50 మాత్రలు
రూ. 5/ వాడుబిధము మందుతో పంపబడును. 2126
ఆర్రసాయనశాల, ముక్కాల్, కృష్ణా

యింపీరియల్ కోల్డు సార్రింగు క్రాడు

ఆయిలు

ఇతర ఆయిలు
యింజనుల కంటె
బలమైనవి. చాలత
క్కువ ఆయిలు
ఖర్చుగును.

యిండియాలో
అన్ని స్థలములలో
పనిచేయుచున్నవి.

యింజ
ను

12 మొదలు 75
గుట్టముల వరకు
ప్లాకులో వున్నవి.
ధరలు చాల
వరసము.

మావద్ద వైటుపేరు బెల్లింగు, బాలు బేరింగులు మిల్లులకు కావలసినఅన్ని సామానులు
చాలవరసమైన ధరలకు దొరుకును.

వలయువారు మాకు వ్రాసి అన్ని విషయములు తెలుసుకొనవచ్చును.

సోల్ యేజెంట్లు

301

ఆంధ్రా యింజనీరింగు కంపెనీ, బెజవాడ

ప్రాప్తయిటరు, చుండూరు వెంకటరెడ్డి బి.వి.

పుట్టుచెముడును కుదిర్చెదము.

వివరములకు 1 అణాబిళ్ళపంపవలెను.
యాయవరం అగస్త్యేశ్వరరావు, హెచ్. సీ. అండు
పిన్ డిస్పెన్సరీ. బాపట్ల (గుంటూరుజిల్లా.)

హిందూస్థాన్ కో ఆపరేటివ్
ఇన్సూరెన్సు సొసైటీ (లిమిటెడ్)

స్థాపితము 1907: హెడ్ ఆఫీసు:—కలకత్తా
శేవము హైదవులచేతనే నడుపబడు తీవ్రముల భీమా ఆఫీసు.
భీమా చేయబడిన మొత్తము రు 2,00,00,000
రాబడి రు 75,00,000
భీమా నిధి రు 60,00,000

రాజధానియందంతయు ప్రచారకులు కావలె
ను. విశదములకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు.

3543 పి. రంగస్వామయ్యంగారు
పులివర్తి సూర్యనారాయణరావు
బ్రాంచి మాజీజరు వాస్తుబాపు 223 మద్రాసు.
గోదావారి, కృష్ణాజిల్లాల ప్రతినిధి, కావలి.

ఆటంకపరచుటకుదురుట

జీసానీ దీనిని ఉపయోగించి } ఈ రెండు సుగుణములు గలిగినట్టి } దీని నిజమును గ్రహించుడు.

లోకమయహరకస్తూతిమాత్రలు

Regd TradeMark

అమూల్యమైన ఓషధులు, కస్తూరి కుంకుమపువ్వు మొదలగునవి చేర్చి కాస్తూతిమాత్రలుగా తయారుచేయబడినవి. 594

సాధారణముగా పలువిధ జ్వరములు, జలుబు, దగ్గు, అజీర్ణము, పిల్లలపడికము, ప్రక్కల ఈడు, అజీర్ణ భేది, పేగు, కడుపుబ్బరము, బలహీనత, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము, అజీర్ణచే గలుగు కడుపునొప్పి మొదలగువాటికి వజ్రాయుధము వంటిది. అనుపాన పత్రముకూడ పంపబడును. కాల, దేశ, లింగ వయస్సు భేదము లేక అనేక సం॥ రములనుండి వాడబడి, ప్రశంసించబడుచున్నది. పసిబిడ్డలకు, బాలింతలకు అమృతమువంటిది. 250-300 మాత్రలుగల బుడి 1 కి ధర 0 4 0, పోస్టుఖర్చు 0 4 0, పోస్టుఖర్చుతో పహా 6 కి రు 1 8 0, 12 కి 2 18 0, 25 కి రు 5 8 0.

ముఖ్యగమనింపు:— మా కస్తూరి మాత్రలను గలుగుచున్న అమూల్యమైన గుణమును చూచి బజారునందు అనేక కృత్రిమ కస్తూరి మాత్రలు విక్రయించబడుచున్నది. హావహావములకై మా వర్తక గుఱుతున్నమాచి తీయుడు: ప్రతివూరిలోను ప్రతి దుకాణమునందు దొరకును. బివగరత్న పాత్యపు వెంకటాచల పండితులు, ప్రొఫైటరు,

శ్రీ సీతారాఘవవైద్యశాల, మైసూరు.

చేదారంలేదు, కూలితకు, వ అను డాబు ప్రకటనలను చూచి

1842

మోసపోకుడు!

మా కాతాదాగులు ఎంతయు మోసపోకుండుటకై ఈదిగువ తెలుపబడిన విలాసమునకే రావలెను. మానంద నూతన మోస్తరుల బంగారు, వెండిగలు, పువ్వు రాగములు కెంపులుచేర్చి తగుచేయబడిన వగలు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి. హాజరులో లేనివి సకాలమున తగుగూడచేసి యివ్వబడును. సరంబంగారమునకు సీమ వెండికి పూచీనిచ్చెదము. ఇదివరకే మానందజేరము చేసినవారిని వగిన తెలియును.

ముఖ్య గమనింపు:— బయటివూరియందుండు వర్తకులకు వెండిగొప్పలు, తల్పలు, కాలిగొలుగులు, ఇతరనామాదులు ప్రత్యేక ధర ప్రకారము సరఫరా చేయబడును. పూర్తి వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,

“తంతివిలాసము:—ఉమ్మడియా” నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

బిలహినము, వరముల బిలహినము

రక్త హావి

Deschiens' syrup

నిరపుట ఉపయోగమును.

ఇది, ఆరోగ్యమున, బలము, నియంత్రణవదియు, 30,000 వైద్యులచేత ప్రశంసించబడుచున్నది. చెప్పిచ్చు, హావి అను మాత్రము, గమనించుము. ఎక్కడను చిక్కును.

To be had of all Chemists (Wholesale **C. T. HARI & Co., 174, Broadway Madras.**)

తెలుగు ఇన్కంటాక్సు గైడ్

(200 పేజీలు గలది. చక్కగ బైండుచేయబడినది)

గ్రంథకర్త:

యన్. సూర్యన్నారాయణ (డిప్లొమా హోల్డరు) అకౌంటంట్ అండ్ ఆడిటరు, బెజవాడ.

(ఈ పుస్తకమునందు యిన్కంటాక్సుకు సంబంధించిన ప్రతివిషయమును ప్రతివర్తకునికి అర్థ మయ్యెలాగున తెలుగునందు వ్రాయబడినది. ఇన్కంటాక్సు విషయమై తెలుగులో వ్రాసిన పుస్తకము మరియొకటి లేదు)

కొద్దికొద్దిగా మాత్రమే కలవు.

వెలరు 2-8-0

మద్రాసు, బల్లారి, చిత్తూరు, నెల్లూరునకు మాత్రము ఏజెంట్లు కావలెను.

సీకాలమును, ఆదాయమును, ఆయుర్దాయమును భీమాచేసికొనుము

డాక్టరు ఐ. యం. మ్యాలిక్ యం. ఏ. యం. డి. బి. యల్ గారి ఇక్ మిక్ కుక్కరుతో ప్రతి దినము నీ ఆహారమును పండుటవలన.

ఉపయోగించుట సులభము ప్రగాణమునకు సౌకర్యము. పరిశుభ్రమైనది, ఆరోగ్య కరమైనదియు. ఇప్పటికే రిలకు లకుపైన పుషకారములలో నున్నవి.

మధుమేహ వ్యాధిగ్రస్తులకు ప్రత్యేకధరలు. మా 4 నెంబరు చిత్రముల కేసులనుగను వ్రాయుడు.

టెలిఫోను బి. బి. 859

ఇక్ మిక్ కుక్కరు కో,

టెలిగ్రాము “ఇక్ మిక్ కుక్కరు” కలకత్తా.

29 కాలేజీస్ట్రీ, కలకత్తా.

ఇన్కంటాక్సు, ఇన్కంటాక్సు, ఇన్కంటాక్సు, ఇన్కంటాక్సు, ఇన్కంటాక్సు, ఇన్కంటాక్సు, ఇన్కంటాక్సు, ఇన్కంటాక్సు, ఇన్కంటాక్సు, ఇన్కంటాక్సు

యావద్భారత కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము

జన్మభూమి

కాసనసభయందలి కాంగ్రెసుపక్షమున చీలిక ఏర్పడినది ఈరెండుపక్షములవారు ఎట్టిదాపరికములేక తమభావములను ఒకరికొకరు తెలుపుకొని సంపూర్ణ సుగుచర్యను బొంబాయిలో జరుగు యావద్భారత కాంగ్రెసుసభ్యసభయందు జరుపవలయును. కాసనసభకార్యక్రమమువిషయమై ఘోషపత్రాన్ని తీసెందునను ఈవిషయమై జరుగు చర్యలయందు జోక్యముకలుగజేసి కొనుటచే భేదములు వరింతఅధికమగునని మాకుతోచుటచేతను మే మింతవరకు జోక్యము కలుగజేసి కొనలేదు కాని పరిస్థితులు విపరీతముగ పరిణమించుచున్నవి. మిత్రుల విశ్వాసరాహిత్యము ద్రోహము. దేశమునకు అప్రతిష్ఠ తెచ్చి పెట్టినది. కాసనసభ్యులు తమమిత్రులపట్ల ద్రోహము గావించిరి. ఏ సిద్ధాంతములను ఆధారముగ గైకొని పైకివచ్చిరో ఆ సిద్ధాంతములే వారు మరచిరి. కార్యక్రమమునకు పునాది యగు ముఖ్యసూత్రములు నికారింపబడినప్పుడు వారు పతితులైరి చెప్పవలెను. మిత్రులు ఈమాటను అంగీకరింపక పోవచ్చును. కాని వారికి నిజము తెలుపుట ఉచితము. మన మింతవరకు తిరస్కరించిన మిత్రులకును కాసనసభలయందలి మన మిత్రులకును ఎట్టిభేదము లేదని వారు అంగీకరింపవలెను. ఇంకను ఈకొత్త మిత్రులు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులగు నున్న దానై కృంగులములు బలపడగలవు. బూటకమును నడచి మన మిత్రులు ప్రభుత్వమువారితో సహకారమునకు గడంగవలెను ప్రభుత్వమువారి కాసనములను అనుసరించి వారి ప్రతిష్ఠాపనలను నిర్వహింప మనమిత్రులు పూనుకొనవచ్చును. అప్పుడు చెప్పనది యొకటి చేయునది యొకటి అని ఆక్షేపించుటకు విలులేదు. నూతనయుగము ఏర్పడును. ఈ విషయమన మనము మనలక్ష్యము చేరగలము.

సంయుక్త రాష్ట్రముల కాంగ్రెసు తగువు

పరిష్కరింపబడుట

కాకి, ఏప్రిల్ 22:—సంయుక్త రాష్ట్రముల కాంగ్రెసుసంఘమునందు తగవువచ్చి పోటీమీద రెండుసంఘము లేర్పడియుండెను. అందు యేది సక్రమమైనసంఘము అను విషయము పాట్నాలో యీ సుధ్య పరిష్కరింపబడెను.

ఈ విషయమును విచారింప విచారణకర్తలుగా డా॥ బి. ఎన్. ఘోష, బాబు రాజేంద్రప్రసాదు, కిరీత్ శంకర రాయగార్లను గౌహతిలో అ. భా. కాంగ్రెసుసంఘమువారు నియమించియుండిరి. బాబు కిరీత్ శంకర రాయగారు పాట్నాకురాలేదు. తక్కిన యిద్దరు యీదిగువనే తీర్పు జెప్పిరి.

గౌహతిలో అ. భా. కాంగ్రెసు సంఘమునందు పాట్నానిన ఉభయపక్షముల సభ్యులు బొంబయిసభకు హాజరు కావచ్చును. రెండు పోటీసంఘము లేర్పడిన జిల్లాలలో రెండు నెలలలోపున తిరిగి ఎన్నికలు జరుగవలెను. పిమ్మట రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమునకు అ. భా. కాంగ్రెసుసంఘమునకు తిరిగి ఎన్నికలు జరుగవలెను. జగత్ నారాయణ లాలుగారు క్రొత్త యొన్నికలను జరిపింతురు. (ప్రీప్రెసు)

ఇండియాలో పట్టుట పెండుచే వెండిని గొనుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తలబెట్టుట చాలమంచిదే యనియు ఇదివరలోనే ఇది రావలసియుండెననియు చైనాన్ పియలు టైముస్పత్రిక వ్రాయుచున్నది. రేపు బుధవారిము పెండగు ఎట్లందునో చూడవలసి యున్నదనుచున్నది. కరెన్సీ కమిషను సిఫార్సులనుండి వెనుదిరిగిన నమ్మకము కలుగదనుచున్నది.

ఎలిజబెత్తు రాకొమాతై ప్రధమజన్మదినమునాడు సార్వభౌమదంపతులు బహుమతులనిచ్చిరి.

దుర్గేశ్వరి యంత్రములద్వారా ముఖము కన్పించునటుల ప్రయత్నములను జేసెదరట.

సింగపూరు నౌకాదళము సత్వరాభివృద్ధిగ తయారగుచున్నది.

జాగాస్లావియా వైమానికులు ఎరిపోనుండి బ్రసాకేగిరి.

రాయలుకమిషను నియామకము

ఈమేరకు నియమింపబడవచ్చును-
భారతీయ సభ్యుడొక డుండవచ్చును

డెయిలీ హేరాల్డు నూచన

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 28:—సామంత్యపురికమిషన్ ప్ర
శ్నక కేబిలువార్త యిట్లున్నది:—

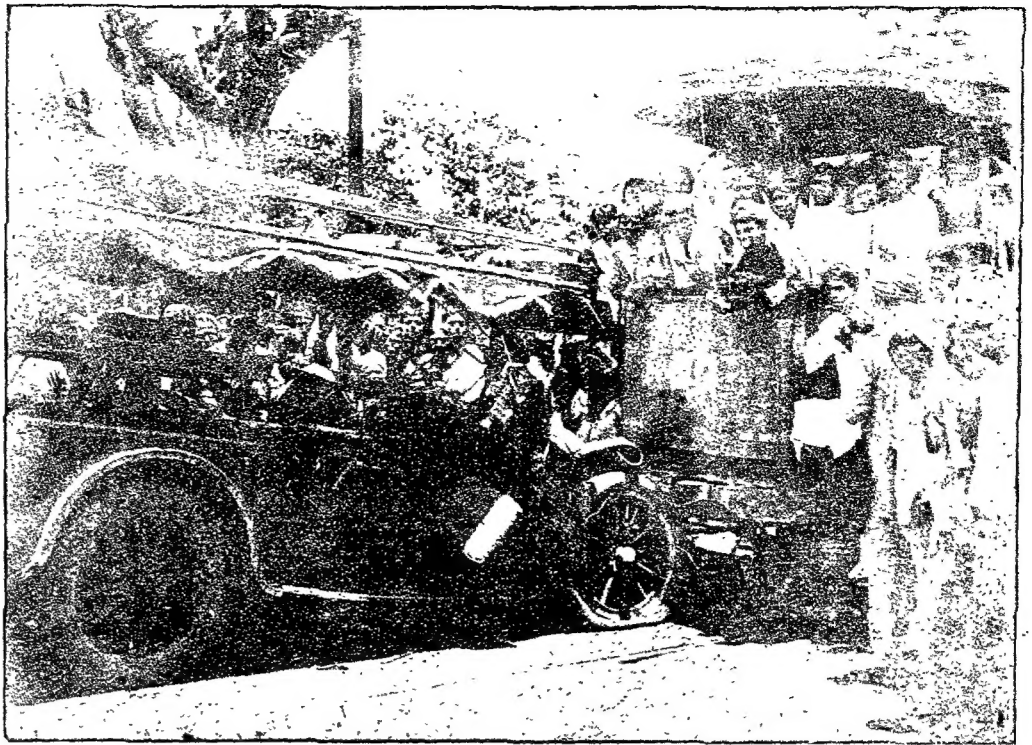
ఇ యను రాయలుకమిషను యిప్పు డేమీ
మనందైనను నియమింపబడవచ్చును. న్యాయశాఖ
యం దున్నతోద్యోగి, బహుశః లార్డుచీఫ్ జస్టిసు
గారు ఉద్యోగులుగ నియమింపబడవచ్చును. సభ్య
ులందరు బ్రిటిషువారే యుందురు గాని ప్రస్తుతము
ఇంగ్లాండులోనున్న ఇండియను లాయరులలో ము
ఖ్యుడొకడు సభ్యుడుగ నుండవచ్చును అని డెయిలీ
హేరాల్డు ప్రత్యేకవిలేఖరి చెలుపుచున్నాడు.

(ప్రీ. వెను.)

రాయలు కమిషను

భారతదేశమునందలి రాజకీయస్థితియందు ఆసేరకము
లు సమస్యలు అత్యధికముగా కలసియున్నవిగాన వానిని సరి
గా తెలుపవలెనని దీర్ఘమగు వివరణమే అవసరమును. గత
వారమున అత్యధికముగ ప్రాముఖ్యతగల పెక్కు విషయాలగు
ప్రశ్నలనుగూర్చి బర్మను హేడు ప్రభువు వివరింపవలసివచ్చెను.
రాజకీయ సంస్కరణములను కొనసాగించుట హిందూ మహమ్మ
దీయ సమస్య, ఆదాయవ్యయములు, సేనలవ్యయము, భారత
దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వముల యొడంబడిక ఇటీవల భారతదేశ
మున జరిగిన శాసనసభల యెన్నికలు మున్నగు సమస్యలను
గూర్చి బర్మను హేడు ప్రభువు వివరించెను. విషయములను
స్పష్టముగా వెల్లడించుట కభ్యంతరము కలుగునని అననసరముల
గు వివరములను అతడు వదలివేసెను గాన చిత్రనర్తకము లేక
పోయినను విషయ మందరికిని బాగుగా వెల్లడియైనది. భారత
దేశమునందు గత మూడేండ్లలోను తత్పూర్వముకంటె శాంతి
చాల అధికముగా నేర్పడెను. అనుభవమునుబట్టి విషయములను
భారతీయులు అవగతము చేసికొన నారంభించిరి. భారతదేశ
మున నియోజకవర్గాలలో హెచ్చుమొదటి అసహాయోద్యమమునందు
నిరసనభావము కలిగినది. కావున రాజకీయదృక్పథము మును
ఖముగా నున్నది. స్వరాజ్యవాదుల పలుకుబడి తగ్గినది. నాలు
గేండ్ల క్రితముకంటె నిపుడు భారతీయులకును ఉద్యోగులకు
యితరులకు బ్రిటిషువారికిని సద్భావము చాల హెచ్చినది.
ఇందుల కనేకకారణము లేర్పడినవి. గవర్నరు జనరలు యిర్విన్
ప్రభువుగారు స్వయముగా హిందూమహమ్మదీయ మైత్రిని
గూర్చి బోధించుచుండుటయే గాక తరుచుగా సొంటరిగా గ్రామ
ములకేగి గ్రామములగు ప్రజల కష్టములను గూడ గ్రహించుచు
న్నారు. వెనుకటి గవర్నరుజనరలు లెవరుగూడ నీవదతి
నవలంబించ లేదు. సర్ బా ని లు బా కె లు గా ర తి
సమర్థ త తో ఆ దా య వ్య య ము ల లెక్కలను పరి
శీలించుచున్నారు. ఐరోపామహాసంగ్రామము ముగిసిన తొలు
దొంత వత్సరములలో కొంద రసహాయోద్యమమును బోధింపగ
లుగుటకును అసంతృప్తిని ప్రజలలో కలిగింపగలుగుటకును ము
ఖ్యధారము ధనసంబంధముగా నేయుండెను. ప్రజామిత్రములై
న ఆరోగ్యబద్ధాశాఖల మంత్రులు రాష్ట్రీయశాసనసభలలో
ధనలోపముచే నెట్టిలాభమును కలుగజేయకపోవుట వలననే
సంస్కరణములనుగూర్చి రాజకీయనేత్రులకు సంతృప్తి కలుగ
కుండపోయెను. ఇప్పుడు ఆదాయవ్యయముల విషయమున మంచి
పదతినవలంబించుచున్నారు గాన ప్రజల ఆర్థికస్థితి బాగుపడు
టయేగాక సంస్కరణములనుగూడ సరిగాకొనసాగింపగలుగు
టకువీలైనది. దక్షిణాఫ్రికానుగూర్చి హేర్బెర్జాగు, హాబిబుల్లా
గారికి జరిగిన యొడంబడికగూడ శాంతిని కలుగించుటకు సహాయ
మై. రాయబారములవలన కలుగగల లాభమునుగూడ
దీనివలన భారతీయులు గ్రహింపగలిగిరి.

ఈకారణములన్నిటివలనను ప్రస్తుతము భారతదేశమున
వెనుకటికంటె సధికమగు శాంతి నెలకొనినందున యిది క్రమముగ
నతిశయింపగలదని ఆశింపవలసివచ్చును. ప్రస్తుత మునులలోను
న్న రాజకీయసంస్కరణములను మరల సవరించువిషయమున
గూడ బర్మను హేడు ప్రభువు కొంతవివరించెను. కొన్ని నెలల
లో, కొన్ని మార్పులు జరిగినచో రాయలుకమిషనును

(ప్ర. పో. ది)

శనివారము 11 గం॥ రాయవేటయందు మోటారుబసు ట్రాముకారు డీకొనుట

ని య మి ం చి వె ం ట నే భా ర త దేశమునకు పం
పుటకెట్టి ఆక్షేపణయును కనబడవని గూడ నిపుడు బర్మను
హేడు ప్రభువు నుడివెను. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును
కలహము లంతరింపకపోయినను దౌర్జన్యములైన సంతరింపకుండ
రాయలుకమిషను నియమింపవలెదని వెనుక బర్మను హేడు
ప్రభువు నుడివెయుండెను. ఇప్పుడా విషయమునగూడ హిందూ
మహమ్మదీయ నాయకు లధికమగుకృషి సలపుచున్నారు. వారి
ప్రయత్నము సఫలమైనచో బ్రిటునుదేశీయుల కధికమగు సంతృ
ప్తి కలుగును. మతకలహము లడగినసేగాని స్వరాజ్యమొసగ
వలెదనుటలో అతిశయోక్తియందుట కవకాశముకలదుగాని
భారతీయు లిటీవల నీమతసమస్యపట్ల చూసిన యుపేక్ష చాల
కోవనీయమైనదే. ఈమతసమస్యను పరిష్కరింపదగినవారు భార
తీయులేగాని యితరులుకారు. అసహాయోద్యమమును వదలవలె
ననునది చెందవలయును. ఇటీవల జరిగిన శాసనసభల ఎన్నికల
ఫలితముపై సత్యధికముగ నాశపెట్టుకొనకపోయినను శాసన
సభలలో నేర్పడిన పక్షముల విషయము నుపేక్షించినను గూడ
వెనుకటికంటె మంచి ఆభివృద్ధియే గోచరింపకమానదు. బహి
ష్కరణ విధానముపై నాధారపడిన స్వరాజ్యవాదులలో అత్యధి
కసంఖ్యయు శాసనసభల ఎన్నికలలో నియోజకవర్గాల విశ్వాస
మునకు పాత్రులుకాలేదు. భారతశాసనసభలో సక్రమముగా
నేర్పడిన రాజకీయము లింకను వ్యక్తులపైననే ఆధారపడియుండు
టయును కోవనీయమని బర్మను హేడు ప్రభువు యేల నుడి
వెనో సరిగా బోధపడలేదు. పాశ్చాత్యదేశములలో గూడ
యీపక్షము లీరీతిగా నేర్పడుటకు పెక్కు శతాబ్దములే పట్టు
చున్నది. రాజనీతిజ్ఞుల నాకర్షించుటకు నాయకులే సూర్య
కాంతిశిల్పకులున్నారు. 1927 లో నిపుడు కనబడిన శుభమాన
లి టు లే వ త్ప రా ం త ము వ ర కు ను గూ డ కొ న
సా గు చు న్నచో 1929 వ ర కు ను రాయలుకమి
షను నేర్పరుపవలెదని యింగ్లాండు దొరతనమువారును పా
ర్లమెంటువారును పట్టుబట్టుటకెట్టి కారణమునకనబడు. కావున
రాయలుకమిషను నియమించిన విషయము ధ్వజంలోనే ప్రక
టింపబడగలదని మేమాణించుచున్నాము.

ఈవార్త శిశుకాలములోగానే ప్రకటింపబడుననిగూడ
తెలియుచున్నది. సంస్కరణములను ఆలవరుప్రభువు ఆక్షేపిం
చెనుగాని రీడింగుప్రభువును యిండియామంత్రియును సమర్థించి
రి. రీడింగుప్రభువు గొప్పయపన్యాసము గావించెను. ఈనట్ట
మును చాలమందిఆక్షేపించిరి. తాత్కాలికముగ నుపయోగప
డుటకు చేయబడెను చట్టములన్నియు నిట్టిఆక్షేపణలకు గురియ
గుచునే యుండును. భారతీయులలో చాలహెచ్చుమంది భా
వోద్రేకమున ప్రతిహతులుగానున్న సమయమునందే యీచట్ట
ములులో పెట్టబడెను. ధనలోపమునలన దొరతనమువారు
దాని నిసరిగా నమలుజరుపుటకుగూడ నశక్తులైరి. మొత్తము
మీద సంస్కరణముల సంకల్పముసఫలమేయైనది. వానివలన ప్రజల
లో హెచ్చుమంది రాజకీయముల పరిజ్ఞానము సధికముగాబడయ
గలిగిరి. కొన్ని రాష్ట్రములలో సంస్కరణములను సరిగా సాగిం

చుచుండుటవలన క్రమక్రమముగ లాభముగూడ కనబడసాగెను.
కాని యిది తాత్కాలికమును ప్రాంతికముననియే చెప్పకతీ
రదు. రాయలుకమిషనువారు యీచట్టము నమలుజరుపుటను
గూర్చి విచారణచేసి పార్లమెంటువారికి నివేదికను బంపవలసి
యున్నది గాన వారుఅనుకూలమును ప్రతికూలమునగు సాక్ష్యము
నధికముగా వివరింపవలయుండును. ఈ సంఘసభ్యులు యీసం
స్కరణములను సవరించుటనుగూర్చి గూడ నూచనలను చేయవల
సియుండును గాన ఆకార్యభారముతో పోల్చిచూచినచో సా
క్ష్యమును పుచ్చుకొనుట అంతకష్టమగు పనికాదనియే చెప్పవలసి
యుండును. భారతీయులలో హెచ్చుమంది నిర్మూలకరముగు
విమర్శనమునే చేసియున్నారు. అనివిసెంటుగారును మరికొంద
రును నిర్మాణకరముగు నూచనలను చేసియున్నారు గాని యిర
పక్షములవారు హెచ్చుమంది వానినామోదించినటు లనవడదు
కొన్ని సంఘములకు శాసనసభలలో సరియగు ప్రాతినిధ్యముగూడ
కనబడుటలేదు. విడుకొట్టుమంది నిమ్మజాతులు గలరు. వారికి
సరియైన ప్రాతినిధ్యములేదు. వారి ఆభిప్రాయమును గూడ
రాయలుకమిషనువారు న్యాయప్రకారము తెలుసుకొనవల
సియే యుండును. కావున యీకమిషను విచారణ కేవలము
ప్రభుత్వశాఖావిచారణ కాకాలదు. ఓర్పు విశాలమృదయము
ఓషికతో పనిజేయగల శక్తి మున్నగువానిని కలిగిన న్యాయ
విచారణ చతులు కొద్దిమంది కావలసియున్నది. వారందరును
ఏకీభవింపగలవారుగా నుండుటముఖ్యతమును. భిన్నాభిప్రాయ
ములు గల తీవ్రవాదులను నియమించినచో వారేకీభవింపజాలక
విడివిడిగా రిపోర్టులను వ్రాసినచో పార్లమెంటువారికి కలనరిము
ను భారతీయులకు అసంతృప్తియును కలుగుటయే ఫలితమగును
భారతీయులు కోరుచున్న యీశాంతిము చాల సక్రమమైనది
టచే కెట్టి ఆశాభంగమును కలుగగూడదు. (లంఘు ప్రేము)
(ప్రధాన న్యాయము 7-4-26)

మద్రాసు హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు

(మావిలేఖరి)

ఇదివరలో మద్రాసు హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు 14
గురు ఉండిరి. వారిసంఖ్యను ఇప్పుడు హెచ్చించెదరటం. మొత్త
ము 15 గురు న్యాయమూర్తులు యందురనుగున్నారు. 15వ న్యాయ
మూర్తిపదవి ఖాయముగా నేయుండునట. క్రింది కోర్టులపరి
పాలనావిధానమును పరిశీలించుటకు ఇతనిని నియమించుచు
న్నారు. దీనికై మైలాపురంలో నున్ననీడ న్యాయవాదులొక
రు ప్రయత్నించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

మహమ్మదీయ న్యాయమూర్తి

గావలెనను ఆంధ్రోశసభితిమో యన్నట్లు సాగపట్నం
జిల్లాజడ్జిగనున్న జయనుద్దీను సాహెబుగారిని వేసవి తరువాత
సెలవుపుచ్చుకొనుచున్న న్యాయమూర్తుల సానములలో నొక
దానికి నియమించిరని రూఢిగ తెలియుచున్నది. మిగిలిన వారి
సంగతి ఇంకా లేలేదు.

కృష్ణాజిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుల అంత్యచర్యలు

వీరు త్వరలో పదవిని విడిచి వెళ్లవలసివచ్చినది కాబట్టి ఇదివరలో నుద్దేశించబడినవి, పదవిని కొన్నికొన్ని కార్యములను అనగా తమ బృందమువారిచే చేపట్టబడినవారికి ఉపకారములను సుప్రదముగ తేయుచున్నారని అవియైన బోర్డు సామ్యుడుంచి ఎన్నికలలో పనిచేసినవారికి, శిష్యులు తీసికొనివచ్చినవారికి వేతనాభివృద్ధిమూలముగ బహుమానము లిచ్చుట అట్టి సంకల్పముతో 14-4-27 తేదీని ఏలూరులో ఒక ప్రత్యేక సభ బోర్డు మీటింగు జరిగినది. అందులో బోర్డు సభ్యులకు ముఖ్యముగ ఉపాధ్యాయులకు గత రెండువత్సరముల ఫల సాయముతో పదులు, యిరవైలు చొ॥ వేతనాభివృద్ధిలు. అయితే యీ బహుమానములు శిష్యులు పొందినవారికి దక్కమరియినందులకు లభింపలేదు. ఆ మీటింగు ప్రత్యేక మండలకేయని తోస్తుంది. కొందరు మొదట్లో ఆక్షేపించిరికాని మెజార్టీ ఎప్పటివలెనే రాజాగారిపక్ష మయినది. అలాభములు పొందిన వారెవరో ఆ మీటింగు ఆజండా చూచిన తెలియనగును గాన వివరము లిచ్చుట వ్రాయనక్కరలేదు. దీనిబట్టి రాజాగారి న్యాయబుద్ధి ప్రకటితమగుచున్నది. గతసంవత్సరము మీటింగులో అన్ని స్కూల్లమార్పిడి తీర్మానము నిర్ణయించియుండ మరల దీనికేమి యగత్యముగల్గినదో! అప్పుడు తప్పిపోయినవారా అంతే కారు. అట్లయినచో అట్టివారు 100 గలరు, వారిమాటయేమి? తర్వాత యీసల మీటింగు 26 వ తేదీని నర్సాపురములో జరుగుటకు ఏలూరు మీటింగులో అంగీకృతమయ్యెను. కాని తమకు మెజార్టీ అట్లువైపున నయినచో రాదనెడి భీతితో మరల జగ్గయ్యపేటకు మార్చబడినది. ఈ మీటింగులో కూడ నూటికి 99 రిజల్టయవలయు బహుమానములు మున్నగునవియే. అప్పుడే అజెండా ఒకటి తయారై వెలువడినది. బోర్డు కంట్రాక్టులు వగైరా లిదివరలోనే జరిగిపోయినది. ఇవి పబ్లిక్లైన టెండర్లు ఆమోదించబడినవి కావు. ఈసంవత్సరంలో రాజాగారితోగూడ రాత్రింబవలు కష్టపడి తిరిగి పనిచేసి తుదకు వ్యాజ్యములో చిక్కుకొన్నట్టి మార్కెటింగ్ డియూలుగారికి ఒక అయిదురూపాయల మాడురూపాయల ఇంకొకటి రూపాయల మాడురూపాయల విచిత్రముగనున్నది. కాని వీరికంటే తక్కువప్రేమపడిన ఇద్దరి పెద్దస్కూలుమాస్టరు ఒకరికి 100 నుండి 125 కు, యింకొకరికి 110 నుండి 125 చేసి ఖాయపర్చిరి. అయితే వీరిద్దరున్న పట్టు చాల గొప్పవట. తర్వాత జమీందారుగారు తమ పరిపాలనమును గూర్చి కొంతదెబ్బగారు వ్రాసిన విమర్శనమునకు ప్రత్యుత్తరముగ నొక చిన్న పాత్రము 40 పేజీలు గలది యింగ్లీషులో వ్రాసిపెను. బెజవాడనుండి 6-4-27 తేదీని ప్రకటించిరి. అందులో బోర్డును, రెడ్డిగారు కేసల మనూమాద్యైవ భావగ్రస్తులై, తమ పరిపాలనమును విమర్శించి గాని, నిష్పక్ష భావముతో గాననియును, అందుచే తమ పరిపాలనమును గూర్చిన న్యాయాభిప్రాయమును (Verdict) పాఠకులకు వదలి వేయుచున్నాననియు వ్రాసిరి. కాని జమీందారుగారి ప్రత్యుత్తరము బలహీనముగను, చప్పగను, దాటుచున్నదిగను నున్నట్లు ఆమూలాగ్రముగ చదివినవారికి గోచరింపకపోదు. అందుచే వీరిపరిపాలనను విమర్శపై నుండజాలనని తోపకమానదు. ఏదియెట్లున్నను ఇకనైనను కృష్ణాజిల్లా ప్రజలు బుద్ధిమంతు లయినచో జమీందారు ప్రెసిడెంటును ఎన్నుకొనకుండురగాక.

ప్రతివాది నరసింహాచారి,

దోసపాడు.

ఫ్రెంచి ప్రెసిడెంటు

లండను కేసులు

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 21:—లండనుకు ఫ్రెంచి ప్రెసిడెంటు డొమింగూగారు పోవుటకు గొప్పప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి మే 16 తేదీని బోయి మూడురోజు లందురు. యవరాజు తన తండ్రితరపున ఫ్రెంచి ప్రెసిడెంటును ఆహ్వానించును. విజ్ఞోరియాలో సార్వభౌమదంపతులు కలిసికొనెదరు. ఒకరింగు హోమిండిరమున బస చేసెదరు. గిల్డు మందిరమును జూచెదరు. విదేశాంగకార్యాలయమున విండ్సోగెదరు. ప్రభుత్వమువారు త్రియండుగారుగూడ ప్రెసిడెంటుతో పోవును.

చిత్తూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మండలంపాధ్యాయ సంఘసమావేశము

(డిస్ట్రిక్టు టీచర్స్ గిల్డు కాన్ఫరెన్సు)

ఏప్రిల్ 16 వ తేది శనివారం ఉదయం 7-45 గంటలకు బోర్డు హాలులో నందు రెండవ మండలంపాధ్యాయ సంఘసమావేశము జరిగెను. శ్రీయుతుల మోక్ష. ఎ. హోద్య, యం. ఏ. యల్. టి. వి. ఇ. యల్. గా రధ్యక్షత వహించిరి.

శ్రీయుతులు డి. వేదాంతాచారిగారు బి. ఏ. యల్. టి. గారు ఉపాధ్యాయులు స్వగత మొసంగిన పీఠప అధ్యక్షులు సన్మనగలందు సారస్వతవిద్యావిషయములను చర్చించుటకు గాను సీసభసమావేశమైనదనియు, నిర్బంధప్రాథమికవిద్య, పారిశ్రామిక విద్య, జాతీయవిద్య, మొదలగు విషయముల చర్చింపవలసి యున్నదనియు నుడివీరి. పురజనులు సమావేశమందు పాల్గొన కుండుటకు చింతించిరి. ఉపనాస్థానకు లింకను మాట్లాడుచు శ్రీవిద్యకుప్రావృల మొసంగినచో రాజకీయవిషయములు చక్కబడవనియు, జనసామాన్యమునకు విద్య గలపుటకును, ప్రయి వేటు పాత కాలల నెల కొల్లుటకును, పాటు పడకున్న చో ఇండియా దేశము ఉన్నతస్థితి నొండలపనియునొకప్పుడొందిరి. హిందూదేశ శ్రీయుతుల విద్య గలపుటకుగా 5 కళాశాలలను కట్టవలయు ననియు, అందులకు 2 లక్షలధనము వసూలుచేసెదమనియు ఫర్ ప్రెజిడెంట్ రైటుదొరగారు స్కూల్లందులో నుడివినటుల దెల్పిరి. ప్రస్తుతము హిందూదేశమందలి విద్య ప్రభుత్వమువారియొక్కయు, మిషనరీలయొక్కయు, కృషిమీదనే ఆధారపడి యున్నదని జెప్పిరి. సెకండరీవిద్యను గలపు సంస్థలు వికేషించి స్థానిక స్వపరిపాలనా సంఘములు (లోకలుబోర్డులు) చే నిర్వహింపబడుచున్నవనియు, వారితో జనసామాన్యమును చేతులుగలపినచో గాని తత్కార్యము సంపూర్ణవిజయము గాంచజాలదని నుడివీరి. విద్యార్థులకు న్యాయామక్రీడలం దభిరుచి గలిగింపవలెననియు నందుచే యువకులు బలవంతులగుటయే గాక వారికి బుద్ధిబలమును చేకూరునని వాక్రచ్చిరి. పిమ్మట కె. ఎన్. రాఘవాచారి (కార్యదర్శి)గారిచే సంవత్సరాంతపు నివేదిక చదువవడి ఆమోదింపబడెను. ఈ సంఘము యన్. వి. టి. యుకు కాఖగా కేర్వబడెనని కార్యదర్శిగారు నుడివీరి.

తర్వాత శ్రీమతి వెకాఫ్ దొరసానిగారు విద్యార్థుల కట్టుబోధింపవలసినది యురే బేర్కానిరి. తర్వాత సాయంత్రం 4 గంటలకు మరల సభ సమావేశమైనపుడు శ్రీ నటేశ అయ్యగారు, యన్. యస్. యల్. సి. ని గూర్చియు, కళాశాల ప్రవేశపరీక్షనుగూర్చియు విపులముగ చర్చించిరి శ్రీవారు తమ యుపన్యాసమందు మెట్రిక్యులేషనును పరీక్ష మిగల కష్టమైనదనియు విద్యాభివృద్ధికి శంకరముగనుండినదనియు యన్. యస్. యల్. సి. పరీక్షావిధానమును సంస్కరించిన విద్యాభివృద్ధి కత్యంతో ఉపయోగముగనుండుననియు నుడివీరి.

తర్వాత అగ్రాసనాధిపతిగారు ప్రైయిమిప్రాయములకు తామెంతయు అనుకూలరమని నుడివీరి. వాటికి సభ ముగిసెను.

రెండవదిన సమావేశము.

మరుసటిదినము శ్రీయుతులు డి. వేదాంతాచారిగారి యధ్యక్షతక్రింద మరల సీసభ సమావేశమయ్యెను. శ్రీయుతులు పిమ్మట రామయ్యగారు జాతీయవిద్యనుగుఱించి రెండుగంటల కాల ముపన్యసించిరి. వీరు ప్రస్తుతవిద్యావిధాన మత్యంతవ్యయాస్పదమై యున్నదనియు, 7-వ తరగతివరకు దేశభావలను మాత్రమే నేర్పవలయుననియు, మనపూర్వ లుప్తిచుచుండిన గురుకులవాసమును ఆచరణయందుంచవలసినదనియు నుడివీరి. తర్వాత అగ్రాసనాధిపతిగారు 7-వ తరగతి వరకు దేశభావలను మాత్రమే నేర్పవలయునను వాదనతో నేకిభ వింపజాలమని నుడివీరి.

యీక్రింది తీర్మానము లామోదంపబడననిదప సభ ముగిసెను.

(1) ఈ సభవారు గొప్ప విద్యావంతులైన కె. వి. రామ నాథనుగారి వరకమునకు చింతిలుచున్నారు.

(2) జాతీయవిద్యను ప్రోత్సహింపవలెను.

(3) యన్. యస్. యల్. సి. విద్యావిధానమును సంస్కరింపవలెను.

(4) పారిశ్రామికవిద్యల కెక్కుడవకాశమును ప్రోత్సహమును నొసంగవలెను.

శ్రీరామనవమి యుత్సవములు

ఈ పురమండలి శ్రీ కోడిండరామస్వామి యాలయమున నీవత్సరము శ్రీరామనవమి యుత్సవములు బహువైభవముగ జరిగినవి. పుష్పపల్లకినాడు విశేషజనులు వచ్చియుండిరి.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927-వ సం॥ ఏప్రిల్ 25 తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు.

దని కూలు బా 1-కి రు 85 0 0	మొదలు 112 8 0	వరికు బియ్యముబస్తాలు
కునుమ తెనాలిబి ,, వ 42 కలది రు 13 4 0	14 12 0	
నెల్లూరిబి ,, డిటో ,, 15 8 0	16 0 0	
డిల్లి ,, డిటో ,, 16 4 0	17 0 0	
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 9 10 0	10 0 0	
సువ్వులు ,, ,, 22 0 0	25 0 0	

2. ధాన్యముపప్పులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,, 15 0 0	16 0 0
సెనగలు ,, డిటో ,, 14 0 0	15 0 0	
పెసలు ,, డిటో ,, 16 0 0	17 0 0	
మినుములు ,, డిటో ,, 17 0 0	19 0 0	
ఉలము ,, ర 195	,, 12 12 0	13 0 0

3. నూనెవస్తువులు.

సువ్వులనూనె బా 1-కి ,, 158 0 0	156 0 0	
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0	25 0 0	
కొండాపురంవేరు సెనగపప్పుబా 1-కి ,, 54 0 0	56 0 0	
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 50 0 0	52 0 0	
వేరు సెనగనూనెగానక బా 1-కి రు 120 మిషన్ నూనె 126 0 0		
ఆముదము బా 1-కి ,, 116 0 0	117 0 0	

4. చిల్ల రవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి ,, 68 0 0	70 0 0	
కూరపసుపు ,, 40 0 0	50 0 0	
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి 122 0 0	140 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి రు 40,45		
కాళహస్తీపాయకట్టు ,, ,, 50,65		
బెల్లము బా 1-కి రు 40 0 0	60 0 0	
చింతపండు బా 1-కి ,, 21 0 0	56 0 0	

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి ,, 81 0 0	82 9 0	
చదరం ,, 81 0 0	82 0 0	
రపుండు ,, 27 0 0	33 0 0	

6. నూలు.

సెం 20 బెన్ని సింహం యా ,, 7 1 0		
సెం 6 బెన్ని ధర ,, 4 4 0		
సెం 24 ,, సింహం ,, 7 4 0		
సెం 24 ,, లాకి ,, 6 4 0		
సెం 60 ,, కారం బెన్ని ,, 9 9 0		
సెం 40 ,, ,, 10 0 0		
సెం 44 ,, ,, 5 8 0		
సెం 20 1/2 న్యూకాటకా ,, 6 5 0		
సెం 12 1/2 చూళ ,, 5 8 0		
సెం 16 1/2 ,, ,, 5 14 0		
సెం 20 1/2 కాపుర ,, 6 8 0		
సెం 40 జామ్యర ,, 9 10 0		
సెం 44 సాండో ,, 4 15 0		
సెం 4 బెన్ని ,, 8 12 0		

7. దూది.

బోండావెస్తు బారక 1-కి	,, 300 0 0	
పల్నాడుదూది ,, ,, 145 0 0		

8. లోహములు.

సెండి 100 తులంకు ,, 61 0 0		
బంగారు, తులము 1-కి ,, 21 0 0	21 2 0	
సవరము 1-కి ,, 18 10 9		
ఇత్తడి బా 1-కి ,, 285 0 0	288 0 0	
రాగి బా 1-కి ,, 258 0 0	260 0 0	

శ్రీ శివాజీ జయంతి

శ్రీకృష్ణ

యం సింగారెల్లు వెట్టిగారిల్లు ప్రకటించుచున్నార
మన దేశనాయకులెప్పుడేర్పాటు చేయుచున్న శివాజీ
జయంత్యుత్సవమువల్ల హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి పెంపొంద
గలదా?

ఇప్పుడు హిందువులకును, మహమ్మదీయులకును,
దేశమందు రగుల్గొనియున్న విరోధాన్ని పల్ల
ప్రజానాయకుల హృదయములు సంతాపము
నొందుచున్నవి. ఈరెండు సంఘములకును అన్యోన్యమైత్రి యే
ర్పడని యెడల స్వరాజ్యసంపాదన నులభసాధ్యము కావాలను
గదా! గత సహాయ నిరాకరణోద్యమమిదివరకే ఇరుసంఘ
ములవారు "భాయి, భాయి" యని చేతులు కలిపి పనిచేసిరి.
కాని నేడు పరస్పరవిరోధులై కత్తులను నూరుచున్నారు ఈ
రెండు సంఘములవారికిని పెరుగుచున్న కలతలు క్రమశః నిష్పం
టుకొనినట్లు గ్రామమాలకుగూడ వ్యాపించగలవు. నాయకు
లైనవారు ప్రయత్నపూర్వకముగానో, అప్రయత్నముగానో
అగ్నిలో ఆజ్యము పోసినట్లు కలహములను ప్రజ్వల జేయుచు
న్నారు.

ఈ శివాజీ యుత్సవమును పునరుద్ధరించుటవల్ల యీమత
కల్లోలములడగని నమ్ముచున్నారా? దీనివల్ల పాపరుల హృద
యములలో స్పర్థలువృద్ధికావా? శివాజీయొక్క సాహసకార్యము
లు ఆతనికాలములోని దేశకాలగతులనుబట్టి దేశోద్ధరకార్యము
లుగాను ఆయుధధర్మమునుబట్టి వారి జీవితకార్యము ధర్మప్రతి
ష్ఠాపన కార్యములుగానుండెను. కాని వర్తమానయుగమునందు
ను అట్లే ఎంచబడగలవా? శివాజీవక్రవర్తి తురకలను చీల్చి చెం
డాడెనని పాతకాలలో చదువు ప్రతిబాటనకును తెలియును.
శివాజీయొక్క శత్రువులైన తురక లే నేడు మనసోదరులై దేశ
భ్యుదయమునకు పనిచేయువలసియున్నారా?

ఒక్క ఉదాహరణము చూడండి. గతవిరోధాయుద్ధవిజ
య సూచకముగా సంధిసమాధానదినము పవిత్రదినముగా భా
వింపబడి బ్రిటిషువారు ఆనాడు ఉత్సాహవేషులై గడపుచు
న్నారా లేదా? కాని యీ యుత్సాహాతిశయములు జర్మ
నులకెంత హృదయకంటకముగానుండునో యెరుంగుదురా? అట్లే
శివాజీజయంత్యుత్సవములు శివాజీయొక్క శత్రుకోటిలోని
వారగు తురకలకు కంటకముగా నుండకమాననా?

శివాజీ యుత్సవములను మనముయెంత నిష్కపట హృద
యములతో ద్వేషరహితబుద్ధితో దేశాభిమానముతో జరుపుచు
న్నను పల్లెలందును గ్రామములందునుగల పామరజనులకు కలతలను
కలుగజేయక మానవు. గతించిన కల్లోలములను తురుష్కలహ
ములను పునశ్చరణ జేయుటవల్ల దేశాధిపతియు కలుగగలవు.

ఈ రెండు మతములవారికిని సమానముగా సంబంధించిన
విషయములనే ఆధారభూతముగా తీసికొని ఏకీభావము నెల
కొల్పవలెను. ఇరుమతములవారికిని, దేశీయులందరికిని సమానము
గా సంబంధించిన యితరవిషయములనే ఆధారభూతముగాతీసి
కొని ఏకీభావము నెలకొల్పవలెను. ఇరుమతములవారికిని దేశీయు
లందరికిని సమానముగా పరిచయమే దేశదారిద్ర్యము. ఈ భరత
వర్షము సస్యగర్భయై ముక్కారుధాన్యములనుపండించినప్రజ
లకు మడుమకూడులేదు. కడు పాకలియే ప్రతివానికిని వర్తించు
చున్న బాధ-ఈ నివారకార్థము మనమందరమును స్వరాజ్యము
ను సాధించుటకు ఏకీభవించుట నులభసాధ్యము. కనుక దేశదారి
ద్ర్యమునే ప్రజలకునుబోధకముచేసి ఐకమత్యావశ్యకమును అం
దరికిని హృదయంగమము చేయగలము. ఇటువంటి సార్వత్రిక
ప్రయోజనములనే ఇతరదేశములలోని ప్రజలందరను ఏకీభవించ
గలుగుచున్నార.

* * * శివాజీజయంతికి విరాళములు

ఈదినవ విరాళములు జయంత్యుత్సవార్థ మొసగబడినవి.
యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు రు 200, కే. నాగేశ్వరరావుగారు
రు 75, సర్. సి. పి. రామస్వామయ్యగారు, డి॥ బి॥ రామ
చంద్రరావుగారు, డా॥ పి. వరదరాజులు నాయుడుగారు,
ఒక్కొక్కరు రు 50 చొప్పున, గొ॥ యు. రామరావుగారు,
టి. యస్. రామస్వామి అయ్యగారు, వి. డి. నింబకరగారు,
మునగాల రాజాగారు, కే. శ్రీనివాసను (హిందూసంపాదకులు)
యస్. బి. శర్మ (ఆర్యభవన కాఫీహోటలు ప్రొప్రైయెటరు
గారు) మహదేవధర్మాజీగారు ఒక్కొక్కరు రు 25 ల చొ॥న
వి. కేశవరావుగారు రు 20, దేవేంద్రుడుగారు రు 15, విద్యా
సాగర్ సామయ్యగారు రు 11, సామి వెంకటాచల శ్రేష్ఠిగారు
ఒక ముద్రాపత్రము పి. గోపాలమినగారు, యు. యల్.
నారాయణరావుగారు, పురుషోత్తమదాసు హరిలాలు అండు
కోవారు, నరసింగరావు, యస్. ఉడయవరగారు, ఆర్.
వెంకటరావుగారు, దేశాయిగొండరు అండు కోవారు, యస్.

(వె. భా. బి)

సర్ లల్లుభాయి శ్యామల్దాసుగారికి విందు

22 వ తేదీన తిరువళ్ళిక్కేని ఆర్పును కో-ఉపరేటివు సంఘమువారు సర్ లల్లుభాయి శ్యామల్దాసు
గారికి విందుజేసిరి. శ్యామల్దాసుగారు, మన్యను కూర్చొనియున్నారు.

మైలాపూరులోని కల్పరలు అసోసియేషనువారు సర్ టి. విజయరాఘవాచారిగారికి 20-వ తేదీన
విందుజేసిరి.

(వెను పిక్చరు సర్వీసు)

యస్. వాయిద్ గారు, మేజరు పండూయిగారు, డా॥ యస్.
కృష్ణస్వామిగారు, పి. డబ్లియు. కామతుగారు ఒక్కొక్కరు
రు 10 ల చొ॥ టి. రంగనాథం నాయుడుగారు (మొదటివాయి
దా) టి. యస్. వివాయకరావుగారు, కృష్ణస్వామినాయుడు
గారు, డా. కల్లన్ నాయుడుగారు, మద్రాసు లెన్ టెడ్ క్లబ్
చీట్లాట కాఖివారు, డా॥ యం. కేశవపాయిగారు, డా॥ సి.కృష్ణ
మూర్తిగారు, సి. వెంకటసుబ్బరామయ్య, డా॥ సి. వి. శ్రీని
వాసగారు, పి.వి. కులకర్ణిగారు, హరికిసన్ వెంకటకీసనగారు,
మలినగుర్వాలగారు, నాన్సి పురుషోత్తము, గొ.టి.కన్నయ్య
చెట్టిగారు, ఏ. కుప్పస్వామిచెట్టిగారు, మోరేశ్వర్ అలతూరు
అబ్బయిచెట్టిగారే, టి.వి. సుబ్బారావుగారు, యస్. వెంకోజీ
గారు, ఆర్.కృష్ణారావుగారు, ఆర్. వెంకటరావుగారు, ఏ.
రఘునాథరావుగారు, నవేంద్రుగారు, కే. యస్. ముత్తయ్య
అండు కంపెనీవారు, ఒక్కొక్కరు రు 5/ చొ॥ రు 5/లకు
తక్కువగు విరాళముల మొత్తము రు 36/ లు.

వాదానముచేసిన మహాశయులు తమ విరాళములు త్వర
లో పంపగోరబడుచున్నారు.

మైలాపూరు నివాసులగు ఆర్. వాసుదేవరావుగారు,
పుత్రవతి శివాజీగారు పట్టాభిషేకపు రాజలంఘనములతో
నున్నట్లుగా నొక చిత్రపటమును బహుమాన మొసంగిరి.

మహదేవ ధర్మాజీగారు శి త్న ఏ ము రో జు న
వ్యాయామక్రీడల సందర్భములో పంచిట్టుటకు ఉచితముగా
ఫలమును సప్లయ చేయుటకు వాదానము చేసిరి

వాదాన అండుకోవారు రెమింగ్టన్ 10 నెలలకు పై
రైటింగు యంత్రమును యాయుత్సవ సన్నాహ కార్యాలయో
పుప్రయోగమునకే అద్దలేకుండా యిచ్చిరి.

బ్రిటిషు వర్తకము

సర్వతోముఖాభివృద్ధి

రుగ్బి, ఏప్రిలు 21:—బొంబేసప్తయ సమ్మె ఆగిపోయిన
పిదప పారిశ్రామిక ఆందోళనము గల్గెను. ఎల్లయితేనేమి అంత
యు అంతమైనది. పారిశ్రామికశాంతి ఏర్పడినది. ఆరునెలల నుం
డి వర్తకము సర్వత్రా యభివృద్ధిగాంచింది. ఉక్కు ఇనుపవర్త
కములు యభివృద్ధిగాంచుచున్నవి. ఇంకను విస్తరించును. నా
కానిర్యాపరిశ్రమగూడ యభివృద్ధి గాంచుచున్నది. విద్యుచ్ఛక్తి
పరిశ్రమలోగూడ క్రొత్తమార్పులు గల్గును.

ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండు, దక్షిణఆఫ్రికా, ఇండియా
జపానునుండి ఆర్థరులు వచ్చుటచే ఎగుమతి వర్తకముగూడ,
యభివృద్ధి యగుచున్నది.

మరల యంత్రములను పునరుద్ధరించుటకు యూరపులో.
ఆశపుట్టినది. బ్రిటిషువారి పోటీ బాగాయున్నది. విద్యుచ్ఛక్తి
ఎగుమతికి క్రేటుబిటనుకు ఎక్కువ గిరాకి యున్నది.

మోటారు పరిశ్రమగూడ బాగానే సాగుచున్నది. ఫ్యా
క్టరీ లన్నియు పనిచేయుచున్నవి. నేతవ్యాపారము ఎక్కువగ
నున్నది.

సామ్రాజ్యవలన

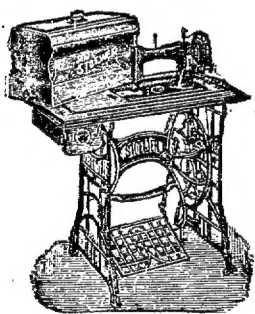
కనడా పడమటిరాష్ట్రములో ప్రవేశించు బాలికలను,
బాలకులకు బ్రిటిషు కనడా ప్రభుత్వమువారిమ్మ ప్రయోగపు
భిర్తులను 1620 నుండి పౌనులకు హెచ్చించుచున్నార.

తిరుమల, తిరుపతి వగైరా దేవస్థానములు, తిరుపతి నోటీసు

1927 సం॥ ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలలలో హుండ్డి లో వసూలు కాబడిన బంగారు, వెండి మొదలగు వస్తువులు దేవస్థానము ఖజానా కచ్చేరివద్ద తేది 28-4-27 వరకు 12 గంటలకు వేలము చేయబడు నని యందుములమున అందరికి తెలుపడమైనది. వేలము పాడనెంచినవారు వేలముపాడు నర్వతను సంపాదించుటకుగా రు 100-లను డిపాజిటు చేయ వలెను. వేలమునందు పాట నిలిచినవారు ప్రతిలాటు యొక్క పైకమును వేలము స్థిరమైన నెలదినముల లోపల పూర్తిగా కట్టవలెను. అట్లు పైకము చెల్లించి వస్తువుల గొనిపోనియెడల అనామతుక్రింద మరొక నెల వరకు దేవస్థానము స్వాధీనముననే యుండును. ఈ కాలమునకు లాటి 1-కి దినమునకు రు 2/- వంతున బాడుగ వసూలు చేయబడును. తర్వాత నదరు లాట్లు డిఫాల్టరు జవాబుదారిమీదనే తిరిగి వేలము చేయబడును. ఇందలివస్తువులు క్రమముగా ఏమైన గలిగినయెడల డిఫాల్టరు వద్దనుండి వసూలుచేయ బడును.

1. బంగారు 30 తు॥ ఒకమారు 1750 తులములు
2. ,, నాణెములు ఒకలాటుగా 7 విధములు
3. వెండి 1000 తు॥ ఒకమారు 11,000 తులము
4. ,, నాణెములు ఒకలాటు 2 విధము
5. హాళిఖాలు (హైదరాబాదురూపాయ) 5660 రూపా.
6. అరిగిన వెండిరూపాయలు 2130 ,,
7. రాగి 1765 శేర్లు
8. రాగి మొదలగు పాత్రలు 16 శేర్లు

శ్రీ మహాంతు ప్రయాగదాసుజీవారు.
విచారణకర్తలవారు.

ఇవి జర్మనీయందు తయారు చేయబడినవి. విశేష కాలము మర మృతులేకుండా పనిచేయుగలవు. ప్రతిపట్టానుండును యేజంట్లు కా వలెను. 8401
సి. హెచ్. కోభవాచలం
అండ్ సన్స్ చిలకలపూడి పోస్టు మచిలీపట్నం. రేకులమిషనులను, కూడ మేము అమ్ముచున్నాము.

No. 315.
దీనిని వైద్య సువాసనగల సబ్బు. పరిశుద్ధ మైనవస్తువులు, శ్రేష్టమైన చందనతైల ము మొదలగువాటినుండి చేయబడినది.
Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.
P. O. BOX 237 3434
MADRAS.

వెంకటకృష్ణయ్య ఎట్లు మరణించెను?

చంద్రమతి క్రానుపరీక్ష గావింపబడుట

సాక్షి బోనులో కన్నీరుగార్చుచు విలపించుట

“విప్రప్రయోగమా? - వాయునోష్ఠలా?”

విల్లివాకం హత్య విచారణ

(మా ప్రత్యేకవిలేఖరి)

చెంగల్పట్టు, ఏప్రిల్ 28:— విల్లివాకం హత్యవిచారణ చెంగల్పట్టు సెషన్సుకోర్టులో తిరిగి నేటిఉదయము 11 గంటలకు ప్రారంభింపబడెను. చంద్రమతి సాక్ష్యమే దాదాపు 4 గంటలు పుచ్చుకొనెను. అప్పగారి మరణమునుగూర్చి చంద్రమతి తానితరులకు వ్రాసిన జాబులు చదువునపుడు కంటదడిపెట్టును, గద్దడకంఠయై హీనస్వరముతో పలుకుచు దుఃఖము నాపుకొనజాలకపోయెను. కోర్టు యెప్పటివలె ప్రేక్షకులతో నిండిపోయెను.

కోర్టువారు సమావేశము కాగానే చంద్రమతి తిరిగి తన సాక్ష్యమును ప్రారంభించెను.

“అప్పగారు ఆదినారాయణకు బోల్చినఖర్చు”

వెంకటకృష్ణయ్య ఆదినారాయణకై జేసినఖర్చులను లెక్క వ్రాసియుండెను. 1926 సం॥ మార్చి నెలలో ఆదినారాయణ కాశీ వెళ్లియుండెను. అందులకుఖర్చును రు 800 లకుపైగ అప్పగారే భరించియుండిరి. మే నెలవరకు జమాఖర్చు వ్రాయుచుండిరి. మే నెలలో చెక్కుపంపెదమని ఉత్తరములు వచ్చినందునను ఆ లెక్కప్రకారము ఆదినారాయణకై శేలపుజేసిన అప్పునంతను తీర్చెదమని తెలియజేసినందున మే నెల వరకు మాత్రమే లెక్కవ్రాసిరి. (సాక్షి వెంకటకృష్ణయ్యగారు వ్రాసిన జమాఖర్చు నుగుర్తించెను.) లెడ్ బీటరు, బిసెంటు మొదలగువారివద్దనుంచి వచ్చిన ఉత్తరములయొక్క సారాంశమును వెంకటకృష్ణయ్యగారు వ్రాసిపెట్టియుండిరి. దానిని ఇతర కాగితములకట్టలో నుంచి మా అప్పగారు గతించినపిదపపట్టమునెల్లి పెట్టెనుచూచిన పుడా సారాంశములేదు. నేను మా అప్పగారు 12 వ తేదీ విల్లివాకం వెళ్లినపుడును త్రము ఉండెను. మా అప్పగారికి కాకర కాయకూర చాలఇష్టము. మేముకూడ ఉండునపుడు తరుచుగ కాకరకాయను తెచ్చుచుండెడివారు.

క్రానుపరీక్ష

అప్పగారివద్దకు రాకపూర్వము

“నావయస్సు 25 సం॥లు. నాకీవాహమైన సంవత్సరము బాగుగ జ్ఞాపకములేదు. నా 13 సంవత్సరమందు వివాహమైనది. నాభర్త పేరు సత్యనారాయణగారు. వారు గుంటూరులో నున్నారని నేనువిన్నాను. వారితోగూడ కొన్ని నెలలు మాత్రమే ఉన్నాను. నాకు 15, 16 సంవత్సరముల వయస్సులో వారితో కొన్ని నెలలుంటిని. మాజనకతండ్రి జీవించియున్నారు. ప్రస్తుతము బెంగళూరులో ఉన్నారు. నాకు సోదరిగలదు. ఆమె తనభర్తతో నగరిలో సంసారము చేయుచున్నది. మాతల్లితండ్రి (తాత)గారు ఉన్నారు. మాతాతనన్ను తనవద్దవచ్చి ఉండవలసినదిగ కోరిరిగాని నేను వెళ్లేదు.

1917 సంవత్సరమందు వెంకటకృష్ణయ్యవద్ద జేరితిని. అక్కడకు వచ్చినపిదప నాకొకబిడ్డపుట్టి 8 మాసములు జీవించి గతించెను. వెంకటకృష్ణయ్య గారితోగూడ కర్నూలులో ఒక సంవత్సరముంటిని. బెంగళూరులో నాచదువు కంటేటికి అప్పగారే ఖర్చుల నిచ్చుచుండిరి. నేను బెంగళూరులో నుండునపుడు అప్పగారు వై. యం. ఐ. ఏ. లోనే యుండిరి. వెంకటకృష్ణయ్యగారి కుమార్తెలలో నొకరికివితంతుదావాహము గావింపబడినది. వెంకటకృష్ణయ్యగారికి వై. యం. ఐ. ఏ లో రు 40 లు వేతనమువచ్చుచుండెను. మాతల్లిగారు నావివాహమైన సంవత్సరమే గతించెను. మాతల్లిగారుగూడ వితంతుదావాహము గావించుకొనెనని నేను పిమ్మట వింటిని.

కోర్టువారు:—(ముద్దయి వక్రమునద్దేశించి) ఈప్రశ్నలన ఉపయోగమేమి?

ము. వక్రము:— వెంకటకృష్ణయ్యగారి సంస్కరణోద్దేశములను తెలియజేయుటకు ఈవిషయమై ఇదియే కడపటి ప్రశ్న.

సాక్షి:—మాజనకతండ్రిగారు నాకెప్పుడు డబ్బు ఇచ్చి యుండలేదు. నీకువచ్చిన 24 ఉత్తరము లేయేలేదన ఎవరెవరి

నుండివచ్చెనో చెప్పగలవా యని సాక్షిని ప్రశ్నింప ఉత్తరము లన్నియు ఆస్ట్రేలియానుండి ఫిబ్రవరి 2 తేదీన సింగపూరుహాగ్గురునుండి వచ్చినవని వ్రాయబడియుండెనని పక్కను ఉత్తరములపై లెడ్ బీటరుగారి సంతకములులేవు. కే. ధరిన్ మార్బిన్ మేరీ, మొదలగు అనేకులగు వారికిప్పుల సంతకములతో వచ్చెను లెడ్ బీటరుగారిని స్వయముగ నేనెరుంగను.

“ఆస్ట్రేలియానుండి జాబులు”

లెడ్ బీటరుగారివద్దనుండి నాకు ప్రత్యేకముగ జాబులే మియు రాలేదు. వారి సంతకమును నేనెరుంగను ఆ 24 ఉత్తరములను పైపుజేసి యుండెను. ఈ జాబులన్నియు 1926 సం॥ జూన్ జూలై మాసములవరకు వేర్వేరు తేదీలందు ఎవ్వరుండెను. ఆ ఉత్తరములన్నియు ఆదినారాయణరాజే తెచ్చి అప్పగారికి ఇచ్చుచుండగ నేను చూచితిని. ఒకసారిమాత్రము ఎవరోయొక నూతనపురుషుడు తెచ్చియివ్వగ చూచితిని ఆఉత్తరము లేమని మా అప్పగారు ఆదినారాయణ నడుగ లెడ్ బీటరుగారినుండి ఈ ఉత్తరములు వచ్చినవి. మీకివ్వవలసినదిగ నాకి ఉత్తరములు నిచ్చిరి. అని ఉత్తరములు నిచ్చెడివాడనెను. మా అప్పగారు దివ్యజ్ఞానమతముందు గట్టి నమ్మకము గలవారు నేను, మా అప్పగారును అడయారు నందలి దివ్యజ్ఞానసమాజ మునకు తరచుగ వెళ్లెడివారు. “పుడ్డు” అను పేరుతో నొకరు అడయారులో ఉండిరి ఆదినారాయణరావు చెప్పుచుండెను అట్టివారు లేరని కుబ్జారావు పిమ్మట చెప్పెను

“నందాశ్రమములో మునుపు మార్చిములు”

కాశీ సమీపమున “నందాశ్రమ”మందు మార్చిముసైక్లులు (మునుపు) మొదలగు వారుండిరి చెప్పుచుండిరి. నేనుగూడ దివ్యజ్ఞానసమాజమునకు జేరినదాననే. మైక్లు నుండివచ్చిన ఉత్తరములందును “కాశీ” పోస్టు ముద్రలు లేవు. దివ్యజ్ఞాన సమాజ మందు మా అప్పగారికి కొంత పలుకుబడిగలదు. ఈ ఉత్తరములన్నియు “అతిరహస్యముగ నుంచవలె”నని అందు వ్రాయబడియుండెనందున అడయారులో ఎవ్వరికిని చూపింపలేదు. నాకుమాత్రము మా అప్పగారు ఆ ఉత్తరముల నన్నిటిని చూపించెను. ఈ ఉత్తరముల విషయమై అడయారులో అడుగవలసినదని నేనెనను మా అప్పగారితో చెప్పలేదు. మా అప్పగారికి మరణించునప్పటికి 56 లేక 57 సం॥లుండెను. వెంకటకృష్ణయ్యగారు లోకికులే వ్యవహారములే. లోక వ్యవహారముల నెరిగినవారు. ఆస్ట్రేలియానుండి వచ్చిన చెక్కు నాకుగాని అప్పగారికిగాని చూపబడలేదు చెక్కు ఏ బాంకుకు వ్రాయబడియుండెనో అనుగగ తాను అన్ని బాంకులకును తిరిగియుంటిని. ఎచ్చట చెల్లుబడి కాలేదని ఆదినారాయణ చెప్పెను. ఫలానిబాంకు పేరిట వ్రాయబడెనని చెప్పి యుండలేదు.

వెంకటకృష్ణయ్య జమాఖర్చు పుస్తకము

నారాయణరావు జమాఖర్చులను వ్రాసినపుస్తకముమీద “నారాయణరావు లెక్క” అని వ్రాయబడియుండలేదు ఈపుస్తకముపైనే “యమ్. వి. కే. ప్రైవేటు అకౌంటు” అని వ్రాయబడియున్నది. కనకమ్మ మా “అప్పగారి” అన్నకుమార్తె. 21-4-26 న నాలుగు గాజులు రు 44-10 0 లకు గొని నట్లు పద్దుగలదు 1-5-26 న చంద్రమతిగాజులు రు 54 లకు అమ్మినట్లుగలదు. నారాయణకు చిన్నచిన్న మొత్తములు ఇచ్చినట్లుగూడగలదు.

మిస్ జేమ్సు ఎవరు?

మిస్. జేమ్సు ఎవరో నాకు తెలియదు. ఎవరని మా అప్పగారిని అడుగగ లెడ్ బీటరుగారి పై ప్రేమ శక్రటరీ (ఆంతరంగిక కార్యదర్శి) యొక్క కుమార్తెల యని వారు చెప్పిరి. మిస్ జేమ్సుగారి వార్తాపాఠనకు రు 2-0-0 లు అని 17-4-26 తేదీ ఒక పద్దుగలదు. మిస్ జేమ్సునుండి వచ్చిన చారునకు రు 2 లుబహు

మతి ఇవ్వమని ఆదినారాయణరావు చెప్పగ అప్పగారు ఇచ్చి వేసెను. కనకమ్మకును, ఆమె భర్త రాఘవరావునకును వస్త్రములకై 21-3-25 వరకు 18 లు ఇచ్చినట్లు మరయొకపద్దుగలదు. దానిక్రిందనే బంగారుతో మాడు రుద్రాక్ష తావళములు 24-3-9 లు అని పద్దుగలదు. ఆదినారాయణరావుకు ఆతినిభార్యకు నాకు మువ్వరకు మూడు తావళములకై వానిని కొనెను. మిస్. శేషమ్మపద్దునుండి చారుడు ఒక్కనూరే వచ్చెను. ఆతినిపేరు నాకు తెలియదు. మిస్. శేషమ్మ ఎవరని మా అప్పగారు చూడెను అనుగలేదు. బిల్లివాకంలో ఇంటికి మా అప్పగారు మూడుమాసముల బాడుగనిచ్చిరి.

“అన్యతములాడితిని”

1918 నుండి 1925వరకు వెంకటకృష్ణయ్యకు రుణములు లేవు. ఆదినారాయణరావు మా అప్పగారు రు 1000 లు అప్పు వేసి ఉండిరిని నేను చెప్పితిని. నాసోదరి పెండ్లికిగాను కావలెనని అచ్చమ్మ వద్ద నగలు కై కొనలేదు. కోడండరావు కొరగారి వద్ద నై న ను అట్లు అడిగినగలను తీసుకొనియుండలేదు. నేను సోదరి పెండ్లికి వెళ్ళుచున్నాననిచెప్పినగలను తీసుకొంటిని. నేను అసత్యమునే చెప్పియుంటిని. ఆదినారాయణరావు సుబ్బారావు కూతురుయొక్క నగలు అడుగుననగ నవంబరు 30-వ తేదీ మా అప్పగారు రు 48 లకు బంగారుగాజులను తీసియిచ్చిరి. వానిని కంభంమెట్టులో కుదురబెట్టితిని. అచ్చమ్మను నగలడిగినప్పుడును నేను పెండ్లికి వెళ్ళుచున్నాననియే అబద్ధముపల్కితిని. ఆదినారాయణ నన్ను అసత్యములుపల్కి అచ్చమ్మవద్ద నగలను తీసుకరమ్మని చెప్పినట్లు మా అప్పగారితో చెప్పియుంటిని. మా అప్పగారు ఆదినారాయణరావును నమ్ముచున్నందున ఏమియు చెప్పలేదు.

నకిలు:—అబద్ధములుపల్కి ఇతరులనగలను తెచ్చుట మంచిదని మీ అప్పగారు చెప్పిరా?—అప్పుడు చెప్పలేదు.

ము. నకిలు:—29-11-26 బిల్లివాకం ప్రేషనలో క్రిష్ణయ్యర కన్పించి “మీరీపుడు ఇంటికివచ్చిన అచ్చమ్మ ఇంటిపద్దు ఉండినందున చిక్కులుగలుగును” అని చెప్పినపుడు “మాయింటికి మేమువెళ్ళుటకేమి అభ్యంతరముగలదు?” అని మీరుగాని మీ అప్పగారుగాని క్రిష్ణయ్యరతో చెప్పిరా—అప్పుడు చెప్పలేదు.

ము. నకిలు:—కోడండరావునవద్ద కాగితములను తీసుకొని వెళ్ళినపుడు క్రిమినల్ ఫిర్యాదుచేయమని మీరుగాని అప్పగారుగాని అడిగిరా?—అప్పగారు అడిగిరి.

ప్రశ్న:—కోడండరావునగా లేమి చెప్పిరి—అట్లు చేయవచ్చును, అనిరి.

ప్ర:—అయితే ఫిర్యాదు చేయలేదా—లేదు. 8-12-26 బిల్లివాకంలో మాయింటియందే సుబ్బారావు “ఫిర్యాదు చేయవద్దు నీరానించుడ”ని చెప్పినందున అప్పగారు ఫిర్యాదుచేయలేదు.

ప్ర:—మీసమక్షమున కోడండరావునగానికి ఎన్నుమారులు కాగితములను చూపించిరి. ఏ తేదీయందు?—ఒక్కనూరు చూపించిరి. 8 వ తేదీ సాయంత్రమున తలచెదను.

ప్ర:—ఆదినారాయణ మీరు ఇతరులు కలిసి నివసించుచున్నపుడు సుబ్బమ్మ రాశేక్వరులెన్నిమారులు వచ్చిరి?—రెండుమార్లువచ్చి మాతోనే నివసించుచుండిరి.

ప్ర:—12 వ తేదీ సుబ్బమ్మ రాశేక్వరులను కచ్చాతేక్వర అగ్రహారమందుగాని మరి ఎచ్చటగాని చూచితిరా? లేదు.

ప్ర:—బిల్లివాకం రాగానే “సుబ్బమ్మ రాశేక్వరులెక్కడ” అని సుబ్బారావు నడిగిరా?—లేదు. సుబ్బారావు నడుగలేదు.

ప్ర:—ఎందువలన అడుగలేదు?—అడుగవలె నని నాకుతోచలేదు.

ప్ర:—“మీకొరకై సుబ్బమ్మ రాశేక్వరులు పట్టుమువెల్లిర”ని తులశమ్మ చెప్పినపుడు “మేము పట్టుమునుంచేవచ్చుచున్నామే? అక్కడకు రాలేదే.” అని అడిగిరా—లేదు. అడుగలేదు.

ప్ర:—ఎందుకు అడుగలేదో కారణము చెప్పగలరా?—చెప్పలేను.

ప్ర:—బిల్లివాకం వచ్చెనుందు సదనాల్గు దినములు మీరు, మీ అప్పగారు పండ్లు, పూరి తెచ్చిభుజించుచుండిరా?—అవును.

కోర్కవారు:—వెంకట్రామన్ గారి యింట్లో అన్నము వండిన దెవరు—నేనే వండితిని.

ప్రశ్న:—అప్పగారికి దేహము స్వస్థతగలేదని 11 వ తేదీ ఇందిరాబాయికి వ్రాసియుండిరా?—అవును.

కోర్కవారు:—ఏమి జబ్బుసంభవించెను?—మోకాళ్లపై బొబ్బలు పుట్టెను.
12 వ తేదీ బిల్లివాకంలో మేము ఆదినారాయణ తీసుకున్న ఇంటి యజమాని సుబ్బారావుకు అద్దెకై మా అప్పగారి చిరునామా అడుగునపుడు అచ్చట ఇల్లు ఉండుచున్నది ఉండెను. ఆ మనిషి చూచి యజమానికి చెప్పినమోయని నన్ను మా అప్పగారిని దానియందుండి తులసమ్మ సుబ్బారావులు చెప్పగ మా అప్పగారు పనిశేయు మనిషికి కనుపడకుండు నట్లు గోడకానుకొని నిలుచుండిరి.

మాకు రాత్రులందు సాధారణముగ కూరకేసుకొనువాడుగలదు. పరాయిఇంటికి వెళ్ళినపుడు వారడిగినచో మాత్రమే వంటలో సహాయముచేసెదను. అడుగనిచో చేయనదిలేదు. ఆ రాత్రి నేను వంటలో సహాయము చేయలేదు. సాయంకాలము నేను అప్పగారు మిడ్డమీడికివెళ్లి దిగివచ్చి రైలుకుపోవలెను. అన్నముపెట్టుడని అడిగితిమి. ఆదినారాయణరావు ఇంటినుండి సామానులుతీసుక రావలసినదని సుబ్బారావుతో మేము చెప్పలేదు. మీరు భోంచేయుడు. నేను వెళ్లి సామానుల తెచ్చెదనని సుబ్బారావు చెప్పెను. సామానుకొరకు ఇప్పుడు వెళ్ళవద్దు అని మేము చెప్పలేదు. సుబ్బారావు వెళ్లి తిరిగి ఇంటిలోనికి రాలేదు. మేముభోజనముముగించినపిదప సుబ్బారావువచ్చి చున్నాడేమో చూడమని మా అప్పగారు అడిగినపుడు చూచితిని. కాకరకాయతిని వాంతి వచ్చుచున్నదని అనగ వేరొక ఆకువేసి వడ్డింతును లేనిచో కాఫీ ఇచ్చెదను అనితులశమ్మచెప్పెను. తులశమ్మ నాచేతికి రెండుపక్కలు ఇవ్వగ అప్పగారికి ఇచ్చితిని. అప్పగారికి బలహీనము లేకపోయినను ఉబ్బసము ఉండెడిది.

డాక్టరును పిలుచుకొని రావలసినదని సుబ్బారావుతో చెప్పినపుడు 8 గంటలందును. పిమ్మటనే నీటితో ఒడులుకాచితిని. తులశమ్మ సామానుల నన్నీటిని తెచ్చెను. నేనే వేడినీటిని తయారుచేసియుంటిని. సుబ్బారావు వేడినీటితో కాచియుండలేదు. “ఆదినారాయణరావు కృతానములో సుబ్బారావుకు మంత్రములు ఉపదేశించగ నేనుచూడలేదు. కేషయ్యకు తండ్రియిచ్చుటకు సుబ్బారావు 10 గంటలవెళ్లి 11 లేక 11-30 గంటలకు తిరిగినచేసెను. వెంకటరమణయ్య నాటిరాత్రి సుబ్బారావు ఇంటికిరాలేదు. సుబ్బమ్మ రాశేక్వరులదియనను మాతో భోజనము చేయలేదు. ఇంటిలో పీనుగ ఉన్నది కావున మాకు భయముగ ఉన్నది అని సుబ్బమ్మ రాశేక్వరులను దొడ్డివ్వారా వెంకటరమణయ్య ఇంటికి పిలుచుకొని వెళ్లిరిని నేను తులశమ్మతో చెప్పలేదు. నేనాదినము వారిని చూడనేలేదు. మా అప్పగారి సంచిలోనున్న డబ్బును నేను తీసుకొంటిని. 13-వ తేదీ సుబ్బారావు పట్టుమువెళ్లి డబ్బుతీసికొని మధ్యాహ్నము 1-30 గంటలకు వచ్చెను. “కేషయ్యరాక నెదురుచూచుచు బేసిన్ బిడ్డి ప్రేషనలో ఇంతవరకు ఉంటిన” ని సుబ్బారావు చెప్పలేదు. కాలాతీతమైనందునను బ్రాహ్మణులందరు ఆసీనులకు వెళ్లి నంకునను శేషమును మోయుటకు బ్రాహ్మణులు దొరకలేదని సుబ్బారావుచెప్పెను. సుబ్బారావు ఆదినారాయణను కొంత దూరము శేషమును మోసి తమకాయాసముగ నున్నదని పిదప దొరక శేషము వెంటనే వచ్చిరి.

“నాశీ కన్నీరుగాల్చుట”

అప్పగారు గతించిరిని జయమ్మ, రంగయ్య, ఇందిరాబాయి మొదలగు వారికి ఉత్తరములు వ్రాసియుంటిని. నాశీ ఈ ఉత్తరములను చదువునపుడు కన్నీరు గాల్చుచు డగ్గర్తో మాట్లాడెను.

“అప్పగారి రుణము తీర్చుకుంటిని”

జయమ్మకు వ్రాసిన ఉత్తరమందెట్లు వ్రాసెను. “లక్ష్మీ సహమరాల్లెన జయమ్మగారికి. నేను బిల్లివాకం వచ్చి మరల మదరాసుకు పోదలందునంతలో అకస్మాత్తుగ వాయువునొప్పులు తగిలి అప్పగారు మరణించిరి. వారికి తినాయాసమరణము గలిగినది. పదినిముసములు మాత్రమే బాధపడి. వారు భగ్యులైరి. అప్పగారు నన్ను దగ్గరతీసినందులకు నేను ఆయన రూము కొంచెమునకు కొంచెము తీర్చుకొన్నాను. మేమే దహన సంస్కారములు చేసితిమి. ఆయనను నేనుకూడ మోసినాను. నారాయణ నామకార్థము పరాయివాడివలె వచ్చిపోయెను. సుబ్బారావుగారు చాలసహాయము చేసినారు. నేను వారి ఇంటిలోనే యున్నాను. నాకు చాలకష్టములు సంప్రాప్తమైనవి. అప్పగారు ఉన్నంతవరకు నాకేమి తెలియలేదు. ఇకముందెట్లుండునో తెలియదు. నారాయణ చేసిన మోసమునకు అప్పగారు మోక గొట్టి చనిపోయిరి.”

“నేను దిక్కులేనిదాన నైతిని”

ఇందిరాబాయికి వ్రాసిన ఉత్తరమునం దెట్లువ్రాసెను.

మమ్ములను ఏవేళటప్పుడు నారాయణ ఇల్లు వగలి వెళ్తామి నాశీ మేము ఇంకను ఇంటికి వెళ్లేదు. అప్పగారు నేను మరలమదరాసు పోవలెనని అనుకొంటిమి. కాని అకస్మాత్తుగ వాయునొప్పిచే పదినిముసములు బాధపడి అప్పగారు మరణించిరి. అప్పగారు భగ్యులైరి. కాని నాకీ కష్టములు సంప్రాప్తమైనవి. నన్ను విష్ణారించువారులేరు. నాకు పిచ్చిపట్టినట్లు న్నది. నాకష్టసుఖము నెవ్వరితోను చెప్పుకొనునట్లులేదు. నారాయణ చేసిన మోసమువలన అప్పగారికి “మోక తగిలినది. వాడే బాగుపడనీ, మేము ఎట్లాపోయినా? అనియుండెను.

“సుబ్బారావు చాల సహాయముచేసెను. నేనిప్పుడు వారి యింటిలోనే ఉన్నాను అని వ్రాసిన సుబ్బారావు (కోర్కవారు ముద్దయిగనున్న) ఈ సుబ్బారావు. సుబ్బారావు తులశమ్మగారి 15 వ తేదీ ఉదయము వారింటియందుండినంతవరకు నన్ను బాగుగనే ఆదరించిరి. సుందరరామయ్య, క్రిష్ణరావు మొదలగు వారు ఉదయము సుమారు 10 గంటలకువచ్చిరి. ఆ ఉదయమే నేను రైటరేరితిని. ‘అనాయాసమరణము’ అని ఉత్తరములో ఎందుకు వ్రాసితిన్నగ అంతకుముందు ఉబ్బసము విచ్చినపుడు అప్పగారు చాల బాధపడువారు. నేను విషమిచ్చెదనాయని సుబ్బారావు చెప్పినందున వారిమాటను నమ్మి నేనెవ్వరికిని అట్లు వ్రాయలేదు (ప్రేలు పైటరేరియుండగ నితరులెవరైన వచ్చినపుడు ఇంటిదొడ్డియందుండవచ్చును. అట్టిసమయములందు ఇతరులను చూడెడి అభ్యాసము లేనందున నేను దొడ్డిలో ఉండలేదు. నన్ను వెళ్ళమని తులశమ్మ చెప్పినందున చూడుదినము లుండి స్నానముచేయకనే వెళ్లిపోతిని. అదినము భోజనముచేయలేదు. నాకు తులశమ్మకు మనస్ఫుర్ణమేయు లేవు.

భారతమ్మను నే నెరుంగదును. వారు మారబంధువులైనందునను, బాగుగ పరిచయము లేనందునను వారియింటికి వెళ్లేలేదు. కామమ్మ భర్త ఇంతవరకు నీ కేసి నందున ను నా తండ్రి చని పోయెనని అడుగనైన అడుగనందువల్లును కామమ్మయింటికి వెళ్ళుట నా కిష్టములేకపోయెను. సుందరరామయ్య క్రిష్ణరావు కామమ్మ సుబ్బారావుఇంటికి వచ్చినపుడు బిగ్గరగానే మాట్లాడుచుండిరి. వారేమిజెప్పినది నేను వినలేదు. తులశమ్మనైన విచారింపలేదు. సముద్రములో కలుపుటకు తీసుకవచ్చిన అప్పగారి అస్థులైన నావెంట తీసుకొనివెళ్ళలేదు. వెంకట్రామన్ ఇంటికి అదినమున నేనెళ్లి నాగదిలో పెట్టెనుమాత్రము తీసుకొంటిని.

ప్ర:—అంటువారు ఇంటిలోనికి వెళ్ళుట సాధారణముగ ఆచారమా—కాదు. నేను రైటరేరినట్లు ఎవ్వరితో చెప్పలేదు. స్నానముచేసివెళ్లి నాపెట్టెను తీసుకొంటిని.

“ఇరువురు సుందరరాజులు”

వెంకట్రామన్ ఇంటిలోనుంచి నాపెట్టెనుకొని కొంత చుట్టిసిద్దిలో సుందరరాజన్ గారింటికి వెళ్లితిని. అచ్చట ఇద్దరు సుందరరాజన్ గార్లుగలరు. చిన్న సుందరరాజును 15 లు వయస్సు. వీరి మేనమామయగు పెద్ద సుందరరాజునకు 35 సం॥లు ఉండును. అదినమున్ను, 16 వ తేదీ యున్న వారి గదిలోనేయుంటిని. వారితోనేను రైటరేరినట్లు చెప్పలేదు. చిన్న సుందరరాజునే మాకు హోటలునుండి భోజనముతెచ్చెను. వెంకట్రామన్ గారింటిలోగాని సుందరరాజన్ గారి యింటివద్దగాని మా అప్పగారు విషము నలన గతించిరిని నేను చెప్పలేదు. 16-వ తేదీ రాత్రి చిన్న సుందరరాజునే రైలు ఛార్జియిచ్చి ప్రాదరాబాదురాష్ట్రములోని కంభంమెట్టుకు నన్నంపెను. సుందరరాజునకు వారితండ్రి డబ్బుపంపుచుండును. “సుందరరాజన్ తండ్రి కంభంమెట్టులో తాలూకా ఉద్యోగిగ నుండినందున నన్ను సుందరరాజున అక్కడికి పిలుచుకవెళ్ళెను. నాన్నే హితుడు ఖర్చులిచ్చి తమయింటికి రమ్మని పిలవినపుడు నేను ఇంకొకచోటికి వెళ్ళుట మర్యాదగనుండునా? కావున సుందరరాజున్ పిలవినందున వెళ్లితిని.

“బంధువుల ఇండ్ల కేలపోలేదు?”

ము. నకిలు:—మనయింటిలో నెవరైన చనిపోయి కష్టములు సంభవించినపుడు మనబంధువులయింటికి గదా వెళ్ళి వలెను?

కష్టదశలోనుండుతఱి బంధువులువచ్చి ఆదరించి ఆహార గదా వెళ్ళవచ్చును.

ప్ర:—మీ సోదరికి అప్పగారి మరణమునుగూర్చి వ్రాసితిరా?—అప్పుడు వ్రాయలేదు. నావద్ద ఏమిన్ని డబ్బులేనందున నాబంధువుల ఇండ్లకు వెళ్ళలేదు. వైకముండిన వెళ్లియుండెడి ధాననే.

కోర్కవారు:—బంధువులకు వ్రాసి డబ్బు ఎందుకు తెప్పించుకొనలేదు—నాకట్లు తోచలేదు.

మామిడికలయొక్క 35000 సంస్కృతకృష్ణములను తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాబినెట్‌పై యిది వెల రూ 3-4-0 లు.
 ఇందు సమస్తఖనిజములు తుదిచేసి భస్మములుచేయు యానాసి ఆయుర్వేదవిధానములుగలవు.
 తు 1-3 రు. 500 కిమ్యతుగల భస్మములు కూడ గలవు. క్యాబినెట్‌పై యిది వెల రు. 2-0-0
 2454 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

చెన్న పురి కార్య రేషను

మొన్న సాయంకాలము దిల్లీ బి. జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారధ్యక్షతన కార్యరేషను సభ జరిగెను.

కలపపన్నుల దుర్వినియోగము

కలపపన్నుల వాపసులయందు జరిగిన అవకతవకలు విషయము సర్దింపబడినది.

ఈవిషయము పోలీసువారి విచారణకు ఒప్పగించవనని నదిగార్నింగార్యలచెట్టిగారు తీర్మాన ముపాదించిరి. తీర్మాన మోడిపోయెను.

శిశుసంరక్షణ శాఖాధ్యక్షురాలు

శిశుసంరక్షణ శాఖాపై తనిఖీచేయుట కేర్పడిన లేడి నూపరింటెండెంటు ఉద్యోగము రద్దుచేయక ఉంచవలసినది గా కమిషనరుగారి సలహానగూర్చి చర్చింపబడినది.

సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు రీడిగువతీర్మాన ముపాదించిరి.

“పాల్తుఅఫీసరుగారి అధికారమునకు లోబడియుండునట్లుగాను ఇతరఅఫీసెంటు పాల్తుఅఫీసరుకు సమానహోదాకలిగినటువంటిన్ని లేడి అఫీసెంటు పాల్తుఅఫీసరు నోకామెను శిశుసంరక్షణ శాఖా తనిఖీకి నియమించవలెను. ఈమె వైదవిద్య పట్టభద్రురాలుగా నుండవలెను.”

డాక్టరు సి. నరేశమొదలియారుగారు లేడిఅఫీసెంటు పాల్తుఅఫీసరు అనుమాటకుబదులుగా నూపరింటెండెంటు అనుమాటలుజేర్చి తీర్మానమును సవరించవలసినదిగా కోరిరి.

ఏ. రామస్వామి మొదలియారుగారు యీవిషయమై యిట్లుపన్యసించిరి. లేటి కార్యక్రమములోని మిగిలిన విషయ లన్నిటిని విడిచి యీవిషయమునే విల ముందుగా చర్చించుచు న్నారు? ఈ యుద్యోగ నిర్ణయమున కై గతబుధవార మొక ప్రత్యేకసభ యాహ్వానింపబడినది. కాంగ్రెసుపార్టీవారు సభలో పాల్గొనలేదు. ఇంకొకవారమునకే తిరిగి యీవిషయ మై వేరొకసభ జరుగగలదు. కాబట్టి ఇట్టి సందర్భములో యీ విషయ మీసభలో నేలదర్చింపబడవలెను? అదోజన కాంగ్రెసు సభ్యులు అత్యధికసంఖ్యాకులై లేడి నూపరింటెండెంటు ఉద్యోగ ముగ్గురలేదని తీర్మానముచేయవచ్చును. మరుఘాడు జస్టిసు సభ్యులు అధికసంఖ్యాకులై వారి తీర్మానము రద్దుచేయవచ్చును. ఇదంతయు వేళాకోళమునకు కానియొడల, దీనివల్ల ఫలమేమిలేదు. ఈ శిశుసంరక్షణశాఖ చాలా అవసరమైనదే. శిశుమరణములు ఎక్కువగా నున్న ప్రదేశములలో ఇది చాలా అవసరము. ఈ ఉద్యోగమునకు ఎవరు ఏర్పాటుచేయబడినను నాకు పక్షపాతములేదు. చిన్నప్ప సతిగారిని తిరిగి యుద్యోగములో నియమించుట కెట్టిప్రయత్నముగాని మాకులేదు. అంతేగాక ఆమెకుకూడ యీ ఉద్యోగములోనికి రావలెనని కోరికలేదు. శిశుసంరక్షణ శాఖయంతటికి ప్రెసిడెంట్ దారుగా నొక యుద్యోగి యుండితీరవలెను. ప్రెసిడెంట్ యుద్యోగ గురాలు తనక్రింది యుద్యోగియులకున్న మిన్నయెయుండవలెను. పాల్తు అఫీసరుయొక్క వ్యవహారములకును ఈయుద్యోగ గురాలి వ్యవహారములను కేటాయింపుగా విభజింపబడవలెను.

సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు రీవిర్చును ఆపివేసి కొత్త ఉద్యోగగురాలను నియమించవలెననిరి.

ఏ. రామస్వామి మొదలియారుగారు—రాజకీయకక్షలను ప్రత్యేక మనుష్యులమీదగల రాగద్వేషముల నటుంచి పశాలపౌదయముతో నీవిషయము నాలోచించవలెను.

రా. బి. జి. ఏ. నరేశమొదలియారుగారు—ఈ లేడినూపరింటెండెంటుగారు పాల్తు అఫీసరుకు లోబడియుండవలెనా? స్వతంత్రముగా వ్యవహారములు చూడవలెనా యనునదియే ప్రస్తుత సారాంశము. ఇద్దరికిని సమాపాదికారము నొకే శాఖలో యిచ్చుటవల్ల ద్వంద్వ ప్రభుత్వమేర్పడి వ్యవహారములు జరుగవు. ఆరోగ్యశాఖా పరిపాలన ఇద్దరుతల్లుల ముద్దుబిడ్డవలె చెడిపోవును.

డా॥ వి. రామకామతుగారు సవరణ ముపాదించిరి. ప్రమాతి చికిత్స శిశుసంరక్షణలోయందు 5 సం॥రముల యనుభవమున్న వైద్యురాలు కావలసియున్నదని పత్రికలలో ప్రకటించవలెను.

సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు రీసవరణ నామోదించిరి.

యస్. జి. రంగరామనుజంగారు—లేడి అఫీసెంటు పాల్తు అఫీసరు? అను మాటకు బదులుగా “లేడి నూపరింటెండెంటు” అనుమాట ముపయోగించవలసినదనియు పాల్తు అఫీ

సరునకును యీమొదలు ఉద్యోగవ్యవహార విభులను విభజించుట కొక కమిటీని ఏర్పాటుచేయవలసినదనియు కోరిరి.

కమిటీ ఏర్పాటుచేయనక్కర లేదనియువ్యవహారవిభినిర్ణయాధికారము కమిషనరునకే గలదనియు అగ్నోతుడు తీర్మాన రెండవభాగమును ఖండించిరి.

రంగరామనుజంగారు సవరణ ఒడిపోయెను. వి. ఆర్. కామతుగారి తీర్మానము నెగ్గెను.

కార్యరేషను వైద్యశాలలు

కార్యరేషను వైద్యశాలలు ఇక ముందునుండియు నెలకు రు 50 లకు తక్కువరాబడిగల కుటుంబీకులకుమత్రమేవినియోగ పడవలెను అని ఆరోగ్యవిషయ స్థానిక సంఘమువారి సలహా చర్చింపబడినది.

అధ్యక్షుడు—ఈసలహా ఆచరణలో పెట్టుట యసాధ్యము వోట్లు తీసికొనగా పైసలహా నిరాకరింపబడినది.

రాజవీధుల మధ్య జలదార యంత్రములు

బహిరంగ ప్రదేశములలో గల జలదారయంత్రములకు కంకర నున్న మతోపకైములను కట్టుటకు 11,40,000 లు శాంతును చేయవలసినదిగా కమిషనరుగారు చేసినసలహా చర్చింపబడినది.

కే. భావ్యంగారు—ఈ విషయము పన్నులఖజానా విచారణసంఘమువారికి నివేదించవలెను.

దిల్లీ బి. జి. తణికాచలం చెట్టిగారు—ఈవిషయము బడ్జెటు చర్చింపబడినపుడే విచారించబడి యుండవలెను.

సత్యమూర్తిగారు—ప్రస్తుతము యీమొత్తము శాంతును చేయవచ్చును. ఈలోపుగా పన్నును ఖజానా విచారణ సంఘమువారి విచారణకు నివేదించవచ్చును. వారు దీనికి సాధన సదుపాయములను ఆలోచించెదరు. ఈ జలదారయంత్రములకు పక్కములు లేకపోవుటవల్ల మురుగునీరు నిలిచి దోనులు వృద్ధి యగుచున్నవి.

ఏ. రామస్వామి మొదలియారుగారు—ఏయేరీతిగా యీవిషయమును ఎంతభిరుచ్చువదనో ఎన్నిమేటులేనిదే ఎంత ద్రవ్యము కావలసియున్నదో నిర్ధారణచేయ వీలులేదు.

ఇటువంటి పనులలో అనవసరమైన ఖర్చులు చాలా చేయబడి అత్యవసరమైన పనులు నిలిచిపోవును. ఈ విషయ మంతయు కమిటీవారు విచారించవలసి యున్నది.

ఆర్. యస్. ధనపాలమొదలియారుగారు తీర్మానమును ఖండించిరి. ఇందుకొరకు 11 లక్షల పైచిలుకు ఖర్చుచేయుట నిరర్థకమనియు, అనేక మురికిపేటలు గూడెములు విశాలము చేసి బాగుచేయవలసి యున్నవనియు చెప్పిరి.

సత్యమూర్తిగారు సవరణ ఆమోదించబడినది.

గూడెములు బాగు చేయుట

గూడెములను బాగుచేయుటకు గూర్చి కమిషనరుగారు సూచించిన విధానము చర్చింపబడినది. ఇందులకు 15 లక్షలు వ్యయముకావలసి యుండెను.

సత్యమూర్తిగారు రీడిగువతీర్మాన ముపాదించిరి.

“త్రైలోనే యీసభయొక్క పునఃసమావేశము జులై నప్పటికి మా ల పల్లె లు గూడెములను బాగు చేయు విషయమై నూచనలు, అనవసరమైన ఖర్చును తెలియజేయు ఎన్టీ మేట్లకు సమగ్రముగా తయారు జేయుటకై యీ కమిషనరుగారి సూచనలు పన్నులు ఖజానా, సాయ కమిటీవారికిని వర్క్సు సాయ కమిటీవారికిని, ఆరోగ్యశాఖా సాయ కమిటీ వారికిని నివేదించవలెను. మ్యునిసిపల నిబంధనలప్రకారము ఆయా గూడెములు ఆరోగ్యవంతముగా పరిశుభ్రముగా నుంచబడుటకు ఆయా గూడెములన్న క్షేత్రస్వాములను ఒత్తిడిచేయుటకు కార్యరేషనువారికి అధికారముండవట్లుగా సిట్టి మ్యునిసిపలచట్టమును సవరింపవలసినవిధముగూడ సూచించవలసిన దని పై కమిటీవారిని కోరవలెను.”

ఈ గూడెములు నానా అసహ్యముగానున్నవి. అగూడెములన్న ప్రదేశముల భూఖామందులను ఒత్తిడిచేసి నిర్బంధించుటకు కార్యరేషనుకు అధికారముండవలెను. ఇట్టి అధికారముకొరకై ఒక చిత్తుపట్టము శాసనసభలో సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారిచే ప్రతిపాదించబడినది. కాని పానగల్లు రాజాగారి వల్ల అది ఒడిపోయెను.

బుర్రా సత్యనారాయణగారు రీతీర్మానము బలపరచిరి.

ఏ. రామస్వామి మొదలియారుగారు—నగరపరిపాలనా సవరణ విచారణసంఘమువారు ఇన్నిదినములనుండియు ఏమి చేయుచున్నారు?

అధ్యక్షుడు—వారి యాలోచనల ప్రకారమే.

ఏ. రామస్వామి మొదలియారుగారు—ఈవిషయమై పదరు సవరణసంఘమువారు రేమి సలహాల నిచ్చెదరా? అవికూడా ఆలోచించుట మంచిది. వారు కొంచెము మేల్కొని తమ యాలోచనలు త్వరలో ముగించెదరు గాక.

టి. సుందరరావుగారు—ఇప్పుడున్న చట్టమునుబట్టి భూఖామందులను ఒత్తిడిచేయవలయు. కాని ఆయా డివిజనుల కౌన్సిలర్లు కొంచెము శ్రద్ధ తీర్చుకొనుటతో పనిచేసినయెడల కొంతవరకు బాగుపడగలవు. నా స్వంత డివిజనులోని నరియం గాడు మాలపల్లె నేడు బ్రాహ్మణాగ్రహారమువలె నున్నది.

అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు—సుందరరావు నాయకుడుగారు వర్క్సుకమిటీ అధ్యక్షులై యుండి తమయధికార ప్రాబల్యమును వినియోగపరచుటచేతనే వారిడివిజనులోని మాలపల్లెలు నేడు మునిపల్లెలవలె నున్నవి.

సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు—ఇదంతయును సుందరరావు నాయకుగారి ఉత్సాహితీయమువల్ల కలిగినదికాదు. దీనికికారణములు చాలాగలవు. అవి వారికిని నాకును తెలియును.

వెనుక నగరపరిపాలనా సవరణసంఘాధ్యక్షులుగా డా. స్వామినాధనుగా రున్న పుడు ఎన్ని సభలకు సమావేశపరపదలచి ఆహ్వానములండినను సభికులు హాజరయ్యేవారుకారు. తరువాత సింగార్యలచెట్టిగారు రధ్యక్షులుగానున్నప్పుడుకూడ ఎవరును హాజరయ్యేడివారుకారు. కాబట్టి యిటువంటివిషయములకు కారణము లన్వేతాయుండును.

నర్సంగారు—అయితర కారణములేవో చెప్పగలరా?

సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు—ప్రజలలో పలుకుబడి ఈగూడెములను బాగుచేయుట విషయములో వరదరాజులు నాయకుగారు గొన్ని నూచనలుచేసిరి. వీనిని ఆచరణలో పెట్టవలెను. రాజకీయకక్ష పక్షపాతములతో పనిలేదు. మంచి సలహాల నెవ్వరిచ్చినను ఆమోదించవలయును.

ఆర్. యస్. ధనపాలు మొదలియారుగారు—ఈవిషయమై సర్వేయొకటి వర్క్సుశాఖవారిచే చేయబడినదేగాని ఏపనియును చేయజాలము.

ఇంతటితో చర్చముగించవలసినదని జి. ఏ. నరేశమొదలియారుగారు కోరిరి.

అధ్యక్షుడు—ఈవిషయమై చర్చసందర్భమైనప్పుడు ప్రతిపక్షుడును నోటినిండా యుపన్యాసముల నిచ్చెదరా? కాని డబ్బాసంగతి ఆలోచించరు. ఇప్పుడు దీనికి 80 వేలుగాని 40 వేలుగాని కావలెను. హార్బరులో ఉన్న అనేకమంది కులీలకు కొంపలే లేవు. వీధులలో చెట్లక్రింద పుట్లక్రింద పండుకొంటు న్నారు. వారివారియిండ్ల పంచలలో తలలు దాచుకొనుచున్నారు. కనుక కమిటీ విచారణచేయవలసినదిగా నిర్ణయించి బాప మీద బరాతమిచ్చుటవల్ల ప్రయోజనంలేదు. కమిటీవారి సలహాలకు ఎదురుచూచేయెడల ఏ డిసెంబరునెలకోగాని తయారు కావు. ఏదైనా నివర్తన వా వ్యవహారము చేయదలచితే వెంటనే యిందుకొరకు 80 వేల 40 వేల శాంక్సునుచేయండి.

సత్యమూర్తిగారు తీర్మానముపై వోట్లు తీసికొనగా నెగ్గెను.

ఇంతటితో సభ ముగిసెను.

అలీల తాలూకాసభ అలీలలో మే 2వ తేదీన జరుగును. డా॥ పంజాబురావు దేశముఖుగారు అధ్యక్షతనవహించెదరు.

సర్ హ్యూక్లి ఫగ్గగారు సింహళమునుండి మలయాద్వీప కల్పమునకు మార్చబడిరి. వీరు దక్షిణఇండియాలో సంచారముచేయుటకు మదరాసునకు మే 3 వ తేదీనవచ్చురు.

30 సంవత్సరములుగ ప్రసిద్ధిగాంచిన వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులువారి

జీవామృతము

(రిజిస్టరు చేయబడినది)
జీవామృతము నరముల బలహీనముచేత కలిగెడు రోగముల కిది యమోఘమైన రసాయనము. జీవామృతము: బలహీనము, ధాతుక్షయము, రక్తక్షయము, వీర్యనష్టము, సెదడుయొక్క బలహీనము మున్నగు రోగములకు జీవామృతముతో సాటియైన రసాయనము లేదు. బుడ్డి 1-కి రూ 2-4-0 క్యాటలాగు కోరినవారికి పుచితముగా పంపబడును.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,
151, గోవిందప్పనాయనిపేద్, 1045
బ్రాంచి 183, బ్రాడ్వే, పార్టుబాక్సు 287, మదరాసు.
ఏజెంటు: కాకి వెంకటసుబ్బారావుగారు ముప్పలపాడు గ్రామం(డి

బెంగాలు ఖైదీల విడుదల

నాగపూరు కాంగ్రెసు కమిటీపట్టుదల

శాసనోల్లంఘన తీర్మానము గావించుట

నాగపూరు, ఏప్రిల్ 25:—మంచార్లు అవారీగారి ఆక్షేపకత్తె సమావేశమై నాగపూరు కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శి హక్కులను వారు బెంగాలు నిర్బంధితులను విడుదలచేయుటకు ప్రభుత్వము నా రి కి ఒత్తిడి కలిగింపలేననే తలంపుతో ఆయుధశాసన చట్టము మందుగుండ్ల విషయమున శాసనోల్లంఘనము సాగింపనలెనని తీర్మానమును అధ్యక్షుని ఓటుతో ఆమోదించిరి.

బాల్గోరు అధ్యయనకారుడు డాక్టరు ఫేరు ఎం. ఎల్. సి. గారును తీర్మానమునకు ప్రతిహతులుగా ఓటుచేసిరి. రూయి కరు ఛార్జీ అను స్టేషనరులు తీర్మానమునకు కనుకూలుగా ఓటుచేసిరి. నేటి పూనకునందు పాండురంగరావు గార్లు లిటుచేయక యూరకుండిరి. తీర్మానము గావించబడుచేతను కార్యనిర్వాహక వర్గమును ఏకాభిప్రాయము లేక పోవుటచేతను నేటి పూనకునందు గారు తమ కార్యదర్శిత్వమునకు రాజీనామానిచ్చిరి.

అసెంబ్లీలో పానాస్పటిల్లుకు న్యతిరేకముగా ఓటుచేయనందుకు కాంగ్రెసుసభ్యులను ప్యంత్రమంత్రిత్వ మేర్పాటైనందుకు మదిరాసు కాంగ్రెసుసభ్యులను ఖండించుదు పీఠికార్యనిర్వాహక వర్గమువారు గౌరవీ తీర్మానమునే అనుసరించనలసినదని ఆఖరి భారతి కాంగ్రెసు కమిటీగారి గౌరవ శాసనసభలకు వెలుపల చైతులను కార్యకులను చక్కని కట్టుదిట్టము లేర్పరచి ఖద్దరు దరకాలమాలకముగ గ్రామములలో పచారముచేయవలెనని తీర్మానించిరి. అధ్యయనకారు డాక్టరు ఫేరుగార్లు ఓటుచేయలేదు. (అ. ప్రె.)

నూతనగవర్నరులు

బర్మా సంయుక్తరాష్ట్రములు

పత్రికలవ్యాఖ్యలు

రంగూరు ఏప్రిల్ 25:—సర్ చార్లస్ ఇన్నీసుగారు బర్మా గవర్నరుగా నియమింపబడుటనుగూర్చి రంగూరు టైమ్సు పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది. బర్మానుండియే ఒక్కరిని నియమించినట్లయిన బాగుగ నుండేదని కొందరు తలంచుచున్నను బర్మాయొక్క భావిరాజ్యాంగపరిస్థితుల నడుపుటకై అంతయును భవముగల పరిపాలకుని నియమించినందులకు రాష్ట్రమునందంతలను నూతనోత్సాహము జనించినది. బంగాళాఖాతమునకావల బాగుగాపనిచేసినట్టి ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులకు బర్మా బహుమానముగా నియమననుట సత్యమేయైనది. ఈ సంప్రదాయమునకు నున నుంతగా సంతసింపబనిలేదు. కాని హిందూదేశమునుండి యిచ్చటికి గవర్నరులుగా నియమింపబడిన నా రం ద రు ను మంచి వారే యగుచున్నారని మాన యనుభవములన తెలుసుకొనుచున్నాము. వీరు చక్కగా మాట్లాడగలకై గలవారు. శాసనసభలలో పరిపూర్ణానుభవముగలను. సర్ చార్లస్ ఇన్నీసుగారికి సమయమునకు తగిన విశాలభావములేకపోయినను ముందు వెనుక లారయని పరిశోధనలు ప్రవృత్తుండుట ప్రస్తుతపరిస్థితులను చెడగొట్టకుండుట అనుభావములలో బలముగలవారనియే చెప్పవలసివచ్చును.

అలహాబాదు ఏప్రిల్ 24:—“మరల్ ఐ. సి. యస్” అనుకీర్తికతో “లీడరు” పత్రిక ప్రధాన వ్యాస మిట్లు వ్రాయుచున్నది:—ను న వా శ్చ ర్య ప డి తి మని చెప్పజాలము. మనకు దుఃఖము కలిగినమాట నిక్కువమే. నిశ్చయమైనవిజయము మనకెదురుగాకనబడుచుండబర్లెక్ మెడు ఇర్విక్ ప్రభువులచక్కనుగూర్చి మరియొక్కవారు మనచేత నైనంత గలనుతో ప్రతిపక్షింపగలను. అలెగ్జాండరునుడి మెనుగారికి ఎక్కువ సుసూరము లున్నను వారికంటె సర్ చార్లస్ ఇన్నీసుగారే బలముగలవారని యెంచెదరు. ఈవిషయమున మన గవర్నరుగారే యొక్కన ప్రయోజనకరము కావచ్చును. మూడి మెను కమిటీలో మెజారిటీవారు తెలిపిన రాజ్యాంగసంస్కరణ పట్ల ప్రజలకు గల ఆభిప్రాయములన వాగిని మన స్నేహితునిగా నెంచుకొనుటకు వీలులేవన్నది.

ఇండియా టెలిగ్రాఫ్ పత్రిక క్రొత్తగవర్నరుకాలమున 5 సం॥మును రాష్ట్రమున శాంతి స్థాపించబడగలవని తెలుపుచున్నది దేశభాషాపత్రికలుగూడసంతసించుచున్నవి. (అ. ప్రె.)

బెంగాలుకాంగ్రెసు తగవు

రాజీయోర్కటులు

సభాధ్యక్షుని ప్రకటన

దివాజపూరు, ఏప్రిల్ 22:—బెంగాలురాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమునందలి జీవితవిషయమున కుదిరిన రాజీనామీ రాష్ట్ర సభాధ్యక్షులకు జె. సి. చక్రవర్తిగారు రాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల నుద్దేశించినట్లు ప్రకటించిరి:—తగవు పరిష్కరింపబడు రెండు మార్గముగలవు. (1) ఉభయపక్షములవారు సఖ్యతగవేదోయొక యేర్పాటుజేసికొనుట (2) లేదా, బెంగాలురాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభజరిపి కార్యనిర్వాహకుల నెన్నుకొనుట. ఈ చీలికకల్లులకు బాధ్యులవారు వెనుకటి విషయములు మరచిపోయి తమిందు తలంపుతో కలిసికొని పనిజేసినచో మొదటిమార్గము సుసాధ్యమగును. నేనుగుప్తగారి పక్షమునందు కాన్సెలు గారి పక్షమునందు గూడ నాకు సంపూర్ణ విశ్వాసముగలదు. దేశమున కత్యంతావశ్యకసమయమున ప్రత్యేక అపోహలను మరచిపోయివారు కలసిపనిజేయుటకు నిరాకరింతు రని నేదలంపను. మొదటిమార్గము ననుసరింప వీలులేకున్నచో రాష్ట్రసంఘ సభ మరల జరిపి ఓట్లు తెక్కించి కార్యనిర్వాహకవర్గమును ఎన్నుకొనవలెను. అ. భా. కాంగ్రెసు సంఘమునకు తెలియజేసి వారి ద్వారాపరిష్కరించు కొనవలెనని వేరొక మాచనగలదు. కాని అ. భా. కాం. సంఘము తీర్పులన కొందరు ప్రచారకులు సంఘమునుండి వెడలిపోవలసి వచ్చు నేమో యని దోచుచున్నది. బెంగాలులోని తగవు బెంగాలులో పరిష్కరింపబడక ఉన్నత సంఘమువారి తీర్పునకై యెదురుజూచుట వంగరాష్ట్రజాతి యాభిమానమును అవమానపరచినట్లుగునని నాకు దోచుచున్నది.

శ్రీనివాసయ్యంగారు, కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు కలకత్తానువచ్చుచున్నారు. రెండుపక్షములవారు గలసి రాజీకుదుర్చుకొనుట కిదియే మంచిసమయము. అధికసంఖ్యాకుల విశ్వాసముబడయగల కమిటీని నియమింపవచ్చును. కాని అధికసంఖ్యాకుల తీర్పు ఎల్లప్పుడు యుచిదిగనుండి ఆందరికి ఒప్పుటగనుండ జాలదు. కావున యేదో యొక రీతిని రాజీకుదుర్చుకొనుటయే మంచిదని నాయుద్దేశము. (అ. ప్రె.)

ఒడంబడికను నిర్దేశము జేయుట

దక్షిణాఫ్రికాలో నూతనచట్టములు

భారతీయసంఘమువారి విన్నపము

సిన్దూ, ఏప్రిల్ 24:—దక్షిణాఫ్రికా జాహానెబర్గలో బ్రిటిషు ఇండియను అసోసియేషనువారు అసోసియేటెడు ప్రెసునకు యిట్లు కేబిలువార్తనంపిరి:—1927 సం॥పు ఇమ్మిగ్రేషను రిలీఫుచట్టము చిత్తు మసాయిదానివరములు యిప్పుడే తెలిసినవి. 27 వ తేదీన రెండవసారి చదువడమగును. ఈచిత్తునట్టము కాండుటేబిలు సమావేశమునందు గావించబడిన ఒడంబడికకు కేబిలము విరుద్ధముగనున్నది. ఈ ఇది 1908 (ట్రాన్సువాలు) చట్టమును, 1918 ఇమ్మిగ్రేషను చట్టమును, 1914 ఇండియను రిలీఫుచట్టమును సవరించుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయులను ముఖ్యముగ ట్రాన్సువాలు నుండి పూర్తిగా తొలగించుటకు యీచట్టము లెలపెట్టబడినది. దీనివలన భారతీయుల అవస్థ యిదివరకున్న చాలసీదమైనది. భారతీయులు తమ నిరసనము చెలిపితన సహాయమును జేయవలెను. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్రాసుగారి తండ్రి

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 23:—కాండుటేబిలు ఒడంబడికకు పూర్తి జేయుట కద్దేరింపబడిన రెండు నూతన చట్టములు పార్లమెంటులో సేరితిగ చర్చింపబడునో జూచుటకై ఇండియను కాంగ్రెసు కార్యదర్శికాజి, కోశాధికారి పొబిరుగార్లతో సేను కేపుటవునునకు తిరిగివచ్చితిని. చట్టములు సరిగ వ్రాయబనందున మార్పుచేయవలసిన చాల ముఖ్యవిషయములు మరుగు బరచిరి. దేశీయ శాఖాధికారిని, అడ్వొకేటు అల్బాండరుగారిని జూచితిని. మంత్రిగారికి దాఖలు జేయుటకై ఒక మెమోరాండమును తయారుజేయమని మమ్ముగోరిరి. అన్నియు సానుకూలముగ జరుగగలదని నాకునమ్మకముకలదు. కాని ఏవిషయముగూడ విచారింపనిది విడచిపెట్టరాదు. నూతనచట్టములవలన నేనిచ్చిట యెంకకాలముండివలెనో తెలియకున్నది. సాధ్యమయినంతత్వరలో ఏజెంటుని సంపవలెనని కాంగ్రెసు నిర్వాహకవర్గమువారు తీర్మానించిరి. అని సి. ఎఫ్. ఆంధ్రాసుగారు కేపుటవునునుండి డెయిలీ మెయిలునకు కేబిలు వార్తనంపిరి. (అ. ప్రె.)

ఒక సవరణ:—17 వ పేజీలో శ్రీల దుస్తులనుగూర్చిన పటములలో మొదటి పటము ధిగవవ్రాసిన సూచన రెండవ పటమునకును రెండవపటము దిగువవ్రాసిన సూచన మొదటి పటమునకును చదువుకొనగోరవచ్చును.

రాయవేట మోటారు ప్రమాదము

గాయముల నందినవారు కోలుకొనుచుండుట

బస్సుద్రైవరు అరెస్టు జేయబడెను.

శనివారమునాడు జరిగిన మోటారు ప్రమాదమునందు గాయముల నందిన 7 మందిలో బస్సుద్రైవరు, కండక్టరు, లాకలాళ విద్యార్థి గాయములు ప్రమాదకరములు గానని యెంచి వైద్యశాలనుండి పంపిజేయబడిరి. మిగిలిన వారి సితి చాల అభివృద్ధి నందెను. సాలముగారి అభివృద్ధిమాత్రము కొంచెము మందముగనుండెను. అయినను అతడు హాటలాడుకై వచ్చెను. ద్రైవరు పోలీసువారిచే అరెస్టుచేయబడి రిమాండునందుంచబడెను.

కెయిరో కరావీ విమానమార్గమునకు పెర్షియను ప్రభుత్వమువారు బ్రిటిషువారి కనుజ్ఞానీయలేదనియు ఇదివరకు పెర్షియను విమానములు బాగ్దాదు మీదుగా పోవుటకు బ్రిటిషువారంగీకరించకుండుటయే యందుకు కారణముగ చెలిపిరి యు ‘స్టేట్సుమను’ లండను విలేజిరి వ్రాయుచున్నాడు.

“Bynin” Amara

జగద్వ్యాపితకీర్తిగలగొప్పటానికు ఇది దేహమున కత్యల్పకాలములో కక్షిని ఉత్సాహము నిచ్చును, అజీర్ణము ఆకలి లేమి, చే బాధపడు వారలకు ఆకలిని గల్గించి జీర్ణకక్షిని పెంపొందించును.

టైనిక్ అమారా ప్రతి గృహమునకు ఉండవలసివే. 8466

హిందూదేశమునందలి అన్ని ముఖ్యమైన ఉగ్రాణములయందును మందులమ్మవారి కడను దొరకును.

Allen & Hanburys Ltd.
LONDON

Special Representative for India:
A. H. P. JENNINGS,
Block E, 2nd Floor, Clive Buildings,
CALCUTTA

ఐకమత్యము అత్యావసరము

శ్రీయుత శ్రీనివాస అయ్యంగారు యుద్ధోభధ

(శ్రీప్రెస్.)

కలకత్తా, ఏప్రిలు 24:— హిందూదేశముందున్న రాజకీయపక్షము లన్నియును ఐకమత్యముతో మెలంగుట అత్యవసరమని శ్రీనివాస అయ్యంగారు హరిసుపార్కునందు జరిగిన బహిరంగసభలో నుద్బోధించిరి:— ఏకగ్రీవముగా ఆధికసంఖ్యాకులకలిసి తీర్మానములు గావించి నంతమాత్రమున ప్రయోజనములేదని అనుభవమువలన తెలియుచున్నది. అట్టి సమయములందు కలిసియున్నంతమాత్రమున ప్రభుత్వమువారు లక్ష్యపెట్టరు. ఏదోయొక పనికై కలిసియున్నంతమాత్రమున లాభములేదు. ఎల్లకాలమును మనమందఱును తగినకట్టుదిట్టములతో మనము కలిసియుండవలెను. మనయొక్క ఐకమత్యము బూటకమైనది కాదనియు అననరమైనట్లయిన మనలోపున మెన్నిమాద్యులైననీ తేసుకొని స్థిరముగా నుండగలమని ప్రభుత్వము వారికొక్క మార్చెరింగి యుండిరేని అప్పుడే ప్రభుత్వమువారు మనకు లోబడగలరు. కావున కాంగ్రెసు ప్రఖ్యాతికి లోపమని నేకొందరెంచినను అన్నిపక్షములవారును కలిసియుండవలెనని నుకోరుచున్నాను.

నేమనలో అసెంబ్లీ

మరియు శ్రీనివాస అయ్యంగారు భారతశాసనసభకు ఎన్నుకొనబడినట్టి సభ్యులతో నేమనలో అసెంబ్లీ అనే పేరు ఒక సంఘము నేర్పాటుచేయవలెనని నూచించిరి. కాంగ్రెసు చేయవలసిన పనుల నీ సంఘము చేయునేమో అను భయమును పార్లమెంటుకై కాంగ్రెసు తీర్మానముల కీసంఘము లోబడి యుండుననియును భారత శాసనసభకు ఎన్నుకొనబడినట్టిసభ్యులందరియొక్కయు పనిని బాయింటుగా నడుపుటకై అట్టి సంఘమున సరమగియు చెప్పిరి. మరియు హిందూ మహమ్మదీయసభ్యుల తేర్పాటు జేయుటకును హిందూదేశమున కొక రాజ్యాంగ విధానము నేర్పాటు చేయుటకును ప్రభుత్వమువారు తమయభిప్రాయములను నిర్లక్ష్యము జేసిరేని దానికి నిరసనము ప్రకటించుటకు ప్రజాబలముగల ఇట్టిసంఘము మనసరము. మరియు కాంగ్రెసుచే స్థాపించబడిన సంఘములు రాజకీయ వ్యవహారములను నడుపుచున్నను ప్రజలలోగూడ ఉద్యమము బయలుదేరవలెనని నాయభిప్రాయము అని చెప్పిరి.

సుభాషు చంద్రునిలేఖ

తనను విడుదలచేయుటకై ప్రభుత్వమువారువిధించినపరతులకు జవాబుగా సుభాష చంద్రబోసు తనసోదరునికివ్రాసిన జాబునుగూర్చి శ్రీనివాస అయ్యంగారిట్లు చెప్పిరి. ఆజాబువలన భారతదేశముననున్న ప్రతి మనుజుని హృదయమును నీరై నది. పొరుషవంతుడైన వాడీయవలసిన జవాబిదియే. ప్రజలందరి నిట్లు కష్టపెట్టినందువలన ప్రయోజనమేమి? ఇది న్యాయాన్వయ విమర్శన విషయముగాదు. బోసుగారికి ప్రభుత్వమువారు నూచించిన పరతులను చూచుచున్నట్లయినకడపటివరుగుతనమునుగూడ వెలిబుచ్చి ప్రభుత్వము వారు సంపూర్ణమైన నిరంకుశాధికారమును బూనినట్లునాకగుపడుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు నూచించిన సాకు కేవలము నిరుపయోగమైనదేగాక అసత్యమైనదై యున్నది. ప్రభుత్వమువారిచే నృప్తింపబడినదైనను క్రిమినలుల సవరణపట్టము దెంగాలు శాసనసభచే గావించబడలేదు అయినప్పటికిని రాజప్రతినిధి తనయ్యవచ్చిన చట్టమును జేసి దానిని శాసనముగా మార్చి ఐచ్ఛనని ప్రభుత్వమువారు చెప్పుచున్నారు. ఇదియేనిరంకుశాధికార ప్రవర్తనము.

స్వరాజ్యసంపాదనము-ప్రజోద్యమము

వంగరాష్ట్రముననున్న నాయకులందరును హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యమున కాంగ్రెసు కాంక్షనగున్న విరోధములను అణచివేయవలెను. కాంగ్రెసు పునరుద్ధరించి స్వరాజ్య సంపాదనకై ప్రజోద్యమమును బయలుదేరదీయుటయే దేశబంధువు మనకు జ్ఞాపకమున్నందుకు చేయవలసిన పనియై యున్నది. మనలోపముల కన్నింటి కిదియే మంత్రోపదేశముకాగలదు. ఇదివరకు మార్గము జూపిన వంగరాష్ట్రమే యిప్పుడును మార్గముజూపితనకును యితరులకును స్వరాజ్యము సంపాదించగలదని తలంచెదను.

హృదయవర్తనము

తుదకు శ్రీనివాస అయ్యంగారిట్లు చెప్పిరి:— ఇప్పుడు జరుగవలసినది హృదయపరివర్తనము. ప్రభుత్వమువారిని హృదయము మార్చుకొనవలసిన దని మనమునుచున్నాము. మనము గూడ హృదయము మార్చుకొనవలదా? జాతీయజీవనమును పు

మొదటరకము సీమక మలములను అతి తక్కువ దరలకు నేరుగా తెప్పించునట్టివారైన

బాపాలా ఆంధ్ర కో.

టోకు చిల్లర సీమక మలముల వర్తకులునద్ద నుండియే కొనుడు

మేము పచ్చలు, ప్రాతరకము వజ్రములు, అణిముత్యములు మొదలగువాటిని క్రయమునకు తీసుకొనెదము, 3556

89, టంక శాలవీధి, పార్కు-టౌను. మద్రాసు.

నర్మి ర్మాముజేసి కాంగ్రెసు నిష్పాదు పునరుద్ధరింపవలసి యున్నది. మనమందరమును పక్కా వ్యవహారము తెలిసిన మనుష్యులముగా నుండవలెను. మనమందరమును కఠినమృదయులుగా నుండవలెను. ప్రభుత్వపక్షమునుండి మనస్సేపితులు నవ్వుచుండుటచాల అపాయకరమైనదిగా నెరుంగవలెను. మిగిలినవలెను గుర్రెరింగి ధైర్యముతో స్వరాజ్యమును గమ్యస్థానమునకు నడుపవలసినదని హెచ్చరించుచున్నాను.

తీర్మానములు

- (1) నిర్బంధచట్టములకు లోసుగావలసిన వచ్చినయెడల సానుభూతిని గనపరచుచు.
(2) బహిరంగసభలోను శాసనసభలోను ప్రజలయొక్క కోర్కెలను నిర్లక్ష్యముచేయుచు రాజ్యాంగ విధానమునందప నమ్మకము కలుగజేసినట్టి ప్రభుత్వవిధానమును ఖండించుచు.
(3) సుభాషచంద్రబోసు తనసోదరునికివ్రాసిన జవాబులో కనబరచిన ధైర్యహాసములను ప్రశంసించుచు, సుభాషచంద్రుని అనారోగ్యమునకు కారమైన ప్రభుత్వవిధానమును ఖండించుచు.
(4) రాజకీయ నిర్బంధితులకు వికేచిపెట్టరలిననియు, బ్రిటిషుసరకుల బహుమతరాయనకు కాంగ్రెసు ఏర్పాటుచేయవలెననికోరుచు తీర్మానములు గావించబడెను.

* * *

పేట్టుమొచ్చు ప్రతినిధిలో సంభాషణ

శ్రీనివాసయ్యంగారు

కలకత్తా, ఏప్రిలు:— భారత శాసనసభయందు ప్రభుత్వమువారి పక్షతి కొందరి కోరికముగా గన్పడెను. ఇప్పుడు భారత శాఖసభయందు కనబడుచున్న ప్రతిఘటనము స్పష్టమైనది. ఇకముందు నిరంకుశాధికార వర్గము నెన్నుకొనుట మరింత తీవ్రముగా జరుగగలదు. వారి విధానమునందు మాన్యులేనంతకాలమును ఎన్నోను మార్పుండజాలదు అని శ్రీనివాస అయ్యంగారు పేట్టుమొచ్చు ప్రతినిధిలో మాట్లాడుచు చెప్పిరి.

స్టాచూటరీ కమిషను

స్టాచూటరీ కమిషను పట్ల కాంగ్రెసువా రేవిధానము నవలంబించుచున్నదియు చెప్పుటకష్టము. కాని కమిషనులో నున్న మనుష్యులవిషయమై గాని వారు విచారించెడి విషయములు గాని అసంతృప్తిగా నున్నట్లయిన శాశ్వతమైన పనియేమియుచేయజాలరు. కన్వెన్షను పార్లమెంటునందు హిందూదేశము తన రాజ్యాంగవిధానమును తాత్కాలికముగా చేర్చుచు కొని దానినే పట్టుకొని యుండవలెను. మనకెప్పుడును స్వరాజ్యమును గ్రాంటుచేయజాలనట్టి విదేశీప్రభుత్వముమీదగాక స్వతంత్రమీదనే ఆధారపడియుండుటచేత కాంగ్రెసువారు స్టాచూటరీ కమిషనుగూర్చి విశేషముగా మాట్లాడుటలేదు. బర్మన్ పాడ్డుప్రభువు ఉపన్యాసమందు భారతీయుల నొక్కసారిగా బ్రింగివేయవలెనని యున్నట్లున్నది. నిరుద్యోగసమస్యయు వర్తకము పరిశ్రమలు మందగించుటయు నిరంకుశాధికారవర్గమునందీక విశ్వాసముంచి ప్రయోజనములేదను జ్ఞానమును గొప్పగొప్ప విస్తవకరమైన మార్పులను జేగలవు.

అయ్యంగారు రేలవచ్చినది?

కాంగ్రెసువారలలోగల తగాదాలను పోగొట్టి మరికొన్ని ప్రస్తుత రాజకీయ సాంఘికవిషయములనుగూర్చి వంగరాష్ట్రముయొక్క అభిప్రాయమేమో తెలుసుకొనగోరియే కలకత్తాకు వచ్చితినిని అయ్యంగారుచెప్పిరి. రాజకీయముగాను సాంఘికముగాని కొన్నివిభేదములు బుండుటంబట్టి యిది బాగుగానే యున్నదనితలంచుచు స్టాచూటరీకమిషనును తమకునుకూలముగా పిలువబడియే యేర్పాటుచేయుచున్నారనియే నేను తలంచెదని చెప్పిరి. ముఖ్యముగా వంగరాష్ట్రమునుగురించి మాట్లాడుచు వారిట్లు చెప్పిరి:—మలేరియావ్యాధి నివృద్ధులు రాష్ట్రమునుండి నెడల గొట్టవలె ననునది వంగరాష్ట్రమునకు పెద్దసమస్యయైయున్నది.

దీనికి తోడుగా గ్రామాదులందు ఆర్థికపరిస్థితులు చాల అసంతృప్తికరముగనున్నవి. కావున కార్మికులలోను కైతాంగములోను తగిన కట్టుదిట్టము లేవ్వరచి చక్కని ప్రాత్యాహమునంగినట్లయిన వంగరాష్ట్రమునుండి యిదివరకు పోవుచుండే గ్రామజీవనము తిరిగి పునరుద్ధరింపబడగలను. (శ్రీప్రెస్)

జాతీయమిత్ర-దొంగలగుంపు

ఇతరజాతుల నణచివేయవలెనని ఐరోపియనులసంప్ర

రామాచంద ఛాట్టర్జీగారి అభిప్రాయము

కలకత్తా, ఏప్రిలు 25:—అల్పర్దుహలో ప్రతికాని రాష్ట్రానుల సభయందు ఉపన్యసించుచు ఈమధ్య జనీపాలా జాతీయమితి రివసమావేశమును జూచినచిన్న రామాచంద ఛాట్టర్జీగారు మాడరనురీత్యాసంపాదకులు జాతీయమితి చర్యనుగూర్చి వివరముగ చెలుపుచు యాసమితి ప్రపంచములో సార్వత్రికాతులు గనున్నవానిపై విరోధియనల అధికారమును నిర్లక్ష్యముగ నుంచెదలచిన సంస్థాపనయని విమర్శించి అయిదముగ్గముగ నుండు ప్రభుత్వప్రకటనలకుంకి కొన్ని భాగములను చదివిమాపిరి జాతీయమితిని జనుగలగలగలంపు. పెద్దరాష్ట్రములు నాగరికులచేడి పేరున మాండేలులని ఏకపుప్రకటనలగులయున యితరరాష్ట్రములను కబళించుచున్నార

సంరక్ష ఇతరుల చానిసల జేయుచున్నారు. ఇందును పరిశ్రామమును జెప్పుకొనుచున్నార. బ్రిటనుకోరికపై ఇండియా సంధిపత్రమునందు సంరక్షముజేసి సమితియందు సభ్యులొకరే చేరినను సమితి సామాజ్యకాంక్షగల ఇంగ్లాడుయొక్క అధికార మెక్కువగనుండుచే సమితివలన ఇండియాకేమియు లాభముండదు. ఏరాష్ట్రముయొక్క ఆంతరంగిక పరిపాలనవిషయములందును సమితి జోక్యముగలది జేసికొనుట కధికారములేదు. సమితిలోనున్న 57 రాష్ట్రములలో 50 రాష్ట్రములు విరోధియను రాష్ట్రములు తమస్వాధీనమునందున్న యితరజాతులను న్యాయముగానో అన్యాయముగనో శాశ్వతముగ అణచియుండుటకై పెద్దరాష్ట్రములు సఖ్యులగ నేర్పరచుకొనిన సంస్థ

యూరపునందలి దోపిడిజాతులన్నియు దోపిడి మానినచో ప్రపంచము అభివృద్ధిజేయవచ్చును. కాని యిది విరోధాఖండాభివృద్ధి కుద్దేశంపబడినది అనగా ప్రపంచమంతటిని బానిసత్వమున దిండుట అని చాట్టర్జీగారు నుడివిరి.

జాతీయమితి ఆరోగ్యసంస్థలగూర్చి చెలుపుచు మలేరియావలన బ్రతియేడు 18 లక్షలనుండి ఇండియాలో చనిపోవుచుండే లీన మలేరియా విచారాసంఘము ప్రాంసున కంపబడెను. గత 80 ఏండ్లనుండి ఇండియాలో ప్లేగు ప్రబలియుండ ప్లేగునుగూర్చియు, యురోగముగూర్చియు విచారాలు ఆరెకాలోను యితర రాష్ట్రములలోను చేయున్నారు. సంపూర్ణ నిషేధమును ఇండియా కోరుచున్నను లీన నల్లనుందు సంఘము వారు యేమియు జేయజాలకుండిరి అనినదివిరి. (శ్రీప్రెస్)

ప్రాంతీయమహాజనసభ.

ఇరగవర—తణుకుతాలూకా.

చైత్ర బ॥ 10 (26-4-27) ముగళవారం మధ్యాహ్నం 12 గంటలు మొ॥ 5 గం॥ వఱకు మహాజనసభ జరుపుటకై నిర్ణయింపబడినది. చుట్టుపక్కలగ్రామములందలి ప్రజలసంఘము తప్పక దయచేయుడిని కోరుచున్నాము.

వెన్నెత్త సూరపరాజు, కార్యదర్శి

అ. భా. రాజకీయత్యాగుల సభ కార్యనిర్వాహకవర్గము బొంబాయిలో మే 5 వ దేదిన జరుగునని కార్యదర్శి ప్రకటించుచున్నాడు.

జాతీయ చైతన్యము

శ్రీశ్రీశ్రీ

జాతీయోద్యమ మొంత హీనస్థితిలో నున్నను సాంఘిక రాజకీయవిభేదము లెంత తీవ్రముగ నున్నను, ప్రజలలో కలసికట్టుతనము ఎంత చెడియున్నను, ప్రస్తుతస్థితిగాంచి ప్రజాశయప్రతిపక్షు లెంతగ సంతసించుచున్నను, నూతన జాతీయ చైతన్య ముంకురించుచున్నటుల కనుగొనవచ్చును. అయ్యది మొలకెత్తియున్నది. ఇంకను పెరిగి పెద్దది గావలసియున్నది. బెంగాలునందు పెరిగిన కలహములలో, శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు నూతన చైతన్యమును కనిపెట్టిరి. స్వాతంత్ర్య సంపాదన ప్రయత్నములమధ్య, విభేదములును మనస్పర్థలును పొడగట్టుట సహజమే సనియు, అవి లేనిది రాజకీయాభివృద్ధి సాధ్యపడదనియు, రంగయ్య గురూరు మొన్నటిరోజున చెప్పిన సంగతులందు సత్యములేకపోలేదు. అయినను, సంఘర్షణలును, వైషమ్యములును చిరకాలము నిలువజోవు. నా దేశము, నాజాతీయను భావము ఎల్లరను ప్రేరేపించి, భేదభావముల నన్నిటిని జాతీయ మహాప్రవాహములో ముంచివేయగలదు. నేటి పరిస్థితులు నిరాశ గొలుపుచున్నను, ఎండవేడిమి సహింపలేక మానవకోటి బాధపడుచున్న సమయమున వర్షకాల మరుచెంచి తాపము నెటుల చల్లార్చునో, దేశభక్తి యనునదొప్పు చినుకులు ప్రజల నిరాశను, దుఃఖమును చల్లార్చి, మరల నాశాలతలను చిగుర్పడేయును. అట్టి స్థితి త్వరలో నరుచెంచు సూచనలు గలవు. భిన్నాశయాల పట్టుదలను బింకములును తగ్గినటుల గనులించక పోయినను, లోలోపల ఐకమత్యముకొరకై పేరుగుచున్న పరితాపమున కర్థము లేకపోలేదు.

అయ్యది మనోచార్పల్యమునకు ఫలితము గావచ్చును. దృఢసంకల్ప మందు గనుపింపక పోవచ్చును. కాని సంతతపు ఎడబాటువలన గలుగుదుష్పలితములు ప్రజలమనములను క్రొత్తత్రోవకు డివ్వచున్నవనుటకు సందియము లేదు. మహామృదీయుల సామాన్యనియోజక వర్గముల నాశించుటయు, యితర చిన్న సంఘములవారు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమువలన నష్టముగలుగును గాన తమకుచు సామాన్యనియోజకగణములే మేలనియు జెప్పటలో విశేషమేమి? ఎవరికివారే యను ప్రవర్తించుకొలదియు, దేశపురోభివృద్ధి స్తంభించి, అంతఃకలహములు పెచ్చుపెరుగుచున్నవి. ఇందువలన ఎవరికయినను మేలుగలిగెనా? మేలు కలిగినచో, నిరంకుశ పరిపాలనమును కొనసాగింప దలచినవారికే సని జెప్పవచ్చును. ప్రజల పోరాటములవలన, నిరంకుశాధికారము బలపడుచుండును. స్వాతంత్ర్యవహ్ని చల్ల

రుచుండును. అయినను స్వాతంత్ర్యోద్యమబీజము నిలిచియుండువరకు, మరల నదివైకవచ్చునను ఆశగలదు. అట్టి ఆశనేమి మరల పొడగట్టుచున్నది. హిందూ మహాసభ సయితము, డిల్లీ ఐకమత్య సూచనల గూర్చి ఎట్టి యభిప్రాయము చెలుపకపోయినను, సామాన్య నియోజకవర్గ సూచన నామోదించెను. హిందూసభవారు అప్పడప్పడు తీవ్రమగు నిర్ణయముల గావించినను, జాతీయసంయోగమున కెన్నడును అడ్డుపడజోరు. హిందూమహాసభ స్వరక్షణార్థమై బయలుదేరెను. దీనిని నడుపుచున్న లజపతిరాయి, మాలవ్యా, మూంజీ మున్నగు నాయకులు దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము దెప్పించుటకై జీవితమును ధారబోసిన మహానీయులు. ఇట్టివారు దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధి కడ్డుపడి, అంతర్వైషమ్యములు పెరుగుటకు తోడ్పడుదురా?

ఇటులనే, దేశమునకై జీవితము ధారబోసిన ఆలీపోదరులు, కలం అజద్, అజ్ఘల్ ఖాను మున్నగు నాయకులుండగ, మహామృదీయులు మాత్రము దేశమును విడనాడెదరా? జిన్నాగారు సయితము తాత్కాలిక పరిస్థితులవలన కొంత విరుద్ధముగ ప్రవర్తించినను, హిందూమహామృదీయ సఖ్యమునకై చిరకాలమునుండియు పాటుబడుచున్నవారే. సర్ అబ్దుల్ రహింగారు సయితము, అధికారుల నిరంకుశ చర్యలను పార్లమెంటు సభ్యులకు చెలుపుటకు వెనుదీయలేదు. సర్దారు మంగళసింగు మున్నగు నాయకులచే నడుపబడు సిక్కు-సంఘము ప్రత్యేకపు హక్కులను వదలుకొని, దేశాధిపతి గావించుటకు సంసిద్ధమయినది. నిర్బంధితుల విడుదల జరుగనందుచే, సిక్కు-శాసనసభ్యులు తమ పదవులను త్యజ ప్రాయముగ విసర్జించి, స్వాతంత్ర్య ప్రియత్వమును కనబఱచుచున్నారు. పార్సీలు మొదటినుండియు, దేశాధిపతి తత్పరతను కనుబఱచుచు, కాంగ్రెసు యుద్యమమును నిర్వహించుచుండిరి. క్రైస్తవులలో నూతన జాతీయభావ ముంకురించి, అతిత్వరితముగ వికసించుచున్నది. జాతీయోద్యమములో పాల్గొను క్రైస్తవులసంఖ్య పెరుగుచున్నది. క్రైస్తవమతము పాశ్చాత్యుల దనుభావముజోయి, ప్రాచ్యఖండ సాంప్రదాయముల కది యనుగుణ్యముగ నున్నదనియు, పాశ్చాత్యులే దీని నిజభావమును గ్రహింపలేక దానికి విరుద్ధముగ సంచరించుచున్నారనియు, దేశీయ క్రైస్తవులు గ్రహించుచున్నారు. క్రైస్తవ భజనలు, కాలక్షేపములు, జాతీయపద్ధతుల ననుసరించి జరుగుచున్నవి. జాతీయ వేషధారణము మరల యవలంబింపబడుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో, దేశమునందు కలహములును పోరాటములును ఎంత బలముగ నున్నను, అయ్యవి వానియంతట యవియే సమయసనియు, జాతీయ చైతన్యము ప్రజల హృదయములను వికసించ జేయుననియు నమ్మవచ్చును.

ఇటులనే రాజకీయపక్షములును పేరుకు నిలిచియున్నను ఆచరణలో వాని మధ్య నెంచడగిన భేదములు గనుపించుట లేదు. శాసనసభలలోపల వలనే, వెలుపలను భేదములు తగ్గిపోయినవి. నిర్మాణ కార్యక్రమముపట్ల వివిధపక్షములును సుముఖిత జూపుచున్నవి. కద్దరు, అస్పృశ్యతా నివారణము, జాతీయైక్యము, గ్రామపునర్నిర్మాణము, అంతఃసహకారము, మున్నగు విషయముల

గూర్చి భేదభావములు తొలగిపోయినవి. రాజకీయందోళన పద్ధతుల విషయమున కొంత భేదము కను పొడగట్టినను, నిర్మాణకార్యనిర్వహణమువిషయమయి భేదము గనుపింపదు. స్వప్రయత్న బలము వలన గాని, ప్రజాశక్తి వృద్ధిగాదనియు, దేశమునకు శాశ్వతలాభము గలుగదనియు, జనులకు గోచరించుచున్నది. ఇచ్చయున్నచో మాత్రము, ఇందు కొరకెల్లరును కలిసి పాటుబడుట కెట్టియాటంకము గనుపింపదు. ఎట్టి భేదాభిప్రాయము లున్నను పిల్లరును కలిసి కాంగ్రెసు పతాకముక్రింద పాటుబడుటకు బూనుకొనుచో, అంతఃసఖ్యము బలపడును. గతిమును మరచి, కాంగ్రెసు తరుచ్ఛాయలక్రింద జేరుటకు, ప్రజలలో కుతూహలము పొడగట్టుచున్నది. తదర్థమై దేశమును పురికొల్పుటకు, కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులు పాటుబడుచున్నారు. జాతీయ వికాసమునకు కాంగ్రెసు సభయే మొదటి నుండియు మూలకారణమయ్యెను. ఎందరు కాంగ్రెసును వీడినను, ఎందరు భిన్న సంస్థలను నెలకొల్పి జూచినను, ఎందరు కాంగ్రెసుకు వెలుపల తమ స్వాధికర్యమును నిలుపుకొన జూచినను, కాంగ్రెసు సంస్థమాత్రము జీవకళను కోల్పోవ లేదు.

సూరతునందు కాంగ్రెసు భగ్నమయినపుడు, కాంగ్రెసు అంతరించె నని ప్రతిపక్షులు సంతసించిరి. కాని, కాంగ్రెసు మరల కొనసాగెను. మితవాదులకును జాతీయవాదులకును కాంగ్రెసునందు సంయోగము గుదిరినపుడు, మరల నూతన తేజమంకురించెను. కాని కొలదికాలమునకే మితవాదులు కాంగ్రెసును విడచిపెట్టిరి. కాంగ్రెసు పలుకుబడి మాత్రము మరింతవృద్ధికాజొచ్చెను. కాంగ్రెసు సంస్థయే నిజమగు ప్రజాప్రతినిధి సభయని, విదేశములు గూడ గుర్తించుచున్నవి. కాంగ్రెసునందు జేరి పాటుబడుట కిప్పుడన్ని పక్షములవారును ముందుకు వచ్చుచున్నారు. కాంగ్రెసు ద్వారానే స్వాతంత్ర్యము బడయుట సుకరమని, గ్రహించుచున్నారు. నిజమాలోచించిన, ప్రజాపక్షమొక్కటియే నిలిచియుండుట శ్రేయస్కరము. అయ్యది కాంగ్రెసుకు లోబడి పనిచేయుచో, ప్రజాశయము అతిత్వరితముగ నెరవేరుట తథ్యము. భిన్నపక్షముల వలన, ప్రజాశక్తి క్షీణించుచున్నది. స్వపరిపాలనము లభించిన పిమ్మట ఎట్టి పక్షములకు తావున్నను, ఈ లోపల ప్రజల మధ్య చీలికలు పెరుగుట లాభకరము గాదు. అనవసర పక్షములు పెరుగకున్నచో, నేడింతటిదుస్థితి జనించెడిది గాదు. ప్రజలకోర్కెల కీతిరున భంగము కలిగెడిది గాదు. నేపనల్ డిమాండు ఇవిధమున తృణీకరింపబడెడిది గాదు. అయినను జరిగినదానికి వగచి ప్రయోజనము లేదు. వివిధసంఘములమధ్య ఐకమత్యము కుదురవలయును. కాంగ్రెసు పతాకముక్రింద, వివిధరాజకీయపక్షములవారును ఏకాశయబద్ధులై కృషిసలుపుట యవసరము. పైకి కనుపించెడి భేదములన్నిటి మధ్య, జాతీయభావస్ఫూర్ణ గనుపట్టుచున్నది. ఇట్టి భేదములు చిరకాలము నిలుచునని గాని, ప్రజలెప్పటికిని అంతఃకలహములతో తృప్తిజెంది దేశమాతను విసర్జించెదరని గాని, స్వాతంత్ర్యమారుతము ప్రజలలో నూతన ప్రబోధము గలిగింపదని గాని, ప్రపంచపరిస్థితులు హిందూదేశమునకు నిజ కర్తవ్యమును సూచింప

వనిగాని, ప్రజాశయప్రతికూలులు తలచుటకన్నను ప్రమాదము వేరుండదు. ప్రజల స్వాతంత్ర్యవాంఛకు భంగము కలుగుకొలదియు, వారిసంకల్పము విచ్ఛిన్నమగుకొలదియు, తమదుస్థితి వారికి నోచరించుకొలదియు, విభేదములను మరచి ఏకచీక్షతో పాటుబడుటకు కుతూహల మేర్పడును. అయితే, ఆర్థి నెన్ను నిర్బంధితులను విడుదల జేయకుండుటచే గాని, స్వపరిపాలనపుకోర్కెను నిరాకరించుటచే గాని, పాలకులు జయము గాంచిన తలంప వీలు లేదు. ప్రజల పురోభివృద్ధికి తాత్కాలికనిరోధ మేర్పడినను, వారియందు కొంతవడి నిరాశగలిగినను, పాలకులకే తుదకెక్కుడునష్టము గలుగును. ప్రపంచమునం దెక్కడను, నిర్బంధములు ప్రజలస్వాతంత్ర్యమును శాశ్వతముగ నణచివైచిన నిదర్శనము కానరాదు. నేడు గాకున్న రేపయినను. వారికోర్కెలు సఫలముగాకమానవు. పాలకులు దూరదృష్టి గలవారేని, ప్రజలనిస్సహాయస్థితి గాంచి యూరకుండక వారికోర్కెలను వెంటనే సఫలపరచుట వివేకము. లేనియెడల అడ్డంకులనన్నిటిని దాటి, స్వరాజ్యగమ్యస్థానమును ప్రజలు చేరకమానరు. విధిలేక ఓసగడి స్వపరిపాలనమునకన్నను, బుద్ధిపూర్వముగ నద్భావముతో నొసగడిస్వపరిపాలనము ఎల్లరకును లాభకరముగద! పాలకుల దృక్పథ మెటులున్నను, మాతన జాతీయచైతన్యము భారతీయులస్వాతంత్ర్యసిద్ధికి తోడ్పడగలదు. స్వరాజ్యసంకల్పము త్వరలో చెరవేరుటలు పరమేశ్వరు డనుగ్రహించుగాక!

రాయల్ కమిషను

ఢిల్లీ హెరాల్డు పత్రికకు చెలిసిన సమాచారము ప్రకారము, రాయల్ కమిషను ఏ నిమిషమున నయినను రావచ్చునట. ఈవిషయమై ఇంతగోప్యమేల? భారతీయులు తగినంత వినయవిధేయతను జూపలేదని, ఇండియామంత్రిగారింకను తలచుచున్నారేమో తెలియదు. ఈవారమందిన, లండను టైమ్సుపత్రిక, రాయల్ కమిషను నియామకము గూర్చి శీతకాలము లోపల ప్రకటన వెలువడవచ్చు నని, వ్రాసెను. కమిషను సభ్యుల గూర్చి టైమ్సుపత్రిక యిటుల వ్రాసెను. “ఆదర్శప్రాయులగు న్యాయానిపుల గుణవిశేషములతో గూడిన కొలదిమంది కావలయును. వీరు, సాక్ష్యము నందు గనుపించెడి వ్యత్యాసములను ఓరిమితోను, విశాలబుద్ధితోను, పరిశ్రమతోను విమర్శించిచూడగల శక్తి గలవారై యుండవలయును. అన్నిటికన్నను ముఖ్యముయినది, వారెల్లరును నిర్ణయములవిషయమై ఏకీభవింపవలెను. భిన్నపక్షములకు చెందిన అతివాదులను నియమించి ప్రయోజనము లేదు. ఏలనన, వీరు చెలివెడి భిన్నాభిప్రాయములు పార్లమెంటు సభను కలవరపెట్టును. భారతీయుల న్యాయమగు కోర్కెలకు భంగము కలిగించును.” వైవాక్యముల జూచిన, మడ్డిమెను కమిటీవారి రిపోర్టు టైమ్సు పత్రికకు గుణపాఠమును నేర్పినట్లు దోచుచు. మడ్డిమెను కమిటీలోని అధిక సంఖ్యాకులు నిరర్థకమగు సూచనల గావింపగ, మైనారిటీ సభ్యులు రాష్ట్రీయస్వపరిపాలనము దప్పతక్కుంగల సంస్కరణములతో బనిలేదని, సూచించిరి. తా నొకటి జేయదలచిన వైవ మొకటి జేసె

నను రీతిన, ఫలితము మడ్డిమెనుగారి సంకల్పమునకు విరుద్ధముగ పరిణమించెను. నేషనల్ డిమాండును భారతశాసనసభవారు బలపరచుట కిది కారణమయ్యెను. ఇట్టి సంఘటనము మరల జరుగకుండ, టైమ్సుపత్రిక ముందే జాగ్రత్త దీసికొనగోరుచున్నది. అందుకనియే అతివాదులను నియమింపవలదని యడుగుచున్నది. దీని యర్థ మేమి? ఇదివరకే మాతనసంస్కరణము లెటులుండవలయునో ఇండియా మంత్రిగారు ఏర్పాటు జేసికొనినట్లు దోచుచును. రాయల్ కమిషను విచారణము, కేవల మొక తంతని తలంపవచ్చును. అయిదుకోట్ల నిమ్నజాతులకు శాసనసభలలో ప్రతినిధు లెవరును లేరను సంగతిని, టైమ్సుపత్రిక జ్ఞాపకమునకు దెచ్చుచున్నది. ఇందులో ప్రత్యేకోద్దేశ్యము లేకబోలేదు. తొందరపడి దేశమునకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము నొసగగూడదని చూపుటయే, టైమ్సుపత్రికోద్దేశ్యము. కాని శాసనసభలలో నిమ్నజాతుల ప్రతినిధులు లేకుండుటకు, పాలకులే బాధ్యులు. వారికి ఎన్నికహక్కుల నొసగియున్నచో, ప్రతినిధులను వారు తప్పక బంపెడివారే. స్వపరిపాలనా ప్రదానమువలన, నిమ్నజాతుల స్థితి చక్కబడునుగాని, చెడిపోజాలదు. ఇంతకాలము నుండియు నిమ్నజాతులను పైకిదేని బాధ్యతను పాలకులే వహింపవలయును. ఇండియామంత్రిగారు కొరినలొంగుబాటు టైమ్సుపత్రికకు కనుపించుటచే, రాయల్ కమిషనును నియమింపవచ్చు నని, ఈ పత్రిక చెలువుచున్నది. సరియగు రాజకీయపక్షము లింకను గనుపించుట లేదని, ఇండియామంత్రిగారు చెలిసిన ఆక్షేపణ, టైమ్సుపత్రికకుగూడ సరియయినదిగదోచలేదు. ఏలన, రాజకీయపక్షపరిణామము ఇంగ్లండులో గూడ నెమ్మదిగ జరిగె ననియు, కొన్ని యూరపియను దేశముల లో రాజకీయపక్షము లింకను ప్రారంభదశలో నున్నవనియు, పక్షసూత్రములకన్నను వ్యక్తుల ప్రాముఖ్యమే అధికముగ నున్నదనియు, రాజకీయసూత్రములు నాయకు లెటుల దిప్పిన నటు తిరుగుచున్నవనియు, టైమ్సుపత్రిక స్పష్టపరచుచున్నది. అట్టి యూరపియను దేశములన్నియు స్వపరిపాలనము ననుభవించుచుండ, హిందూదేశము స్వపరిపాలన కర్తవ్యము గాదని తెలుపుట కెటుల సాధ్యమగును? ఆవిషయమటుండ, స్వపరిపాలనము ననుభవించుచున్నపుడే, దేశమునందు సరియగు రాజకీయపక్షము లేర్పడును. రాజకీయసూత్రములు వైకి వచ్చును. నేడు హిందూదేశమున గనుపించెడి రాజకీయ భేదములు, చాలవరకు స్వక్రితభేదము లగుచున్నవి. ఏ సుప్రసిద్ధ నాయకుడో భిన్న మార్గము ద్రొక్కగనే, కొందరు వారి ననుసరించుచుదురు. భిన్నపక్ష నాయకులకును మధ్య తీవ్రవివాదము లుదయించు చుండును. అంతియ గాని, వేర్వేరు నాయకులు సాధింపగల ప్రత్యేకప్రయోజనము లేవియు గనుపింపవు. ఎల్లర సంకల్పమును, స్వరాజ్యసంపాదనమే యగుటచే ఎంచదగిన భేదము లుండజాలవు. ఇట్టిస్థితిలో స్పష్టమగు రాజకీయ పక్షములు లేవని నిందించుట, బర్కెట్ హెడ్డు ప్రభువుగారి చమత్కారము దప్పవేరుగాదు. ఢిల్లీ హెరాల్డు పత్రికకు చెలిసిన సమాచారము ప్రకారము, డెన్నతన్యాయాధిపతు లొకరు రాయల్ కమిషను కధ్యక్షులుగనుండుర

నియు, వీరు ప్రాయశః బ్రిటీషు ప్రధాన న్యాయమూర్తులు గావచ్చు ననియు, చెలియగలదు. లండను టైమ్సు పత్రిక చెలిసిన సమాచారము ఇందు కనుగుణముగనే యున్నది ఇంతియగాక, కమిషను సభ్యులందరును బ్రిటీషువారు గనుండురని, ఢిల్లీ హెరాల్డు పత్రికకు చెలిసెను. వీరందరును కన్పర్వేటివులుగ నుండురని గూడ నమ్మవచ్చును. అతివాదులు పనికిరారని, టైమ్సు పత్రిక చెలువుటచే, లేబరు సభ్యులను ప్రాయశః కమిషనునందు జేర్చబోరు. భిన్నాభిప్రాయములు వెలువడకుండ జూడవలయు నని, టైమ్సుపత్రిక ముందే హెచ్చరించుటచే, ఏకాభిప్రాయము గలవారే నియమితు లగుట సహజము. ఇట్టివారు ఇండియా మంత్రిగారి సూచనలకు వలెయందురు గాని, స్వతంత్రాభిప్రాయములను చెలువబోరు. ఇంగ్లండులో నిపుడు నివసించుచున్న సుప్రసిద్ధ భారతీయ న్యాయవాదు లొకరిని గూడ, కమిషనులో చేర్పవచ్చునని, ఢిల్లీ హెరాల్డు పత్రికకు చెలియుట జూడ, భారతీయుల కండ్ల నీరుడుడుచుట కీమార్గము నవలంబించిన నవలంబింపవచ్చును. వీరెవరైయుందురు? పాలకుల కత్యంతప్రియు లగు సింహాప్రభువుగారు గావచ్చును. సింహాప్రభువుగారిని కమిషనురులలో నొకరినిగ నియమించినను, విశేష ప్రయోజన ముండదు. మొత్తముమీద రాయల్ కమిషనువలన దేశమునకు ఎంచదగిన లాభము గలుగునని తోచదు. విశాలమగు సంస్కరణములు ప్రసాదించబడునని గాని, స్వపరిపాలనా సూత్రములను వీనియందు బొందుపరచెద రని గాని తలంపనవకాశము గనుపింపదు. దేశము గోరెడి స్వపరిపాలనము లభించుట, ప్రజల శక్తి సామర్థ్యముల వైసనేయాధారపడియుండును. ఈసంగతిని భారతీయులుగ్రహించుచో, రాయల్ కమిషను నెప్పుడు నియమించినను, ఎట్టి సభ్యులను నియమించినను, కలవరపడ నవసర ముండదు.

సంస్కృత సాహిత్య మహాసభ

బెజవాడలో జూలయిమాసమున జరుగును

కార్యదర్శి ప్రకటన.

సంస్కృతసాహిత్య మహాసభ కార్యదర్శి కె. శాస్త్రి గారు నేడిట్లు తిలకింపుచున్నారు:—మహాసభ యావద్భారత దేశమునకు సంబంధించినదగుటచే జూలయిలో జరుపవలెనని ఆసక్తి తావులనుండి సూచనలు వచ్చుటచే జూలయిమాసమునకు వాయిదా వేయబడినది. అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిన అవధాన శిరోమణిగారితో సంప్రదించి సరియగు తేదిలు మున్ముందు ప్రకటింపబడును.

బారిసాలు కలహములు

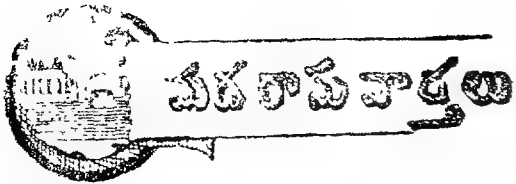
డాక్టరు మూంజీగారి రాక

బారిసాలు, ఏప్రిలు 28:—డాక్టరు మూంజీ, కె. సి. నియోగీ, పద్మరాజు జెయిన్ మఖన్ లాల్ నేన్ గార్లు నేటియు దయమున నిచ్చటికివచ్చి 2000 మంది హిందువులచే సన్మానింపబడిరి. కీ॥ శే॥ అశ్వనీధర్తాగారిగృహమున డాక్టరు మూంజీ గారుంటున్నారు.

హిందూనాయకులతో నిస్సంగోష్ఠిసభ జరిగెను. బారిసాలునందు హిందూ మహమ్మదీయ పరిస్థితులనుగూర్చి చర్చ జరిగెను. డాక్టరు మూంజీ, నియోగీగార్లు మేజిస్ట్రేటుగారిని సందర్శించిరి.

డాక్టరు మూంజీగారికి సన్మానపత్ర మర్పించిరి. పాఠాకబహిరంగసభలో నుపన్యసించిరి.

రేపు వారు బారిసాలునుండి పట్టుకొనికె వెళ్లెనరు. (క్రీ॥వై॥)

మద్రాసు హైకోర్టు సెలవు

మే 9 తేదీనుండి జూలై 18 తేదీవరకు హైకోర్టు వేసంగి సెలవులకు మూడవ వారము. సెలవులలో తాత్కాలిక జడ్జి బాక్సున గారు పనిచేయుదురు. సెలవులలో ప్రతిమంగళవారం హైకోర్టులో వారు పనిచేయుదురు. మే 14 తేదీ సామాన్య జంతుశాస్త్రమునకు సెలవుదినము. అందుకుగాను మరునాడు 25 తేదీని కోర్టు ఉండును.

స్వా. దేవదాసుగారికి వేసంగి సెలవులుగాక, తదనంతరము రెండునెలల 17 రోజులు పూర్తిజీతముమీద సెలవొసంగబడినది.

హైకోర్టు రిజిస్ట్రార్ హామెలుగారు వేసంగి సెలవులలో పాటు మరిరెండు నెలలు తదనంతరముగా సెలవొసంగబడిరి.

రాచప్పగారి గానము:—నిన్నటిదినము మైసూరు సంసాని విద్వాంసులును, సుప్రసిద్ధులును నగు రాచప్పగారు గోకలేపాలులో కడుమునోహరముగ గానము సలిపి, సభికులను సంతసమున నింపిరి. వీరి గాత్రగాంధీర్యమును గురించి విశేషముగ వ్రాయనసరములేదు. పాండితీప్రకర్షయు అందుకు దగినటులుండెను. గొప్పవిద్వాంసులకు ప్రక్క వాద్యమువాయిం చుటకు శ్రమసాదరులలో జ్యేష్ఠునికి శ్రాత్తయైనను, చిర కాలానుభవము గలవారితలె యనుకరించి, సభికుల మెప్పునడపిరి. వేణునాయకరుగారి మృదంగవాద్యము, పాటకుని సంగీతమాధుర్యమున కెంతయు తోడ్పడెను.

రాకపోకలు:—సర్ ముర్రే మాట్టు ట్రాటరుగారు ఆదివారం ఉదయం మద్రాసువచ్చిరి.

రా. బి. ఆర్. గౌపాలస్వామి అయ్యంగారు ఆదివారం ఉదయం మద్రాసు వచ్చిరి.

ఆర్. యస్. శర్మగారు నేటి ఉదయం కలకత్తానుండి వచ్చిరి పెర్సోరాగారు శనివారం రాత్రితిరుచినాపల్లి వెళ్లిరి. టి. ప్రకాశం, కే. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు నేటిఉదయం మద్రాసువచ్చిరి.

యస్. జి. బట్లరుగారు గతరాత్రి బెజవాడ వెళ్లిరి. జమ్నాదాసు ద్వారకదాసుగారు ఆదివారం ఉదయం మద్రాసువచ్చిరి. ఆరాత్రి బొంబాయి వెళ్లిరి.

శ్రీసత్యజ్ఞాన మందిరం -

ఉత్తరాదిమతం; తిరువల్లి క్లెరి

శ్రీరామనవమి మహోత్సవ మంగళం

తిరువల్లి క్లెరి సింగరాచారి వీధిలోనున్న శ్రీసత్యజ్ఞాన మందిరము (ఉత్తరాది మతము)న శ్రీరామనవమి మొదలు నిన్నటివరకు మహోత్సవములు జయప్రదముగా జరిగినవి. ఉదయము భాగవతోపన్యాసములు సాయంకాలము మధ్యసిద్ధాంత రోపన్యాసములు రాత్రి భజనలు యీరతిగా ప్రతిదినమును అతిమనోహరముగా నలంకరింపబడిన మందిరమున జరిగినవి. వందలకొలదిగా స్త్రీలును పురుషులును యుఖ్యముగా సద్యోక్షులు (మధ్యులు) గూఢవృద్ధులయును వచ్చి శ్రద్ధాభక్తులతో నుపన్యాసములను వినుచుండిరి. నిన్న 24 వ తేదీ ఆదివారము నాడుదయమున 8 గంటలు మొదలు 11 గంటలవరకును మధ్యకాస్త్రసంపన్నులగు కృష్ణాచార్యులవారును శ్రీయదునాథాచార్యులవారును రుక్మిణీకల్యాణమును మోక్ష సాధనాదులను గూర్చి మహోపన్యాసములు చేసిరి. పిమ్మట మహావైభవముతో ఘోషపాదలును ఘోషోపచారములతో శ్రీరామచంద్రమూర్తివారి ఆరాధన జరిగినది. పండితులకు నూతనవస్త్రము లొసంగబడి పిమ్మట మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు గొప్ప సమారాధన జరిగినది. వేలకొలది మంత్రి స్త్రీలును పురుషులును తీర్థ ప్రసాదములను స్వీకరించిరి. సత్యజ్ఞానమందిర మంతయు నిండిపోవుటవలన యిరుగుపొరుగులను గల 4, 5 భవనములలో గూడ విస్తృతముగా వడ్డనచేసిరి. అపుడు వెల్లిడియైన భక్తులౌనాముల వర్ణింపనలవిగాదు. రాత్రి గొప్ప హారేంపు జరిగినది. మంగళవాద్యములు స్వామికి ముందుండెను. వెనుక నుమారు 50 మంది మాధ్వయువకులు స్వచ్ఛందముతో వేదపారాయణము గావించు చుండిరి. వారివెనుక భక్తులు దాసర పదములనుబడెడు పురంధరి నామములను గానము చేయుచుండిరి ఈరీతిగా రాత్రి 8 గంటలు మొదలు 11 గంటలవరకును ఉర్రేంపు జరిగినది. పిమ్మట మందిరమున పునరాధనము జరిగినది. వచ్చినవారికి ప్రసాదమొసగుటతో పవిత్రకరమగు శ్రీరామనవమి మహోత్సవము జయప్రదముగా ముగిసింది. శ్రీ సత్యజ్ఞాన మందిరస్థాన మపుడే ప్రారంభమైనదిగాన ధార్మికులందరును యథాశక్తిని ధనసహాయ మొనరింప ప్రార్థింతులు. ధనసహాయము చేయగోరువాగు శ్రీసత్యజ్ఞానంద రామాచార్యులగారిపేర ఉత్తరాది మతము-సింగారాచారి వీధి, తిరువల్లి క్లెరి, చెన్నపురి అని వ్రాయవలెను.

నిన్న సాయంకాలము-సుహృద్వర్ సింగార్యలు చెట్టిగారి అధ్యక్షతన కింసనాయిలు టాంకు యూనియను మున్నగు కార్మికసంఘములసభ జరిగెను. ఆసభలో యాదిగుట తీర్మానములు చేయబడెను.

కిరసనాయిలు పనివాండ్రు

సంఘము

బీచినభ-తీర్థానములు

నిన్న సాయంకాలము-సుహృద్వర్ సింగార్యలు చెట్టిగారి అధ్యక్షతన కింసనాయిలు టాంకు యూనియను మున్నగు కార్మికసంఘములసభ జరిగెను. ఆసభలో యాదిగుట తీర్మానములు చేయబడెను.

(1) తండ్రిగూర్చేటగోనున్న బగ్గాయిలుకంపెనీవారి మద్రాసు కిరసనాయిలు టాంకుఅధికార్లు పరివార్డను వెడల గొట్టి వారికి పనిలేకుండ చేయుటచాల అక్రమము.

(2) పనివార్డులో పంచుంచిన నోటీసు అయినా యిచ్చకుండ బద్దర్తువు చేయుట మిక్కిలి అన్యాయము

(3) అధికారు లిట్టి అక్రమమును చేసినను పనివార్డులో నెవ్వరిని బద్దర్తువు చేయుకుండ పనివార్డు నందరిని మరల పనిలో నికి రానిచ్చు నెడలను పనివార్డుయొక్క యిబ్బందులనుగూర్చి విచారించు నెడలను పనివార్డుందరును మరిల పనిలో చేరుటకు సిద్ధముగా నున్నారు.

(4) ఈనిరోధమును రద్దుపరచి పనివార్డునందరను మరల పనిలో జేర్చుకొనలసినదని కలకత్తాలో నున్న షావలేసు కంపెనీవారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

(5) లేబరుకమిషనరుగారు యీనిరోధమువలన వెయ్యి మంది పనివాండ్లకులిగిన యిబ్బందిని ఆలోచించి ఆర్థికమగు యీవివాదలో ప్రవేశించి పనివాండ్లుమరల పనిలో ప్రవేశించు నట్లు సహాయము చేయగోరెము.

(6) ఈనిరోధమువలన చెన్నపురిలోని వేలకొలది పని వార్డుకు చాలా యిబ్బందికలిగినది గాన కార్మికమంత్రిగారు శ్రద్ధవహించి విచారణసంఘము నియమించి ఆర్థికసంధ్యము నందు యజమానులకును పనివాండ్లకును కలిగిన చిక్కులను పరిష్కారము చేయవలెను

(7) ఈ నిరోధమువలన వెయ్యిమందికి పనిలేక పోయినది. అందువల్ల వారికి చాలయిబ్బంది కలిగినదిగాన, యిచ్చ జాయత్తమునకు మంచిదికాదు కావునను దొరతనమువారు దీనిని తొలగించి నగరమునందు ఆర్థికశాంతిని నెలకొల్పవలెను.

(8) పైన పేర్కొనబడిన ఆయా అధికారులు శ్రద్ధవహించి, నిరోధమును తొలగించి పనివాండ్లను పునః ప్రవేశపెట్టి వారియిబ్బందులను తొలగించనియెడల నగరమందలి కార్మికులు యీ యుక్కోగుల యుపేక్షను సహించజాలరు.

(9) యీ నిరోధమువల్ల వేయిమంది పనివాండ్లకుటుంబములకు జీవనాధారము పోయినది. వారు చాలాబాధపడుచున్నారు. కాన యీ విషయమును పురపాలకసభ్యులు గమనించి వెంటనే పనివాండ్లు పనిలో ప్రవేశించుటకు పిలువలగజేయుటయేగాక యీలోగా వారు తుదొప్పవల్ల పరితపింపకుండ వారికి ధనసహాయము జేయప్రార్థింతులు.

(10) ఇందుకు సంబంధించిన తీర్మానములను పురపాలకసభలో ప్రతిపాదించుటకు సుహృద్వర్ సింగార్యలుచెట్టిగారి కధికారమివ్వడమైనది.

నిద్రా హీనతవ్యాధి చికిత్సకై

సి. యస్. రంగయ్యరుగారు ఇంగ్లాండు ప్రయాణము మే 5 తేదీని అఖిలభారత కాంగ్రెసుకుమిట్టి సభకు హాజరై 7 తేదీని సి. యస్. రంగయ్యరుగారు ఇంగ్లాండు పయనమై వెళ్లెదరు. నిద్రాహీనతవ్యాధి చికిత్సకై పోవుచున్నారు.

భారత నేపకసంఘము:— బరోడా గై కార్యదగారు భారత నేపకసంఘమునకు రూ 4000 విరాళ మొసంగిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము

ది 1-5-27 తేదీన ఉదయము 8 గంటలకు పాతరాష్ట్ర కార్యనిర్వాహక సభయొన్నా, మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు నూతన ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘసభయొన్నా బెజవాడలో నాస్వగృహమందు జగ్గును గాన సభ్యులెల్లరు దయచేయగలందులకు కోరుచున్నాను.

కార్యనిర్వాహకసభయొక్క కార్యక్రమము

1. 1926 సం॥రం జనవరి మొదలు 1926 సం॥రం డిశంబరు ఆఖరువరకు రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘముయొక్క లెక్కలు ఆమోదించుట.

2. తూర్పు కృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘముయొక్క ఎన్నికల తగాదాలు పరిశీలించుట.

3. గ్రామ పునర్నిర్మాణ ఉపసంఘమువారి రిపోర్టును ఆమోదించుట.

4. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు ఖాళీలను ద్వి చేయుట.

5. కార్యదర్శి పెట్టు ఇతరవిషయములు.

నూతనరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘసభయొక్క

కార్యక్రమము

1. ఈ సంఘమునకు మునుపటివలెనే 3 స్థల కార్యదర్శులు ఉండగలందులకున్నా అందు ఒకరు నర్సింగు కార్యదర్శిగానున్నా, 2. గంజాం, విశాఖపట్నం, గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాల తరపున ఒకరున్నా, 3. నత్తమండలములనుండి ఒకరున్నా ఎన్నుకొనబడగలందులకు యీసంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

2. అధ్యక్షుడు, కార్యదర్శులు, బ్రజరథ ఎన్నికలు

3. కార్యనిర్వాహకసభ్యుల ఎన్నికలు.

4. గ్రామ పునర్నిర్మాణ ఉపసంఘమువారి రిపోర్టును ఆమోదించుట.

5. 5-28-5-29 తేదీన రాజమండ్రిలో రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభలో చేసిన అఖిలభారత స్థాయిసంఘము ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనబడిన సభ్యులు ఉద్యోగరీత్యా "రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు" అను తీర్మానమును ఆలోచించుట

6. గౌహతి కాంగ్రెసు తీర్మానానుసారముగ మదరాసు మంత్రుల జీతములను నిరాకరింపవలసినదని గుంటూరులో సమావేశమయిన ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ సభవారి తీర్మానమును మదరాసు కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులు మంత్రుల జీతములను నిరాకరింపక ఉల్లంఘించినందువల్ల ఆ చర్య నీసభ వారు ఖండించుచు వెంటనే ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘపక్షమున యెన్నుకొనబడిన శాసనసభ్యులను రాజీనామా యాయవలెనని యీ సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు. ఉ॥ ఆ గోవిందాచార్యులుగారు.

2. శ్రీ. కూచిమంచి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు పంపిన తీర్మానముకూడా వైమోదిరిగానేయున్నందున ఇందు పునహరించలేదు.

7. గౌహతి కాంగ్రెసు తీర్మానానుసారముగ మదరాసు మంత్రుల జీతములను నిరాకరించవలసినదని గుంటూరులో సమావేశమైన ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభవారి తీర్మానమును మదరాసు శాసనసభలోని కాంగ్రెసుసభ్యులు మంత్రుల జీతములను ఉల్లంఘించినందువల్ల ఆ చర్య నీ సభవారు ఖండించుచు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుపక్షమున ఎన్నుకొనబడిన శాసనసభ్యులు (వెంటనే రాజీనామా యాయవలెనని అనుటకుబదులు) తమ చర్యను సమర్థించుకొనుచు తాము తలగులు గ వుండడమునకుగల కారణములను వెంటనే యీ సంఘమువారికి తెలియపరచవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు పూసపాటి బుచ్చిసీతారామచంద్రారావుగారు

8. శాసనసభాప్రవేశము వ్యర్థవాదమునకును, వాగ్విజృంభణమునకును, కాలహరణమునకును దక్క తడతర ప్రయోజనము కానరానట్లు సభావ్యవహారములు వ్యక్తపరచినవికావున నాయకు లికైన తమ దృష్టధమును మరల్చి గ్రామపురదరణమునకును, సత్వరస్వరాజ్యైదికిరీ హేతువును నిర్మాణకార్యక్రమ నిర్వహణప్రబోధమునకు మరలవలసినదిగా యీ సభవారు నాయకులను హెచ్చరించుచున్నారు.

ఉ॥ కూచిమంచి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు

9. కార్యసానమునకు వచ్చే సంవత్సరమునకు కావలసిన ధనము వగైరాలనుగూర్చి ఆలోచించుట.

10. కార్యదర్శి పెట్టు ఇతరవిషయములు.

మ.రా:—నూతన ఆంధ్రరాష్ట్రకాంగ్రెసు సభ్యులలో నిరుటి సంవత్సరము చందా చెల్లించనివారు యీ సంవత్సరము చందాతోకలిపి రు 2—రెండు రూపాయలు సభకు పూర్వము చెల్లించగలందులకు కోరుచున్నాను. ఆలాగు చెల్లించనివాడు ఓటింగుకు అధికార ముండదు.

కా. నాగేశ్వరరావు

7, తంబుకెట్టివీధి, కార్యదర్శి- 25-4-1927 మదరాసు.

అ.భా.కాంగ్రెసు సంఘసభ

బొంబాయి సమావేశము

తీర్మానముల సూచనలు

మహాత్మా, ఏప్రిల్ 28:—కాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యదర్శిగారు యిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—అ.భా. కాంగ్రెసు సంఘసభ బొంబాయిలో మే 5 వ తేదీన 414 గిర్దాము బ్యాంకులో “కాంగ్రెసు భవనము”నందు జరుగును. భోజనము బస సౌకర్యములు వలయువారు యేమి యేర్పాటులు గావలెనో ముందుగ బొంబాయి రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను.

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 21:—వసంతకుమార మజుందార్ గారు అ.భా. కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యుడు బొంబాయిలో జరుగనున్న కాంగ్రెసు సంఘసభలో యీ దిగువ తీర్మానములు ప్రతిపాదించునట్లు నూచించిరి.

1. కలకత్తా కార్పొరేషను ఎన్నికలు జరిపించుటకు ఎలక్షనుబోర్డు నియమించిన వర్గింగుకమిటీవారి చర్యను యీ సంఘమువారు అంగీకరింపజాలరు.

2 ఎలక్షనుబోర్డు నియమించుటకు వర్గింగుకమిటీవారి కేమీయు అధికారములేదు కావున వారు బెంగాలు రాష్ట్ర సంఘముతో సంబంధముగా తత్సంఘాధ్యక్షుడు కార్యదర్శి యొసంగిన తంతిరాస్తను నిర్వక్ష్యముజేసి యట్లుచరించినందుకు యీసభవారు నిరసనము దెల్పుచున్నారు.

3. వర్గింగుకమిటీవారు అనవసరముగ జోక్యము కలిగించుకొని ఎలక్షనుబోర్డును నియమించుటచేతనే బెంగాలులో కాంగ్రెసు సభ్యులందు చీలికలుకలిగి రెండుపోటీసంఘము లేర్పడినవని యీసభవారు దలంచుచున్నారు.

4. 1927 సం॥ మార్చి 2వ తేదీన కొందరు రాష్ట్రసంఘ సభ్యులు విలించుటకు పిదపిందు జరిపినసభ అక్రమమయినది కావున అసభ్యుల డేర్పాటుజేయబడిన ఎగ్జిక్యూటివు కౌన్సిలు గూడ సరియైనదిగాదని యీసభవారు దలంచుచున్నారు.

5. 1927 మార్చి 18వ తేదీన బెంగాలురాష్ట్ర కార్యనిర్వాహకసంఘమే సరియైనదనియు వారుజేసెడి కార్యములన్నియు సక్రమమైనవనియు యీసంఘమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

6. 7వ ఆర్టికలునందు 4వ క్లాజులో “ఖద్దరును సర్వదా అలవాటుగా ధరించువారు తిప్ప యితరులు ఓటుచేయరాదు” అని గల నిబంధనగూర్చి చాలా భేదాభిప్రాయములు వచ్చుచున్నందున యీ సంఘమువారు యిట్లు అభిప్రాయము దెల్పుచున్నారు. సభ్యుడు ఖద్దరు ధరించి యున్నచో తగినలేదు. అటుగాక సభ్యులైనచో ఖద్దరుకాక వేరువిధముగ దుస్తులధరించి యుండియు ఓటుఅధికారము గలదని వాదించినచో ఆ సభకు అధ్యక్షుడుగ నున్నవారు సభ్యుడు చెప్పిన దానినే పాటించవలెను.

7. అంతకుముందు అ.భా. కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులందఱుగాని, కాంగ్రెసు మహాసభ్యులందఱుగాని నూచించబడినచో కాని లేకున్నచో వర్గింగు కమిటీవారు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు విషయములందు జోక్యము కలిగించుకొనరాదు.

8. అ.భా. కాంగ్రెసు సంఘమునందుగాని, కాంగ్రెసు సభకు విషయ నిర్ణయ సంఘ సభ్యులందఱుగాని చర్చింపబడనున్న తీర్మానములు సభ్యులకు 24 గంటలకు ముందుగ తెలియజేయవలెను. (9) అట్టి సభ్యులందఱు కాంగ్రెసు నిర్వాహమును గూర్చిన తీర్మానములు ముందుగ చర్చింపవలెను.

10. ప్రధాన కార్యదర్శి రంగస్వామి అయ్యంగారు కొన్ని పక్షములవారియెడల పక్షపాతము వహించియున్నారని నమ్ముటకు తగిన కారణములు లభించున వారు అధ్యక్షుడు నూచించు వేరొక కార్యదర్శికి చార్జ్ ఒప్పగించవలెను. (ఫీచెసు.)

జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటుకు బదలా యింపు - విందు గౌరవము - ఏ డ్కోలు:—భాక్తబహదూరు కలీముల్లాసాహెబు బహదూరుగారు ముద్రాగునుండి రామవాధపురమునకు జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటుగా బదలాయించబడిరి. వీరికి నిన్న సాయంకాలము పోలీసు క్లబ్బువద్ద ముద్రాగు సిటిఫికేషనువారిచే వారి గౌరవార్థ మొక వింతోసంగబడెను.

పండలాయిగారు, ఫిలిప్సుగారు. డి. బి. పరాంకుశం షాయుడుగారు, కృష్ణరావు భాస్కర్గారు, యస్. రామానుజ అయ్యంగారు భాక్తబహదూర్ లోడిఖాన్గారును తదితరులును ఎందుకు వేంచేసిరి. సిటిఫికేషనువారితరపున మెగారు కలీముల్లాసాహెబుగారి యుద్వోగపరిపాలన ప్రాశస్త్యమును ప్రశంసించిరి.

కలీముల్లాగారు, తమ యుద్వోగసోదరుల సాహచర్యమును కొనియాడి ముద్రాగును వీడిపోవుటకు తాము చింతిల్లుచున్నామనిరి.

న్యాయస్థాన వార్తలు

న్యాయవాది పార్టీసొమ్మును ఖర్చుపెట్టుకొనుట

(హైకోర్టు)

కె. జగన్నాథఅయ్యరు అనునొక హైకోర్టు న్యాయవాది, హైకోర్టు కట్టవలసినదని చెప్పిఇచ్చిన మొత్తమును, తన స్వంత ఖర్చుల కుపయోగించుకొనెనను కేసు ఈ దినమున హైకోర్టు నందు ప్రధానన్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తులు రామేశ్వమి, వాలసుగూర్లయెదుట విచారణకు వచ్చెను.

ఈ కేసునందు ఒక భూమిదావాలో, పార్టీ తనవాటా భూమి కొరకు చెల్లించవలసినదని కోరుచు రు 4800 లను, వకీలు జగన్నాథఅయ్యరుగారి చేతికిచ్చెను. హైకోర్టువారు గావించిన కొన్ని ఆర్డరులవలన అప్పడాధనమును చెల్లింప నవసరము తప్పిపోయెను. పార్టీ సమ్యక్తమైన జగన్నాథఅయ్యరుగారి మొత్తమును ఋణముగా నాగ్నకొని ఉపయోగించుకొనిరి. ఋణముగా నొసగుటకు తాను సమ్యక్తమైనదనియు తనసొమ్మును, వడ్డీతో సహా ఇప్పించవలసినదనియు కోరుచు న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాసఅయ్యంగారి యెదుట దావాదెచ్చెను.

వడ్డీక్రిందను మరికొంత అసలుక్రిందను మొత్తము రు 450 లు వాడికి తిరిగి ఇచ్చినదనియు మిగతా మొత్తమునుమాత్రమే తానిపుడెయ్యవలసినదనియు ప్రతివాది అంగీకరించెను ఇరుపక్షములును అంగీకరించిన మొత్తమును న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారివరకే డిక్రీ నిచ్చిరి. వివాదమునందున్న రు 450 ల విషయము న్యాయమూర్తి వీరస్వామి విచారించి, వాది ఋణముగ నొసగ లేదనియు ఆ సొమ్మును ఖర్చుపెట్టుటలో ప్రతివాది నీతి బాహ్యముగ ప్రవర్తించినదనియు దెలుపుచు, డిక్రీనిచ్చి ప్రతివాదిచర్యను ప్రధాన న్యాయమూర్తికి నివేదించెను ఆ విషయమీ దినమున విచారణకువచ్చెను. కె.ఎస్. శంకరనారాయణఅయ్యరుగారు ప్రతివాది తరపున హాజరై న్యాయమూర్తి వీరస్వామిగారిచేప్పిన ముద్రయి స్వయముగగాని న్యాయవాది ద్వారాగాని హాజరై మనవిచేసుకొనుటకు వీలులేకపోయినదనియు నుడివెను. ప్రతివాది కుంభకోణమునుండి మదరాసు వచ్చుచుండగా బండిలోనుండి పడుటచే దెబ్బలుతగిలి రాజాలకపోయెను. ప్రతివాది మెడికలు, సర్జిఫీ కేటునుపండి ఎక్కువార్జీయు తరపును రద్దుచేసి తిరిగి విచారించవలసినదని పిటిషనును పెట్టెను

ప్ర. న్యాయ:—మెడికలు సర్జిఫీకేటు మొదలైనవి విచారణ సమయమున ముద్రించి దాఖలు చేయబడెనా?

వకీలు:—లేదు. డబ్బులేక దాఖలుచేయ వీలేలేకపోయెను. ప్రతివాదిఈమధ్య ఆర్థికచిక్కులవలన దివాళాదీయవలసినదనియు, అందుచే ఈదావాఫలితము అతనిని ఆర్థికముగ నేమియు బాధింపజాలవు. అతనిఋణప్రవర్తనను సమర్థించుకొనుటకు మాత్రమే ఆతడిప్పుడు శిరిగి విచారణగోరుట. ఈవిషయమును ప్రతివాదిదోషమునుగుఱించి విచారించుటకు ఉత్తరువుజీయవలసినదనిమాత్రమే నేనుగోరుచున్నాను. అంతయిగాక ప్రతివాదిని తిబాహ్యముగ ప్రవర్తించినది యెంచుటకు తనఆధారములేవు.

ప్ర. న్యాయ:—ఇంతవరకు రికార్డునందున్న విషయములు అతనినీతివాహ్యప్రవర్తనను పూర్తిగా ఋణపు జేయుచున్నది.

వకీలు:—ఇప్పుడటులే కనిపించును. కాని పూర్తిగ విచారణచేసినయెడల ప్రతివాది ప్రవర్తనయందు నీతివాహ్యమయిన దేదీయు లేదనియు దెలిసికొనగలరు.

అడ్వోకేటు జెనరలు పిటిషనరు తరపునవాదించుచు, 1925 సం॥న ప్రతివాది, సదరు రు 5,000 కు ప్రామిసరీనోటు వ్రాసి ఇచ్చెదననగా వాది నిరాకరించెననియు ప్రతివాదికా సొమ్ము ఋణముగా నొసగ లేదనుటకీదినిదర్యనమనియు అంతయిగాక ఋణముగా నొసగినట్లు సాక్ష్యములేదనియు నుడివెను. కేసు సంబంధించినంతవరకు ప్రతివాది చర్య నీతివాహ్యమైనదని ధృవపడుచున్నది.

ప్ర. న్యాయ:—ప్రతివాది ఆస్తియెంత? అప్పులెంత?

వకీలు:—ఆస్తి 60,70 వేలుండును. ఋణము ఒక లక్ష రూప్యములుండును.

ప్ర. న్యాయ:—దివాళాదీయుటకు కారణమేమి?

వకీలు:—కూతుళ్ల వివాహము హిందువులయందు కూతుళ్ల వివాహమెంతవ్యయకరమో న్యాయమూర్తి రామేశ్వమిగారికి బాగుగ దెలియును.

న్యాయ:—రామేశ్వమిగారు:—అవును. నిజమేకాని కూతుళ్ల వివాహముకొరకీ విధముగ ప్రవర్తించుటకంటె హిందూ సంఘము తుడిచిపెట్టుకొనిపోవుట మేలు.

శంకరనారాయణ అయ్యరుగారింకను వాదించుచు, ప్రతివాది చిరకాలమునుండి న్యాయవాది వృత్తియందున్నను, ఇంతవరకెప్పుడును, అతను అవినీతికరముగ ప్రవర్తించలేదనియు ఈవిషయమునుగూడ గమనింపవలసినదనియు కోరెను.

అడ్వోకేటు జెనరలు న్యాయమూర్తులకు ప్రత్యుత్తరము సగుచు ప్రతివాదిప్రవర్తన యందిదినరకు రెన కెట్టిదోషమును దెలియదనియు అతని ప్రవర్తన గౌరవముగ నేయుండెనని చెప్పగలననియు నుడివెను.

న్యాయమూర్తులు, ప్రతివాదిచర్యను గురించి విచారించుటకు తరపు గావించుచు అంతవరకు అతనిని న్యాయవాద వృత్తినుండి సస్పెండు చేసిరి.

శ్రీ శివాజీ జయంతి

ఉపన్యాసక్రమము

ఏప్రిల్ 27 తేదీ సాయంత్రం 5-30 గం. గోక్షేహాలులో అధ్యక్షుడు:—డి॥ బి॥ ఆర్. రామచంద్రరావుగారు.

ఉపన్యాసకులు:—గౌ. వి. రామదాసుగారు, సి. వి. రంగయ్యరుగారు, యస్. సత్యమూర్తిగారు, వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు, కే. నాగేశ్వరరావుగారు, ఏ. శిరామవీరనుగారు యస్. ముత్తయ్యమొలెయ్యరుగారు, కే. పింట్ గారు జమీరు అహమ్మదుసయ్యరుగారు తదితరులు.

ఏప్రిల్ 28 తేదీ సాయంత్రం 5-15 గంటలకు జై. యం. సి. ఏ. ఆడిటోరియం-పెన్షనేడు.

అధ్యక్షుడు:—సర్ పి. యస్. శివాస్వామిఅయ్యరుగారు.

ఉపన్యాసకులు:—సి. యస్. శ్రీనివాసాచారియారుగారు. (పన్నయ్యప్పకళాశాల) “శివాజీ మద్రాసు” అను వ్యాసము చదివెదరు.

రాత్రి 8 గం. విందుకరగిన. డా. వి. కే. జానుగారు ఎం. ఏ. టి కోయెలోవాగారు, యం. ఏ. అజిము, కాటైను వి. డి నింబకారు తదితరులు స్వస్తివాచకములను చెప్పెదరు.

ఏప్రిల్ 29 తేదీ సాయంత్రం 5 గం.లకు సింగరాచారి హాలు, తిరువళ్ళిక్కే. శ్రీ ల స భ

అధ్యక్షుడు:—డా. ముత్తులక్ష్మమ్మగారు. ఉపన్యాసకులు:—యస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారి సతి. లక్ష్మీరావుగారి భార్య, నుబ్బలక్ష్మమ్మగారు, బాలాజీరావుగారి భార్య.

ఏప్రిల్ 30 తేదీ సాయంత్రం 5 గం.లకు యం. యు. సి. క్రీడారంగములు శివాజీ వ్యాయామ మండలి ప్రారంభోపక్రమము వ్యాయము క్రీడలు

అధ్యక్షుడు:—డి॥ బి॥ గో ప తి నారాయణ స్వామిచెట్టిగారు.

ఉపన్యాసకులు:—కే సంజీవకామాతుగారు “శివాజీ వ్యాయామమండలియొక్క ఉద్దేశి ప్రయోజనముల గూర్చి చెప్పెదరు. మేనెల 1 వ తేదీ సాయంత్రం 5-30 గం. గోక్షేహాలు

జాతీయోత్సవ సమాజప్రతిష్ఠాపనోత్సవము. అధ్యక్షుడు:—కేరు: సర్ కే. వి. రెడ్డినాయుడుగారు హాజరయ్యెదరు.

ఉపన్యాసకులు:—టి. ఆదినారాయణచెట్టి గారు, కే. వి. కేవలయ్యంగారు, సర్దారు ఇల్లబాంసాహెబు, యస్. బాలసింగం సత్యనారాయణగారు, యస్. గోపాలవీరనుగారు తదితరులు.

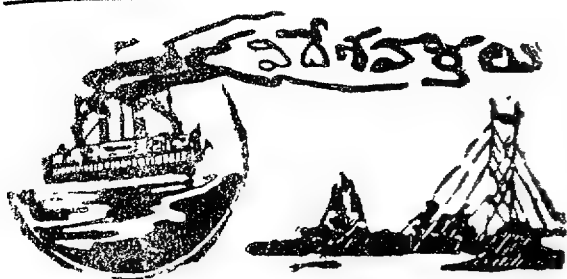
మేనెల 2 తేదీ సాయంత్రం 5-15 గం.లకు సింగరాచారి హాలు, తిరువళ్ళిక్కే. యువజనసభ.

అధ్యక్షుడు:—బషీరహమ్మదు సయ్యరు. ఉపన్యాసకులు:—శ్రీమతి కృష్ణాబాయిగారు యస్. సత్యమూర్తిగారు ఆర్. కృష్ణశాస్త్రిగారు, చారి కే. గోవిందా గారిగారు దావుదాతీ మిర్జాగారు.

మేనెల 3 తేదీ సాయంత్రం 5-30 గం.లకు తిలకుఘాట. శివాజీ జన్మదినోత్సవము మహాజనసభ.

కార్యక్రమం ముందు తెలుపబడును.

తమిళ్ విశ్వవిద్యాలయ సంఘమువారు శుక్రవారము నాడు తిన్నవెల్లిలో కె. జె. కేవలయ్యరు, ఎం. ఎస్. పూర్ణ లింగంపిళ్లై, ఎస్. శంకరనారాయణగార్లు సాక్ష్యమును- డివా రింగేరి.

మెక్సికో దుగంతరము

సహాయముకొను కంపెనీల రైలు బ్రతికినవారిని గొనితెచ్చుట

విచారకరముగు విషయము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

మెక్సికో సిటీ, ఏప్రిల్ 23:—రైలుప్రమాదములో చావగా మిగిలినవారు సహాయముకొను కంపెనీల రైలులో దిగిరి. రైలుస్లాటుఫారము అంతయు జనసంక్లిష్టమై యుండెను. రైలు ఆగగానే రైలులోనుండి ఎక్కిఎక్కి వచ్చువారు కొందరు, ఏ డ్బేపిల్లలు కొందరు, దిగిరి. వారిని జూచేటప్పటికి కడుపువెలువై పోయినది. ఆ స్లాటుఫారముమీద ఉన్న జనులు కంటతడిబెట్టు నివారులేరు. పురుషులు దిగులుబడిరి. స్త్రీలు మూర్ఛిల్లిరి. నవ్వులు ఏడ్వలక్రింద పరిమించినవి. అనగా, ఇవి మూర్ఛిరోగమునకు జెందిన వైద్యనవ్వులు, ఏడ్వలు గాని వేరొండుగాదు. ఇందులో ఒకస్త్రీ తనభర్తవనిపోయెనని విని అదేపనిగ అయ్యోదేవుడాయని ఏడుపులు, పెడబొబ్బలు పెట్టి నేతి నోరుకొట్టుకొనెను. కట్టుకున్న బట్టలను జింపుకొనప్రారంభించెను. రైలు క్రిందపడబోయెను. ఇంకొక చిన్న యువకుడువచ్చి వెట్టినవ్వుతో హేళిచేసి విరిచి నృత్యముజేయమనెను. ఇతనిభార్య ముగ్గురు పిల్లలు రైలుఫారములో చనిపోవుటచే ఇతనికి పిచ్చివత్తిపోయెను. 11 గురు కుటుంబవర్గముతో బయలుదేరిన వ్యక్తి ముగ్గురే మిగిలిరి. మొత్తము 20 మంది పిల్లలను జంపిరి. దండంబులెల్ల గాయములవలె పెద్దగాయములు తగిలెను. లోతుగా ఫూరముగ కాల్చబడుటచే ముగ్గురుపిల్లలు అవి కన్పించుకుండుటకు కంబళ్లను కట్టుకొని వచ్చియుండి జూచి జనులు ఆగుంపులో జూలి పడిరి.

వ్యవసాయ విచారణసంఘము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఏప్రిల్ 24:—సింహా ప్రభువు అజ్ఞాతరూప పరికరావలెఖరితో వ్యవసాయ విచారణసంఘమును గూర్చి ఇట్లు చెబుచున్నాడు. వ్యవసాయ విచారణసంఘమువారి ఫలితములను భారతీయులు గంపంతఆకలితో ఎదురుజూచుచున్నారు. చావులు విశేషముగనున్నను ఆరికాభివృద్ధికంటె జనసంఖ్యయే ఇండియాలో ఎక్కువగ పెరిగిపోవుచున్నది. అందుచేత ప్రత్యేకచర్యను అవలంబించినచో ఇప్పటి దారిద్ర్యముకంటె ఎక్కువగ జీవనప్రమాణము క్షీణించును. వ్యవసాయ విచారణ సంఘమువారు సమగ్రముగ పనిచేయుచున్నందులకు చాలతృప్తులైరి.

గాంధీగారి చరకాపద్యతి

విషయమై, మీ యభిప్రాయ మేమన ఇండియాలో దారిద్ర్యమును తగ్గించుటకు అన్ని సాధనములు ఆదరణీయములే యనిరి, సింహా ప్రభువు. భారతీయులు వలసపోవుట కెంతయో అవకాశమున్నది. ఇట్టి గొప్పసమస్యను ప్రత్యేకాశ్రయముతోనే ఎదుర్కొనవలెను. ఆరికాసమస్యను పరిష్కరించిన గాని ఈశాసనములు, పరిపాలనాపద్ధతులు ఇండియాకు లాభముగావు.

బిషప్పు వేదనాయకం

జక్రయగారు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఏప్రిల్ 24:—పూర్వము చెన్నపట్నములో బిషప్పు గారున్న చాక్లరు వైలు హెడ్ గారి తో బిషప్పు వేదనాయకం జక్రయగారు బంధికిరి లండనులో. ఉ

పన్యాసములు ముందుజరుగునట. మొదటియుపన్యాసము వెస్టు మినిస్టరు ఆలిలో జరుగును. ఇంకను ఇతరచోట్ల ఉపన్యాసములు జరుగును. నేటి భారతదేశమునుగూర్చి వాయువార్త ద్వారా ప్రస్తావించును మే 1 తేదీని. నాలవతేదీని క్విస్సుహా లులో బ్యాన్డ్ వినగారితో మాట్లాడును. తరువాత లంకామైదు, విష్ణుండ్సు విర్ల ండబోవును. లాసేనులో జూలై ఆఖరునజరుగు విశ్వాసము, ప్రకృమపరిస్థితులు అనుభవబోవును క్రైస్తవము తమనుగూర్చి ఇండియాలో మారిసీవై ఖరినిగూర్చి చెల్లెడరు. చాలవర కీమార్పునకు కారణము గాంధీగారిబోధనయే యనిరి. ఆయనపలుకుబడియే కారణమనిరి. గాంధీగారు ఏనుక్రిస్తును గూర్చి చెబుచుచే హింసపులు, ముసల్మానులు, క్రైస్తవులు 1925 లో డిల్లీలో ఐకమత్యముచూపకుం జరిపినపుడు, 'ఇండియా మెట్రాపాలిటన్' క్రైస్తవమునూ పాల్గొనుట తటస్థించె ననిరి. భారతీయుల ఆశయములపట్ల ఇండియాలో క్రిశ్టియను కవునిలువారి యభిప్రాయము మారెను. అయిదేండ్లకంటె ఇపుడు భారతరాజకీయములు చాల యభివృద్ధిగాంచినవి.

ఇర్విను ప్రభువు

గ్రామపరిశీలకులను స్వయముగ కనుగొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఆయన నానుహూతి, నిస్కృపట్వము, ప్రజలవిశ్వాసమును చూడగొనుచున్నది. ఆతనికి మతఆసక్తి ఎక్కువ యుండుటచే భారతీయులకు నచ్చెననిరి.

యార్కు ప్రభుదండవతులు

మెల్బోర్న్, ఏప్రిల్ 22:—యార్కు ప్రభు ప్రయాణపుబడికిచే సంచార కార్యక్రమమును మానుకొనెను. భర్త వెంటపోలేదు. ప్రేక్షకులు అయ్యో ఆమె కాలేదేయని ఆకాభంగము జెందిరట.

చీనాలో సోవియటులు

బొరోడిను కోమింటంగు కుట్రలు

హ్యోంకోలో విషమావస్థ

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 22:—దేశీయులున్న నగరములో వెండి నంతను స్థానికప్రభువువారు ఇంటింటికి బోయి వనూలు జేయుచున్నారు. బాటసారుల నందరిని తడివిజాచుచున్నారు. బొగ్గు తక్కువగయున్నది. బొగ్గును బియ్యమును జాగ్రత్తజేసి ప్రభుత్వమువారే స్వాధీనము జేసికొనిరి. వారే పంపిణీచేయుచున్నారు. విదేశీయులు తమవ్యాపారమును మరల ప్రారంభించునటుల జేయుటకు అంతర్జాతీయసభను చేమగారు ఏర్పాటు జేసిరి. తమ ఇండ్లను భాళిజేసిపోయిన యజమానులకు వారి ఇండ్లు పాడుగాకండి అభయమియలే మని అచటనున్న కాన్సుల్యును చేమగారు తెలియజేసిరి. హ్యోంకోపరిస్థితులు చాల తీవ్రరాజమును దాల్చినవి. విదేశీయులను పనిని మరల ప్రారంభింపవలెనని చేమగారు హెచ్చరించుచున్నారు. లేనిచో వారి వర్తక కార్యాలయములను గాపాడుటకు పూచీ బడజాలమనిరి.

పికింగు సోవియటుల రాయబారి కార్యాలయమును వెదకినపుడు మరికొన్ని కాగితములు దొరికినవి. సోవియటు ప్రభుత్వమువారు బొరోడిను గాలెనుగార్లకు వ్రాసిన ఉత్తరములు జేరినవి. నిరుడు క్యాంటనులో జేప్పినప్పటినుండి ఉత్తరచీనాపై జరుగు ముట్టడికి చాంగ్ కే మేకుగారికి సహాయము చేయుచున్నారమని సోవియటు ప్రభుత్వమువారు బోగోడికగారికి వ్రాసినట. మామింగింటా సైన్యములో రషియా సైనిక కమిషను సేర్పాటుజేయవలె ననిరి. 1100000 బంగారు డోలరులను నవంబరులో బాటియప్రభుత్వమున కిచ్చితిమని బొరోడినుగారికి వ్రాసిన ఇంకొక లేఖలో నున్నట. ఈతగవులు సమసిపోవువరకు ప్రతి నెల 300000 పౌనుల నిచ్చెద మనిరి.

గాలెగారికి సోవియటు ప్రభుత్వమువారు చాంగ్ కేమేకుగారికి సోవియటులతరపున సలహా నిచ్చుచుండినందులకు నెల 1 కి 7000 బంగారు డోలరుల నిచ్చిరని ఇంకొక లేఖలో నున్నది.

జపాను ప్రీవీకపున్నిలువారు ప్రభుత్వమున కీయవలెనన బాకీలను దీర్చుటకు 20 రోజులు గడువిచ్చిరి.

సంయుక్తరాష్ట్రముల, బర్మా గవర్నరులు లండన్, ఏప్రిల్ 22:—సర్ చార్లస్ ఇన్సు, బర్మా గవర్నరుగను, సర్ ఆల్బాండరు మడిమనగారు సంయుక్తరాష్ట్రపుగవర్నరుగను నియమించబడిరి

మిస్సిసిప్పీ వరదలు-సహాయనిధి

వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 23:—మిస్సిసిప్పీ వరదలుసహాయము నిమిత్తము మంత్రివర్గమువారు సమావేశమై 5000000 డోలరులను ప్రోసెక్యూటింగ్ చేయించిరి.

యునరాజు స్పెయిను జేరుట

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 22:—యునరాజు జార్జి రాకొమరుడూ మ్యూజిడుజేరిరి. స్పెయిను రాజదంపతులు బ్రిటిషు రాయబారి మున్నగువారు స్టేషనుకుబోయి ఆహ్వానించిరి. రాజమందిరమున కేగిరి అందరును.

వ్యారినుండి ఇండియాకు 22 తేదీని జుగోస్లావియా వైమానికులు బయలుదేరిరి.

వాతావరణస్థితి

1927 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 25-వ తేది సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	కలి 24 గంటలలో, అత్యధికవర్షము	కలి 24 గంటలలో, అత్యల్పవర్షము	కలి 24 గంటలలో వర్షము	జనవరి నెల 1-వ తేది నుండి వర్షము	సంవత్సరమునకు మిగిలిన వర్షము.
గోపాల్ పూర్	87.5	78.2	...	0.28	0.39
విశాఖపట్నం	89.9	79.1	...	0	0.58
కాకినాడ	96.8	76.7	...	0	0.41
మచిలీపట్నం	98.1	77.2	...	0	0.52
కర్నూలు	104.3	81.1	...	0.65	0.21
బళ్లారి	10.80	80.6	...	0	0.59
అనంతపురం	0.02	0.18
కడప	104.6	80.2	...	0.02	0.37
నెల్లూరు	97.9	78.8	...	0	0.32
మద్రాసు	92.8	78.1	...	0	0.48
కడపూరు	91.0	78.4	...	0	0.59
సీలము	100.9	78.5	...	0.48	0.84
కోయంబూర్	96.9	76.1	...	0.48	0.78
తిరుమనాపల్లి	100.4	79.5	...	0.01	1.03
నాగపట్నం	91.8	84.4	...	0	0.49
మధుర	99.7	77.7	0.82	0.54	1.04
పాంబక్	88.6	76.7	0.17	1.33	0.13
తిరునల్వేలి	0	2.19
తిరువేండూరు	86.2	77.7	1.80	1.58	1.81
కొచ్చిక్	88.7	79.1	...	0.18	3.58
కాలికట్టు	98.0	78.0	...	0.23	2.40
మంగళూరు	92.1	81.4	...	0.01	1.00
తెలంగాణ	94.6	70.0	...	0.16	0.79
మెర్కాన	85.0	64.0	...	0.82	1.19
కొడెకనాడ్	67.8	54.1	0.16	2.81	0.57

సర్కారులు:—గోపాల్ పూరులో తప్ప ఇతరచోట్ల మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. కాకినాడలో రాత్రివేడిమి, 2½ డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:—మేఘములు పలచగనున్నవి. బళ్లారి లో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి పగటివేడిమి నెల్లూరు కడపలో 2½ డిగ్రీలు తక్కువ. రాజధాని దక్షిణార్ధమున వాతావరణము చలించినది. ఇచట ఉరుములతో చినుకులుబడెను. తిరువనంతపురంలో 1.80" వర్షముచెను. దక్షిణమున వర్షము కురిసెను.

వ. వ. నారాయణ అయ్యర్, సహాయవాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు

నహ్రు-అంజన్

నారకురుపుకు త్వరితమైన, నమ్మకమైన సవారి. ధర బుడ్డి 1 కి రు 1, 3 కి రు 2-10, 12 కి రు 9. వ్యాకింగుపోస్టు ఖర్చువేరు.

Nahru Anjan Agency, Delhi.

మనరాజకీయములు-ప్రజలు

సి. ఎస్. రంగయ్యగారి యువనాసనము

గౌ॥ వే.రామదాసుపంతులుగారి రథ్యక్షతవహించుట

ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితుల గురించి భారత కానసభ్యులగు సి. ఎస్. రంగయ్యగారు రుపన్యసింతుకుగాను, మొన్న సాయంత్రము తిరువల్లి క్లబ్బి సమద్రతీరమున జరిగిన బహిరంగ సభకు గౌరవనీయులగు వేమవరపు రాఘవాచార్యులుగారి రథ్యక్షత వహించుచు, కానసభ్యులను నుపయోగము లేదని బహిరంగసభలకు రుపన్యసింతుచు, ఇంకను కానసభ్యులయందు నిలచి యుండు సభ్యుల ప్రసంగముల తీవ్రముగ నిరసించిరి.

అధ్యక్షుడు

అధ్యక్షుడు ప్రథమమున ఉపన్యాసకుని సభ్యులకు పరిచయమొనర్చుచు, రంగయ్యగారు మొదటినుండియు దేశమున కొనర్చిన సేవలను, ప్రస్తుతము భారతసభయందుగావించుచున్న సేవలను ప్రశంసించిరి. ప్రస్తుతము కాంగ్రెసులోగూడ ద్వంద్వపరిపాలన వ్యాపించినది. ప్రభుత్వమునందు ప్రజాయత్రభాగమును ప్రభుత్వయత్రభాగము ఎట్లా అట్లే కాంగ్రెసునందు కానసభలకుపోయి అచ్చటపనిజేయువారు, వెలుపలపనిజేయువారు అని రెండుశాఖ లేర్పడినవి. వీరురువురు సభ్యులక పనిజేయుచున్నట్లు లేదు. అఖిలభారత జాతీయోపసంఘము సమావేశమైనపుడెల్ల ప్రభుత్వయత్ర విభాగమును బోలిన మన కానసభ బహిష్కారవాదులు, కాంగ్రెసుప్రతినిధులు కానసభల వదలిరావలసినదని తీర్మానముల చెప్పుచుందురు. కానసభలందులి కాంగ్రెసుపక్షమువారు వెలుపలనున్న వారు సరిగపని జేయుటలేదని నిందించుచుందురు. బొంబాయినగరమున సమావేశముగానున్న జాతీయోపసంఘసమావేశమువా రీపరస్పర నిందావిధానముల తుదముట్టించెదరని నమ్ముచున్నాను. లేనియెడల ఎట్టిపనియు సాగదు.

కానసభలందు ప్రవేశించిన కాంగ్రెసుపక్షము సభ్యులలో కొంద రీమధ్య, కానసభభాకార్యక్రమము వ్యర్థమని దిగనాడుటకు ప్రారంభించిరి. అయితే కానసభ ప్రవేశించుటకు వీరిది వరకంత ఆతురతపడుట ఎలచో దెలియవచ్చును. కానసభభాకార్యక్రమము నిరుపయోగమని భావించునెడల కానసభభయం దింకను వారెందుకు నిలచియుండవలెను? ఒకవైపున తాము కానసభల ప్రవేశించుచు, మరియొకవైపున, కానసభభాకార్యక్రమమును దిగనాడుచు అతివాద ధోరణియందు ప్రసంగించు వర్తల నే మాత్రము ఆమోదింప జాలను. కానసభభాకార్యక్రమము నిరుపయోగమని చెప్పుటతప్పు. భారతీయుల అభీష్టముల ననుసరించియే తాము పాలించుచున్నామని ప్రపంచమునకు చెల్లుపుటకుగాను, ప్రభుత్వమువారి కానసభల లేర్పరచిరి. ప్రజల యభీష్టముల ననుసరించి పరిపాలించుట లేదని జూపుటకుగాను కాంగ్రెసుపక్షమువారు కానసభల ప్రవేశించిరేగాని వేరుగాదు. ఇంపీరియలు ప్రెస్ రెన్సుగల ఉక్కురత్న విల్లు, కరెన్సీబిల్లు మొదలగు బిల్లులను కానసభలలో నెగ్గించుకొనిరి. ఇవి ప్రజాభిప్రాయమునకు సంపూర్ణముగ వ్యతిరేకముగ నున్నవను విషయము అందరకును తెలిసినదే. అయినను, భారత కానసభచే నామోదింపబడెను గనుక ప్రజామోదమువడసెనని ప్రభుత్వమువారు చెప్పుకొనెదరు భారతకానసభ ఇంతకంటె బలవర్తిగనున్నయెడల ఈకానసభుల త్రోసివేయగలిగెదమారు.

దేశమం దన్ని పక్షములవారును కలసి, ఒక్క పెట్టున ప్రభుత్వమువారి నెదుర్చువలెను. కాంగ్రెసుపక్షమువారికి జాతీయ పక్షమువారికి ఎక్కువ భేదములేదు. దాదాపు అన్ని విషయములందును వారుకలసియే పనిజేయుచున్నారు. ప్రస్తుతము అందరునుజేయుచున్నది, యథోచితసహకారమే. పేరుమాత్రము వేరు. ఈపక్షములన్నిటిని ఏకమొనర్చుటకు నిష్కలపటస్యదయ యుతో ప్రయత్నింపవలెను. ప్రభుత్వమువారికి కానసభలో ప్రతినిధిగనుగ బదులుచెప్పుటకదియొక్క టేయుపాయము. మరియొకటి లేదు. దానినిలన నుపయోగము లేదని యెంచునెడల కానసభల ప్రవేశంపకదు. కాని వెళ్లి అచ్చటకూర్చొని ఉపయోగము లేదనుచు, అటులచెప్పుట సర్దుబాటుకము. ఇట్టి అసత్య ప్రవర్తనలను ప్రజలలో దింపరాదు. కానసభలందును వెలుపలను గూడ పనిజరుగవలెను. అవి పరస్పరసహకారములు. అందుచే కానసభ ప్రవేశవాదులును బహిష్కారవాదులునుగూడ పరస్పరదూషణల మాని కలసిపనిజేయవలెను.

సి. ఎస్. రంగ అయ్యగారు

పిదప ముచ్చటించుచు, భారతదేశము విశాలమగు ఖండమనియు, అనేక జాతులీదేశమున గలవనియు, అందుచే భారత సమస్యలు అంతర్జాతీయ సమస్యలవంటివియు నుడివిరి. ఇచ్చట గనుపించుసమస్యలుమరియే రాష్ట్రమునకు గనుపించవు. అందుచే, ఇతరదేశములు సంపాదించినంత సులభముగ భారతదేశము స్వాతంత్ర్యమును సంపాదంపజాలక పోయినందుకు దిగులుచెందరాదు. రాజకీయములందు భేదాభిప్రాయము లున్నంతచే, నిరుత్సాహపడరాదు. అభిప్రాయభేదములు లేనియెడల అందు జీవకయే యుండదు. కాని బాలిసత్వమునందున్న దేశమునకు రాజకీయములు లేవని చెప్పినవాక్యము నిరర్థకమైనదిగాదు. అందుచే భారతరాజకీయ వివాదము ఒకవైపున ప్రభుత్వమువారికిని మరియొకవైపున ప్రజలకును సంబంధించినది. అదియే భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమము. ప్రతియుద్ధమునకును పోటు పోటులుండును. స్వాతంత్ర్యసంగ్రామ తరంగమాలిక లొకటివెనుకొకటి లేచుచునేయుండును. అసహాయోద్యమాంతరము మనకు పట్టినదు స్థితికి వ గ వ న క క ర లేదు. అర్థాంతర స్వాతంత్ర్యముకొరకు ఋషులసేవలు తపమొనర్చుచున్నారు. అట్టి ఋషి సత్త్వము డొకడి రాష్ట్రమునకేగలదు. అతడే అరవిందయోగి, ఋషులతపస్సులు ఆమోఘములు. అవి వర్ధములుగావు. ఆత్మవిశ్వాసముగల జాతీయోద్దియ నశింపదు. అందుచే నే నే మాత్రమును నిరాశచెందను. 25 వేల దేశారాధకుల నొక్క మారుగా కారాగారములకు సమర్పింపగలిగిన దేశముయొక్క అపార శక్తివిశ్వాసముల గురించి నేనేమాత్రమును అనుమానింపను. "భారతదేశమును పోగొట్టి కొంటిమి." అని కొంద రాంగ్లేయు లెంచుచున్నారు. భారతదేశమును న్యాయముగ సగౌరవముగ సంభావించినయెడల పోగొట్టుకొనెద మను భయము వారికక్కరలేదు. భారతదేశమునకు గూడ అధినేతపక్షములవలె స్వాతంత్ర్యమొసగినయెడల వారింకను భారత దేశమును సామ్రాజ్యమునందేయుంచుకొనవచ్చును. భారతదేశమున మతకలహములు కులవివాదమునుగలవను కారణముచే వ్యవహారాల కనర్థ మనివాదంబునాడు కుతర్కకుంటివాదన. భారత దేశము వ్యవహారాల కర్థమైనచో ఆంగ్ల దేశము గూడ అ న ర్థ మైన దే. ఆంగ్ల దేశమున ఎన్నికలు జరిగినపుడు ప్రజలు ఒక రాజకీయపక్షమున ధికారమునుండి ముగించి మరియొకపక్షమును అధికారమునందుంచుట, అప్పటివరకు అధికారమునందున్న పక్షము, పరిపాలన కనర్థమైనదని నిర్ణయించుటగాదా? ఈదేశమున, సింధూమహామ్యదీయపక్షములును, బ్రాహ్మజాతీయజాతీయతపక్షములున్నను ప్రజల ఇష్టాఇష్టములనుసరించియే వారధికారమునందురు. అవి మతసంబంధమున కక్షలేనంతమాత్రమున బ్రిటిషువారి జోక్యముగలిగించుకొనుట కధికారములేదు.

మహామృదీయులైనను, బ్రాహ్మణులైనను, బ్రాహ్మణేతరులైనను అందరును కాంగ్రెసునందు ప్రవేశించి కలసిపనిజేయవలెను. నేనే జప్తి సుపక్షమునందున్నయెడల, ముందు కాంగ్రెసునంతను జప్తి సుపక్షముతో నింపివేసెడివాడను. బ్రాహ్మణేతరోద్యమము, జాతీయోద్యమముతో వాదమొనర్చుటకు చిరస్మరణీయు డగు డాక్టరు నాయరుగారిచే ప్రారంభింపబడెనుగాని జాతీయోద్యమమున ప్రతిఘటించుటకుగాదు. మదరాసునందు బ్రాహ్మణేతరప్రముఖు లి విషయమును గమనించి జాతీయపక్షము నేర్పరుచుట చాల యభిమానకము.

ఉపన్యాసములు భారతకానసభను గురించి మాటలాడుచు, ప్రభుత్వమువారు దినదినము మరింత బలవంతులగుచున్నారనియు, ప్రజాభిప్రాయము నమితనిర్లక్ష్యభావముతో అసహ్యించుకొని త్రోసివేయుచున్నారనియు నుడివిరి. భారతకానసభవారి నేకతీర్మానముల గావించిరి. అవన్నియు బట్టదాఖలు జేయబడెను నేరుల చెలుపకుండ విచారణజేయకుండ కాల నిర్ణయము లేకుండ తమ ఇష్టమునచ్చినవారి నెల్ల కారాగారములందుంచుటను నాగరికదేశములం దెచ్చుటను కనివినియెదగము. అయినను భారతప్రభుత్వమువారు వంగదేశమున వందలకొలది భారతీయుల విచారణ లేక, యే నే రముల చెలుపకయే కారాగారములందుంచుచున్నారు. వారి వదలి పెట్టవలసినదని భారతకానసభవారు తీర్మానింపగా ప్రభుత్వమువారు దానినిబట్టదాఖలుజేసి యూరకొనిరి. ప్రజాభిప్రాయము మర్చిముగనుండుటయే ప్రభుత్వమువారింత నిర్లక్ష్యమొనర్చుచుండుటకు కారణము. నాయకుల పరస్పరవివాదము తప్పుడు అంతమొందునోగాని అవియే ఈదుస్థితికి కారణము. వారివివాదములు వ్యక్తివివాదములుగాని రాజకీయ భేదాభిప్రాయములుగావు. శ్రీమంత్ శ్రీనివాసఅయ్యంగారి తీరణము

న ప్రవేశించి సమాధానమును గలిగించుటకు గావించుచున్న ప్రయత్నములు ప్రశంసనీయును. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు తానొక పుడు భగ్గు మొనర్చిన సబర్బతి యొడంబడికనే తిరిగిపునర్దురించుట కిప్పుడు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇందువలన కాంగ్రెసునందు తిరిగి ఒక్కతనముకూడవచ్చును. రెస్పాన్సివు కోఆపరేషను అనిపించినను ఇర్రెస్పాన్సివు కోఆపరేషను అని పిలచినను మనముప్పుడు గావించుచున్నది సహకారమే. అది రెస్పాన్సివు సహకారముగూడగాదు. ప్రభుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించుటకు నిరాకరించుచున్నను మనము సహకార మొనర్చుచున్నాము. కనుక ఇది ఇర్రెస్పాన్సివు సహకారమేఅగును, మనప్రస్తుత దుస్థితి ఇంతనగకు విచ్చినది. ప్రభుత్వమువారు ఎంత అవమానమొనర్చినను ప్రజానాయకులు తిరిగి జవాబుచెప్పజాలక ఆయనమానములను నిర్వికారభావముతో స్వీకరించుచున్నారు. అసహాయోద్యమకాలమున, నుసీరియరు సర్కిసులోనికి భారతీయుల తీసుకొనవలసినదని ప్రభుత్వమువారు తుర్తరువుగావించిరి. కాని అసహాయోద్యమానంతరము ప్రజాభిప్రాయ మర్చితునగాంచి ప్రభుత్వమువారు యుత్తరువును రద్దుచేసి, భారతీయులను పెద్దయుద్యోగములలోనికి దీసికొనుపద్ధతిని మానివేసిరి. యూరపీయను ఉద్యోగులకు వేతనములను స్థానికులను మరింత హెచ్చించిరి దీనికంతకును ప్రజలు జాతీయోద్యమము నుత్సాహముతో సాగింపక నిరుత్సాహమందుటయే కారణము. అచిరకాలములోనే తిరిగి ప్రజలందరేకమై తమ కృతనిశ్చయమును దెలిపి స్వాతంత్ర్యమును సాధించెదరుగాక అని నమ్ముచున్నాను.

పురపాలకోన్నత పాఠశాల; భీమునిపట్టణము
భీమునిపట్టణము పురపాలకోన్నత పాఠశాల యొడవసంవత్సరపు వర్ధంతినమహోత్సవము 30-4-1927వ లేదీ కనివారమునాడు శ్రీనిజయనగరం మహారాజా వారి కళాశాలలో హస్తరీ ప్రధానోపాధ్యాయులగు మ-రా-శ్రీ యమ్. వెంకటరంగయ్యగారు యమ్. ఎ. గారి యాధిపత్యమున జరుగును. కావున దామెల్లరుదయచేయ బ్రాధితులు.
హేమమాస్టరు.

భీమునిపట్టణము పురపాలకోన్నత పాఠశాల

ప్రాతవిద్యార్థుల ప్రథమసమావేశము
భీమునిపట్టణము పురపాలకోన్నత పాఠశాలయొక్క ప్రాతవిద్యార్థుల సమావేశము పురపాలకసంఘ కార్యాలయంబున 1-5-27 వ లేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 5 గంటలకు జరుగును. అసభకు మ-రా-శ్రీ కొటనప్పయ్య (శ్రేష్ఠిగా రగ్రాస న్నాధిపత్యము వహింప దయతో సంగీకరించిరి.
చిలక పద్మనాభస్వామి
బలభద్రుని గురయ్య
కార్యదర్శులు

సారి నైకిల్స్

పూర్తిగా బ్రిటిష్ స్టాల్ల భాగములతోను, బి. ఎస్. ఏ. ఫ్రీ గోలును, కో వెన్ట్రీ గోలును, మిచిలీన్ కేబిల్ కార్డు టైరులు, మొదలగువాటితో.

రు 65 2545

ఒకసారివచ్చి, చూడుడు. మీకు నమ్మకము గలుగును.

Sole Distributors
R. PATEL & Co,
Madras.

జాబ్బులు.

కొత్తూరు.

21 వేదని ఈ గ్రామంలో మూడు 408 యిండ్లు కాలి...

(ఒక విలేఖరి)

విజ్ఞానము

1927 సం॥ ఏప్రిల్ 28-వ తేది శ్రీ సర్వోపాధ్యక్ష...

పింజల సుబ్రహ్మణ్యం శెట్టి

సజ్జా మునుస్వామి శెట్టి.

అఖిల భారత దేవాంగమహాజనసంఘ కార్యదర్శి.

సనాతనధర్మ ఉపన్యాసములు

పక్షిణి ఇండియా వైశ్యసంఘసభ్యుల యొక్కయు, జా...

కంచర్ల రామమూర్తి, బి. ఎ, యల్. టి.

శెట్టిబలిజనసంఘసోదరులకు విజ్ఞప్తి

పట్టు సారమును, అంతకు పైక్లాసులను చదువబోవు బిడ...

గమనింపు:—(1) ధనసహాయమునుకోరు విద్యార్థులు...

(2) ఈసంఘమువారి బాలరకును, బాలికలకును విద్యా...

(3) విద్యార్థులయొక్కయు, ఎల్లమెంటరీస్కూళ్ళ మేనే...

గుబ్బల రామన్న,

అల్లనరం

గౌరవకార్యదర్శి.

గుడివాడతాలూకా గ్రామోద్యోగీయ అవసర మహాసభ

ప్రభుత్వ చట్టము ప్రకారమి సంఘమును రిజిస్టరు చే...

అ. చంద్రయ్య; ప్రెసిడెంటు.

వి. వెం. కృష్ణారావు, సెక్రటరీ.

విశాఖపట్టణ జిల్లాజాతీయోపసంఘము

శ్రీ రాష్ట్రీయ జాతీయోపసంఘ కార్యదర్శిగాకి ఆ...

భీమవరములు ౨౦-౪-౨౭ కు ప్రస్తుతము మట్టుకు ఈ దిగువ

వారిని రాష్ట్రీయ జాతీయోప సంఘమునకు పంపించడ మై

నది.

౧. పూసపాటి లక్ష్మీనరసింహరాజుగారు

౨. తెలిదేవర వాసుదేవరావుగారు

౩. కందాళ సర్వేశ్వరకృష్ణాస్త్రిగారు

౪. పూసపాటి బుచ్చి శీతారామచంద్రరాజుగారు

౫. విన్నకోటజగన్నాధగుప్తగారు

౬. పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు

౭. ధ. చి. యజ్ఞ నారాయణశర్మగారు

౮. భా. సుబ్బరామయ్యగారు

౯. కె. విశ్వనాథగారు

తెన్నేటి విశ్వనాథం

కార్యదర్శి

గుంటూరు గోసంరక్షణసంఘము

ఈక్రింది సుదహరించిన ఆవు దానికోడెమూడను, ఒక...

చూరూ

1. ఆవు:—తెల్లగా నుండును, జానెడు పొడవుగలకొ...

2. కోడెమూడ:—మొలరంగు, వెన్నుపట్టె మాపురము...

కోపల్లె రామచంద్రరావు

గోసంరక్షణసంఘము, గుంటూరు

బీజ్ బండ్:—నీరైపోయిన పిర్వమును గట్టిపరచు...

20 మాత్రలు సీ 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్యవైద్యశ్రమం,

1159-1027 3, బైరాగిమఠం వీధి, మదరాసు.

దివ్యజ్ఞాన మహాసభ

అడయూరు సమావేశము

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

అడయూరు, ఏప్రిల్ 22:—పక్షిణి హిందూదేశ దివ్య...

నేటిసమావేశమునకు వచ్చినంతమంది సభ్యులు, ఇంతవ...

15 వ తేదీ సాయంకాలము అడయూరుశ్రేత్ర వటచ్చా...

తదనంతరము శ్రీ ఎన్. ఎస్. రామారావుగారు, తార...

రాత్రి, అడయూరు జాతీయకలాలలోని బాలికలు,

16 వ తేదీ ఉదయమున సభ్యులకుగాను ప్రత్యేకసభ...

17 వ తేదీని యువయమున మరల సమాజసభ్యుల...

18 వ తేదీ యువయమున సభా కార్యక్రమమును...

స్త్రీదుస్తుల ప్రదర్శనము

ఇస్టింగుటనువందు రాయలు ఎగ్రికల్చరలు హాలునందు స్త్రీదుస్తుల ప్రదర్శనమునందు గనుపరుపబడిన నూతన రకములు.

(నెంట్రలు న్యూసు)

చేతులు లేని ఆవుదూడచర్యముతో కట్టబడిన చొక్కా తొడిగిన ఆటకత్తె. ఈదుస్తులు ఎగురుటకు పనికి వచ్చును.

(నెంట్రలు న్యూసు)

షెరాయిలో కూడి యున్న గౌనులను యిప్పుడు వ్యాయావక్రీడలందు పాల్గొనుచున్న స్త్రీలందరు నెక్కువగ ప్రేమించుచున్నారు. ఈపట్టులలో సాయంకాలము పికారు పోవునపుడు వేసికొను గౌనును దీనితో పోల్చి చూపబడెను.

జపాను వ్యవహారములు

మరికొన్ని బ్యాంకులను మూసివేయుట

టోక్యో, ఏప్రిలు 21:—ఆర్థికపరిస్థితులనుగోరి గుండె బియ్యించున్నది. బ్యాంకులలో దామకొన్న సొమ్మును దీసికొనుటకు జనులు తండ్రోపతండ్రులుగ కనిపెట్టుకొని యున్నారు బ్యాంకులవద్ద. ఇంకొక ముఖ్యమగు బ్యాంకులు రెండు పనిని మానినవి. మూడువారములవరకు బ్యాంకును మూసిరి.

పరిస్థితులను నిలకడజేయుటకు జపాను బ్యాంకుడైరెక్టులు అవసరపథ నేర్పాటుజేసిరి. 1928 భూకంపమునాటి అవసరవర్తనలవరకునేమో యని భయపడుచున్నారు.

అవసరమగుచో ఎడ్యూస్సు నీయవలెనని ప్రభుత్వము వారు జపానుబ్యాంకు కు త్తరువుజేసిరి. హామీలేకనే ఇదివరలో ఎంతసొమ్మును ఎడ్యూస్సునిచ్చిరట 15-వ బ్యాంకింగూడ మాయముటచే కష్టమేర్పడునని భయమగుచున్నది. చిన్న బ్యాంకులుగూడ మూడువారములు మూయబడినవి. పరిస్థితుల భయంకరముగానే యున్నవి.

ప్రధానమాత్యుని ప్రయత్నములు

టోక్యో, ఏప్రిలు 21:—జపానుబ్యాంకు ఇతరబ్యాంకుల అవసరమునుదీర్చుటకు అత్యవసరశాసనములను ప్రవేశపెట్టుటకు క్రొత్త మంత్రివర్గము ఆలోచించుచున్నది.

ప్రభుత్వవిధానము

మితముగ నుండుననియు యత్నాయుక్త వివక్షణతో గూడుకొనుననియు తనకాపేరని చెల్లెను. రాబోవు ఆయుధ విసర్జన సభనుగూర్చి తన చెరుకయున్న నాకాదళమంత్రివిధానముతో ఏకీభవించుచున్నాడనని ఒకాదా ఆశ్చిరలుగా రనుచున్నారు.

భయంకరపరిస్థితులు

ఒకాదా, ఏప్రిలు 21:—దేశమంతటను బ్యాంకులు మూసివేయబడెను. రెండురోజులు ఘోరకము ఆగిపోయెను. రేపు ప్రభుత్వమువారు ఇవ్వవలసిన బాకీలు నిచ్చుటకు కొంత గడు విచ్చెద మని ప్రకటించెదరు. రేపు స్థానికప్రభుత్వములు ములకును తేతనములకు ఈసదుపాయము వర్తింపదు. మేప్రారంభముల్లో పాల్లమెంటు గూడును. 20 రోజులవరకు గనుపు చెచ్చెదరు.

రాచకీయముచే తెలుసాను బ్యాంకు మూయవలసినచ్చెనట. అందుచే బ్యాంకులను నమ్మకము పోయినది. బ్యాంకువిధానము బాగానే యున్నది. భయపడవక్కరలే దనుచున్నారు.

జపాను మంత్రివర్గము

ప్రధానమాత్యుడు విదేశాంగమంత్రి—తనకానేనాని దేశీయమంత్రి—సుజుకిగారు.

ఆర్థికమంత్రి—తనకాషీగారు.

సైనికమంత్రి—షిరకావా నేనానిగారు.

నాకాదళమంత్రి—ఒకదా నేనానిగారు.

శాసనమంత్రి—డాక్టరు పకారాగారు.

విద్యాశాఖామంత్రి—సుసూచిగారు.

వ్యవసాయ ఆబహిశాఖమంత్రి—యమటోగారు.

పారిశ్రామిక వాణిజ్యశాఖామాత్యుడు—నకభోషీగారు.

రాకపోకల మంత్రి—మోచిడా జోకి.

రైల్వేమంత్రి—ఒకవాగారు.

సోవియటు చిక్కులు

మాస్కో, ఏప్రిల్ 21:—రీదేశ రాజ్యములలో స్నేహ సంబంధములను బలపరుచుకొనవలెనని ఆఖిల ఏషియాసోవియటు కాంగ్రెస్సభలో ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించిరి. కొందరు ప్రభుత్వములవారు సోవియటులకు ప్రతికూలముగ నుండుటచే తమ శాంతిప్రచారమును, భంగముకల్గించుచున్నారని చెలిపిరి. రషియాను ఇంకొక యుద్ధమునకు దింపు ప్రయత్నములను సోవియటు ప్రభుత్వమువారు ఎదుర్కొనెదరు. చీనా జాతీయోద్ధమముతో సామూహినిజాపుచున్నారమనిరి చీనాపట్ల ప్రభుత్వమువారు రూపొందించ విధానము నంగీకరించిరి చీనాసామ్రాజ్యాధికారమును ఒప్పుకొనిరి. చీనాలో విదేశీయులు అనుభవించుచున్న సౌకర్యములను సోవియటులు వదలుకొనిరి.

తుపాను ఘోరము

సిడ్నీ, ఏప్రిలు 21:—బోటనీబేలో తుపాను బట్టి ఒక నాకరాళ్లవిడబడి బ్రష్టలై నది. నలుగురు పురుషులశవములు, ఒకస్త్రీశవము తేలుటచే కనుగొనిరి. తుపానుచేదాటించు పడవలు పోవుటలేదు. అందుచే ప్రాత నాకాయ జమాని ఆవల ఒడ్డుకు తీసికు పోవుటకు ప్రయత్నించ గమ్యస్థానము చేరవచ్చెను. ఇంతలో కనిపించకపోవుటచే దారి తప్పి రాళ్లురూదబడి బ్రష్టలై నది. అందరునుచనిపోయిరి. ఇంకొక మూడుశవములు ఇటీవలదొరికినవి.

బాబ్వినుగారు ఆరోగ్యముగాంచుట

గుర్ని, ఏప్రిలు 21:—బాబ్వినుగారు ఆరోగ్యమునుగాంచిరి. బెగర్సునుకి సోవివారము తిరిగివచ్చెను. మరునాడే పార్లమెంటు సమావేశమునకు సిద్ధముగ నుండు ఇంగ్లంకు సార్లెంటుంగూ యుపన్యసించెదరు.

(నెంట్రలు న్యూసు)

రాయలు అకాడమియందు ఆర్. గోల్డింగు గారు తయారు జేసిన “గూర్ఖా సైనికుడు” కిలా విగ్రహమును స్థాపించుట.

మిస్సిసిప్పీ వరదలు

పట్టణపు వీధులన్నియు నుడిగుండములమయము మనుష్యులు జంతువులు కొట్టుకొనిపోవుట

మెంషిస్, ఏప్రిలు 21:—మిస్సిసిప్పీ క్రిందిలోయలో వరదప్రమాదము హెచ్చుచున్నది. ఇంతవరకు 4000000 ఎకరములు మునిగిపోయినది. 100000 మందికి నిలవనీడ పంచలేకున్నది. రాకపోకలను పీలులేదు. చాలవరకు పట్టణపువీధులు నుడిగుండములతో మరగలు గ్రమ్ముచున్నవి. పడవలు మనుష్యులు జంతువులు ఇండ్లలోసామాను ఇటునటు వడిలోపడి కొట్టుకపోవుచున్నవి. ఒకదానికొకటి కొట్టుకొనుచున్నవి.

వేల్పు మ్యూజియము

చిత్రవస్తు ప్రదర్శనశాలను సార్యభోముడు తెరచెను.

ఐరిషు ఫ్రీ స్టేటు ఆర్థికపత్రము

ఆదాయపుపన్ను తగ్గించుట

డబ్లిన్, ఏప్రిలు 21:—డెయిలు పార్లమెంటులో ఆదాయపు పన్నును ఒకపిల్లలందు తగ్గించిరి. సైనికవ్యయమును గూడ తగ్గించిరి. క్రొత్తిపన్నులను వేయనే లేదనవచ్చును. గెడ్డిక్ కమిటీమోస్తరు కమిటీ నేర్పరచి వ్యయమును తగ్గించెదరట.

కెయిరోకేపు పయనము

కేపుటవుకా, ఏప్రిలు 21:—కెయిరో కేపుపయనమునకు రోయలువైమానికదళమును దక్షిణ ఆఫ్రికా దేశము కలిపేవచ్చుటనుంచిదేయని కేపుటవును వినిచేరు పురపాలకాధ్యక్షులు సంతోషపడుచున్నారు. క్రొత్తమోస్తరు యంత్రములు వచ్చినవి.

స్వీడిష్ పొగయోడ అంటుకొనుట

అంటివర్ని, ఏప్రిలు 21:—కలకత్తానుండి వచ్చుచున్న బెనారస్ పొగయోడ అంటుకొనెను. స్వేయినుకు బోవల్లిన పొగెల్లెల్ని అంటుకొనెను. మొదట హాస్యంబర్లు పోపు పొగెల్లెలుగూడ అంటుకొన్నవి.

లండనులో అంతర్జాతీయ వైమానికసభ

నచ్చేసోమవారము జరుగును. ఇది ముఖ్యమగుసభ సర్ ఫిలిప్ సానూసుగారధ్యక్షతను నిహించెదరు. ప్రతి అర్థసంవత్సరము జరుగు అంతర్జాతీయసభలలో నొకటి. వైమానికవిషయములు కలిగి వచ్చి. నాటివన్నిటిని చర్చించెదరు. కేటుబ్రెటను, దొమినియనులు గాక 15 దేశములు ఇందలోపాల్గొనను మంగళవారమునాడు (25-4-27) ప్రభుత్వమువారు ప్రతినిధులకు విందొసగెదరు. స్త్రీలు వ్యాపారవైమానికరాండుగ నుండవచ్చునాయని చర్చించెదరు.

ఒక కాంగ్రెసువాది-స్థానిక సంఘములు-జవాబు

ఈనెల 12 వ తేదీ మంగళవారమున ఆంధ్రప్రదేశ్ నిక ప్రతి కలా "ఒక కాంగ్రెసువాది" స్థానిక సంఘములలో కాంగ్రెసు వారు ప్రవేశింపవచ్చునా? అను శీర్షిక క్రింద వ్రాసిన వ్యాస మును చదివితిని. ఈ వ్యాసము చాల అనుభవముచే వ్రాసినట్లు తెలియుచున్నది. కాని వారి పేరును మరగుపరచక పాఠకులకు తెలియించిన చాల సంతోషకరముగ నుండెడిది. కాంగ్రెసు వారు వాటిని స్వాధీనపరచుకొనుటకు తీర్మానములను చేసినవా టు నిజము. ఇదివరలో ఆ తీర్మానములను పిలుస్తూ చోట్ల అమలు లోనికి తెచ్చిన సంగతి విదితమే. కో ఆవరేఖ్య శాఖను ఏర్పరిగ వ్యవహరించుచుండిన అట్టి శ్రద్ధనే లోకబోధకులందు కూడ మంచివారు కనబరచి వ్యవహరింపవలసియున్నది. కాంగ్రెసు వారు చెప్పే నిర్వాహకార్యక్రమమును స్థానిక సంఘముల ద్వారా చాలవరకు ఆచరణలోనికి తేవచ్చును. కావున స్థానిక సంఘములు కూడ స్వరాజ్యసాధనములకు నోకరితిగ సహాయపడును. అందు వల్లనే కాంగ్రెసువాటిని స్వాధీనపరచుకొనునెను. ఇప్పటిరాజ క్రియ పరిస్థితులనుబట్టి కాంగ్రెసు సంస్థ లోకబోధకులను స్వాధీన పరచుకొనవలెను, అనుమాటను నడపిచేసినను వలవచ్చును. అందు లకు మారుగా ప్రతిజిల్లాలోను స్థానిక సంస్థామండలి అనుపేరిట సంఘములు ఏర్పాటు కావలెను. అట్లనన్నియులని రాష్ట్రీయ సంఘములు ఏర్పాటు చేసికొనవలెను. అఖిల భారతమునకు యిది విరళే యొకటి పూర్వాచారమున్నది. కావున వానికి ఆచూకల ముగ యివియును నడచుకొనవచ్చును. ఈ అంశమునుగూర్చి వాకు చాలాకాలమునుంచి ఆలోచనలోనున్నది. అట్టిదానిని వేయిచుట్టుకు ప్రస్తుతము సామకాశము చిక్కినది గావున వాకు తోచిన స్వల్పవిషయములను యాదీకవ పొందుబరచితిని. ఇందు పై అనుభవజ్ఞులు, వారివారి అభిప్రాయములను తెలిపి స్థానిక సంఘములలో సక్రమపరిపాలన జరుగునట్లు కృషి సజ్జుచురు గాక:

జిల్లాస్థానిక సంస్థామండలి నిబంధనలు

1. ఈ పార్టీలో చేరదలచుకొనిన ప్రతిలోకబోధకు మొదలను రు 0-4-0 లు గాని లేక నాలుగవదా యిచ్చి గాని కాంగ్రెసు మొదలగు చేరవలయును.
2. సాలీనా ప్రతిలోకబోధకు మొదలను రు 10 ల కు తక్కువగాకుండా చందానియ్యవలెను.
3. అధికారరీత్యా జరుగు మీటింగులకు ముందుగా అన గా జిల్లా తాలూకాబోధకు మీటింగులకు అధ్యక్షము ఒక పూటకు ముందుగానే అసలు మీటింగు జరుగునట్లు సమావేశమై మీటింగులో జరుగు అంశములనుగూర్చి ముందుగా చర్చించు కొనుట.
4. మూడవ నిబంధనలోని రీతిగా జరుగు పార్టీ మీటింగులలోని అంశములను పార్టీ యొక్క అనుమతి లేనిదే ఏ పార్టీ మొదలను బహిరంగపరచరాదు.
5. పార్టీ మీటింగులలో నిశ్చయించే తీర్మానములపై ఏలా వోటుని య్యవలె నని పార్టీ వారు నిశ్చయిం తుకో ఆరీతిగానే మీటింగులో వోటు నియ్యవలయును. పార్టీ కి సంబంధములేని తీర్మానములపై ఎవరియిష్టానుసారము వారు వోటునియ్యవచ్చును.
6. పిలవంతవరకు ఎల్లప్పుడును విధిగా మీటింగు కాల మునను ఖద్దరు ప్రస్తుతములను ధరింపవలెను.
7. సాధ్యమైనంతవరకు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును ఆ మలులోనుండుటకు శక్తి నంచనలేక బాటుబడుట.

కార్యనిర్వాహక సంఘము

8. జిల్లా, తాలూకాబోధకులలోని మొదలందరు కలిసి వారిలోనుంచి 15 గురునకు తక్కువగాని సంఖ్యతో కార్యని ర్వాహక సంఘములను ఎన్నుకొనవలెను. ఈ కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు అంతాకలిసి జిల్లాలో తమ యిష్టముచచ్చిన 5 గు రిని (ఆర్డరు మెంబర్) ఎన్నుకొనవలయును. వేరే 20 గురు. ఇం దుండి ఒక అధ్యక్షునిని ఉపాధ్యక్షునిని, యిద్దరు కార్యదర్శుల ను, ఒక కోశాధిపతిని ఎన్నుకొనవలెను. 7 గురు సమావేశమైన నది మీటింగు జరుగుటకు నిర్ణీతసంఖ్యగా శేర్షికచేయవలయును.

కార్యనిర్వాహక పునని

1. ప్రతి నెలకు మీటింగు జరుపుట. 2. ప్రతి 3 నెలలకు జనరలు బాడీమీటింగు జరుపుట.

శ్రీ శివాజీమహారాజు త్రిశతాబ్దోత్సవము

ఈ జాతీయమహోత్సవమును 1927 ఏప్రిల్ 27-వ తేదీ నుండి మేనెల 3-వ తేదీ వరకును భక్తిపూర్వకముగ నెఱవేర్చుడు

3. జిల్లాలోనుండి లోకబోధకులనుగూర్చిన సమస్య లన్నిటిని ప్రజలవద్దనుంచిగాని మొదలగువద్దనుంచిగాని యీ కార్య నిర్వాహక సంఘము వారివద్దకు వచ్చునట్లు ఏర్పాటు చేసికొని అట్టివాటిని పరిష్కరించుటకు ఏర్పాటు గావించుట.

4. లోకబోధకులను గూర్చియు గ్రామ పునర్నిర్మా ణపు పనినిగూర్చియు జిల్లాలో వాగా వ్యాపించుటకు తగిన ప్రచారము కరపత్రముల మూలమునను ప్రతికామాలమునను తదితర ఏర్పాట్లను వ్యాపింపజేయుట.

5. ప్రతిసాలీనా మేయి జూన్ నెలలలో జిల్లాలోలోకబోధకుల వోట్ల సభను జరుపుచుండుట. (For propoganda purposes)

6. ప్రతి తాలూకాబోధకు ఆ మొదలలోనుంచి 5 గురి నిన్ని ఆ తాలూకాలో వారివద్దనుచ్చిన ఒకరిని వేరే 6 గురు తో కూడిన నొక కార్యనిర్వాహకవర్గమును ఏర్పరచియు అం దుండియే అధ్యక్షుని కార్యదర్శిని కోశాధిపతిని ఎన్నుకొన వలయును. తాలూకాబోధకు పార్టీ మీటింగులు మున్నగువాటి నన్నిటిని వారే జరుపుచుండువలయును. ఈ సంఘమునకు కావ లసిన ఆర్థికవ్యవహారములకు ప్రతి తాలూకాబోధకు మొదల సా లీనా రు 8/1 లను చెల్లించవలయును.

7. జిల్లాబోధకును కూడ పై తాలూకాబోధకులనే మొదలలోనుంచి 6 గురునిన్ని జిల్లాలో వారివద్దనుచ్చినవారిని 9 గురునిన్ని వేరే 9 గురితో నొక కార్యనిర్వాహక సంఘమును ఏర్పరచి అందుండియే అధ్యక్షుని, కార్యదర్శిని, కోశాధిపతిని ఎన్నుకొనవలెను. జిల్లాబోధకు పార్టీ మీటింగు మున్నగు వా టిని, పిర జరుపుచుండువలెను ఈ సంఘమునకు కావలసిన ఆ ర్థికమునకు ప్రతిజిల్లాబోధకు మొదలను సాలీనా రు 8/1 లు చెల్లించవలయును.

8. జిల్లాలోనున్న యూనియనుబోధకు లన్నిటికి నొకసం ఘమును ఏర్పాటుచేసి వారికిగూడ కార్యనిర్వాహకవర్గము ము న్నుగువాటిని ఏర్పాటుచేయుట.

9. జిల్లాలోనున్న గ్రామపంచాయితీలన్నిటి కొకసం ఘమును ఏర్పరచి వారికిగూడ కార్యనిర్వాహకవర్గము మున్నగు వాటిని ఏర్పాటుజేయుట.

10. స్థానిక సంస్థలకు వచ్చుఎన్నికలలో సభ్యులను నిల తెట్టుటకుగాను యీజిల్లాకార్యనిర్వాహకవర్గములోనుంచి 9 గురు నిన్ని జిల్లాలో తదితర ప్రజలలోనుంచి 6 గురునిన్ని ఎన్నుకొని వేరే 9 గురు నొక ఉపసంఘముగా ఆయా యెన్నిక సమయ ములలోనే ఏర్పడి ఆయా ఎన్నికలకు నిలుచుటకుగాను సిద్ధముగా అభ్యర్థనలవద్దనుండి ప్రమాణపత్రమును తీసికొని ఆ అభ్యర్థకులలో నుండి ఎన్నిక వర్గమునకు కావలసిన అభ్యర్థులను నిర్ణయించి వారి విజయమునకుగాను కృషి సల్పుట.

స్థానిక సంస్థామండలిలో జేరిన స్థానిక సంస్థామండలి యొక్క సభ్యులు స్థానిక సంస్థల ద్వారా చేయింపవలసిన ముఖ్యంశ ములు:—

విద్య

1. ప్రతి గ్రామములోను పగటి పాఠశాల రాత్రి పాఠ శాల నుండునట్లుట.
2. ప్రతి పాఠశాలకు అనుబంధముగా పుస్తకభాండా గారమును పతనమందిరమును ఏర్పాటుచేయునట్లుట.
3. పతనమందిరమునకు అనుబంధముగా చిల్లరరంగముల కు వైద్యసహాయము చేయుటకు ఆయుర్వేద యునానీ వైద్యపు మందులను సప్లయచేసి, వాటిని వినియోగించుటకు తగిన బ్రయనింగు నిచ్చివేయవలెను. ఈ సాధ్యాయులలో నుంచే ఏర్పాటు చేయునట్లుట.
4. ప్రస్తుత విద్యావిధానమును మార్చుచేయుటకు కృషి సలుపుట.
5. మత, సాంఘిక, నైతిక, ఆరోగ్య, ఆర్థిక, రాజకీ యములను ప్రజలలో బాగుగా వ్యాపింప చేయుటకు (Adult Education) పెద్దవారలకు విద్యనొసంగుటకుగాను

ఉపన్యాసకులను ఏర్పాటుచేసి అట్టివారిచే ముఖ్య గ్రామము లందు ప్రచారము గావించేయుటయు, అట్టి ఉపన్యాసకులకు అవసరమున్న ఆంశములకు మాజీను లాంతరలనుగూడ సప్లయ చేయుటకు తర ఏర్పాటుము.

6. ప్రతి నెలకు ఆయా స్థానిక సంస్థలు చేయు పనులను తెలుపుమా అందు ప్రజోపయోగకరముగ వ్యాసములనుగూడ వ్రాయు గెజటులు ప్రచురించుటయును.

7. ప్రత్యేకవృత్తి పాఠశాలలను అందు ముఖ్యముగ వ్యవసాయపు పాఠశాలలను రాట్లుము శేత మున్నగు చేతిపరి శ్రమలను మామూలు పాఠశాలలను ఏర్పాటు చేయుటకును, నెలకొల్పుటకు కృషి సలుపుటయును.

8. జాతీయ పాఠశాలలకు ధనసహాయము చేయుటకును. 9. హిందీ సంస్కృత భాషలు పెంపొందించుట మున్నగు ఏర్పాట్లకు గట్టికృషిని సలుపవలెను.

ఉద్యోగముల నిరూపకము

జాతీయ పాఠశాలలలోని కృతార్థులైన విద్యార్థులకు స్థానిక సంస్థలలో తప్పక నుద్యోగములుగా నియమించుట.

వైద్యసహాయము

ప్రతిసర్కిలునకును నొక్కొక ఆయుర్వేద వైద్యులను స్థాపించుట.

ప్రయాణసౌకర్యములు

ఒక గ్రామమునుంచి మరొక గ్రామమునకు నులుపుగా మార్గాలుబండ్లపుటకు తగిన రహదారిని (అసమయ మట్టికో డు) ఏర్పరచుట.

మంచినీటి సౌకర్యములు

ప్రతి గ్రామములోను కాలవ ఆధారమున్న యెడల అట్టిదా నిని నుపయోగకారిగా జేసికొనుటకుగాను తగిన సౌకర్యములను (చీటిలు దారిగయిరా) చేరువులు ఆధారమేయగుచోట్ల మంచినీటికిన్ని తదితర వాడకమునకున్ను, పీలుగనుండురకల ప్రత్యేకముగ ఏర్పాటున్ను వైరెండు లేనిచోట్ల నూతుల ఏర్పాటున్ను తప్పక కలిగించవలయును.

గ్రామములోని పీథుల ఏర్పాటు ప్రతి గ్రామములోను నుండు పీథులు ఎంత అవకతవకలగ నుండునో చెప్పనక్కర లేదు. అట్టివాటిని పరిశుభ్రముగను విశాలముగను నుండుటకు తప్పక ఏర్పాటు చేయవలయును.

పశుసౌకర్యములు

గ్రామములోని పశువులు కొద్దిసేపు ఆయినను విశ్రాం తితో నిలచుటకు గ్రామమునకు వెలుపల విశాలమైన ప్రదేశ మును ఏర్పాటుచేయవలయును.

పాముఖానాలు

పట్టణములకున్న పల్లెలు యీ విషయములోపడే బాధ అపరిమితము. ఈబాధ తొలగవలెనంటే గ్రామమునకు నలు తెట్టుల ప్రీపురుషాదులకు ప్రత్యేకపు ఏర్పాటు చేయుట. యిదే ప్రస్తుతము చాల అత్యవసరమైన పని.

విశ్రాంతి స్థలములు

గ్రామమునకు వెలుపలి భాగమున మంచి ఆరోగ్యముగ ను రమ్యముగను నుండు ప్రదేశమున విశాలమైన స్థలమును ఏర్పా టుచేసి అందు చెట్లనువేయించుట కొంతసేపు విశ్రాంతిగ కూ రొప్పుటకు పీలుగనుండుటల సౌకర్యములున్ను, బాలుర వ్యా యాను పరిశ్రమలకు ఏర్పాటు మున్నగువాటిని జేయవలయును.

అస్పృశ్యతా నివారణ

ఆది ఆంధ్రులు నివసించు స్థలములను విశాలముగ ఏర్పా టుచేసి అందు పీథులను ఏర్పాటుచేసి తదితర పెద్దకులములవారు కాపురమున్నుచోట్లనుండే ఏర్పాటును వారికిగూడ కలిగించు టకు ప్రత్యేక కృషిని సలుపుట. పంచములకు ప్రత్యేక పాఠశాల లను తీసి వేసి మామూలు పాఠశాలలలోలో వారికిని క్రమేణ ఏర్పాటుచేయుట, అస్పృశ్యతా నివా

రణకు ముఖ్యముగా వారు నివసించు స్థలములను ఆ మహావ్యూహము పరిశుభ్రముగా నండటకు తగు ఏర్పాట్లను జేసినగాని ఆ స్పృశ్యత తొలగుట కష్టముగాన పరిశుభ్రతకు తగు ఏర్పాట్లు తప్పక గావించవలెను.

ఇట్టి ఏర్పాట్లు ఏమి కావలసినను సానిక సంఘములు చేయవలసిన అన్ని విధములగు సహాయము చేయుటలో వెనుదీయ గూడదు.

జిల్లాబోర్డు చేయవలసిన ప్రత్యేక ప్రయోజనాకర్యములు

ప్రైవేట్ జిల్లాలోను ముఖ్యబాటల ద్వారా మోటారు సర్వీసును ఏర్పాటుచేయుటలో రైల్వే కంపెనీలవలెనే నొక జాయింట్ ట్రస్టుకు కంపెనీని ఏర్పాటుచేయుచి ఆ కంపెనీకి అధమము 10 వత్సరములకు తక్కువగాకుండా కంట్రాక్టులనిచ్చుట, ఈ పని గావించినగాని ప్రస్తుతమున్న మోటారులవల్ల కలిగే బాధలు పెరిగితిమి అను తగ్గినపుడు రైలు రైల్వే లైన్లు నిర్మించుటకు కృషిచేసిన జేయవలయును. ఇట్టి బాటలలోనుండు కాలువలు, ఏరులు, మున్నగువాటికి తప్పక వంతెనల ఏర్పాట్లు జేయవలయును.

జాతీయజండా

ప్రతిసానిక సంస్థల ఆఫీసునందును జాతీయజండాను ఏర్పాటుచేయుట.

కమిటీలు

లోకల్ బోర్డు ఆర్డర్ ననుసరించియున్న వ్యవహారములన్నిటికి మెంబర్లలోనుండియు మెంబర్లు కానివారిలోనుండియు సభ్యులను నియమించి అట్టివారికి కొన్ని శాఖలనిచ్చి ఎక్కువగా ప్రజాసేవచేయుట.

వోటర్లకు యియ్యవలసిన ప్రమాణపత్రము

1. జిల్లా సానిక సంస్థామండలిలో సభ్యుడనుగా చేరుదును.
2. ఏయే ఎన్నికవర్గమునుండి ఎన్నుకొనబడుదురో అట్టి ఎన్నికవర్గమునకు ప్రతి 8 నెలలకు ఒకసారి సభలను గావించి చేసిన కృషిని తెలుపుదును.

3. మ్యునిసిపలు, యూనియను ప్రదేశములైనయెడల ఆయా ఎన్నికవర్గములకు ప్రతివారము వెల్లి అచ్చటి విషయములను తెలిసికొందును. తాలూకాబోర్డు అయినయెడల ఆయా సర్కిళ్లలోని ప్రతి గ్రామమునకు అధమము ప్రతి 15 రోజులకు వెల్లి అచ్చటి విషయములను తెలిసికొందును.

4. మత, సాంఘిక, నైతిక, ఆర్థిక, ఆరోగ్య, రాజకీయములను నాశక్తికొలిపి నా ఎన్నికవర్గములో వ్యాపింపజేయుటకును, దేశపురోవృద్ధిని, దేశసౌఖ్యమును, గోరు కాంగ్రెసు రాజకీయరంగముల కనుకూలముగను వర్తించుదును.

5. జిల్లా సానిక సంస్థామండలివారిచే నియమింపబడిన ఎన్నికల కమిటీవారికి యీ ప్రమాణపత్రముపై సంతకము చేసి యిచ్చెదను. వారు నన్ను నిలబెట్టిన నిలచుదును. లేనియెడల నేను మరల వ్యతిరేకముగా నిలబడక యుండగలందులకు నిర్ణయము.

పైనవివరించిన అంశములన్నియు చాలవరకు ఆర్డర్లో నున్నవే. కాని వాటిని నుపయోగించుటకు ఎవరును శ్రద్ధతీసికొనక పార్టీకక్షలతోను స్వలాభాపేక్షతోను కాలమును వృథా చేయుచున్నారు. కొన్ని అంశములలో ఆర్డర్ వ్యతిరేకముగ నుండవచ్చును. అట్టివాటినిగూర్చి ఆర్డరు సవరణచేయుటకు శ్రద్ధబూనుటలేదు. చాలమంది మెంబర్లు ఆర్డరు తెలియదని వ్రాయుటకు కినుకవహించుచుండురు గాక! తెలిసినవారైనను తెలియనివారికి నేర్పకపోవుటయుగూడ గలదు. తెలిసికొనుటకు శ్రద్ధవహించువారును అరుదే. చాలమందే మెంబర్లపదవి యనగా హాదా కూడినదనుకొని గర్వించువారేగాని ప్రజాసేవకుడని యనుకొని తనకాలమునంతయు ప్రజాసేవకు వినియోగించు వారే బహుశక్తువ. ఇట్టిలోపము లన్నియు వెంటనే తీర్పుకొని జేసియుండు పరప్రభుత్వముతో స్వరాజ్యముకొరకుచేయు నిరాయుధయుద్ధములోని యుద్ధవిరులకు సానిక సంస్థలకూడ సహాయముజేయవలెనను సంగతిని జిల్లా కమిటీ తెచ్చుకొందురుగాక శే॥ సుబ్బారావు.

వర్జిలు స్వార్థకవిహ్నమును తెగచిరి, మాంట్రాలో.

తెప్పి నెంటు కర్నలు ఆర్. బి. గారు చనిపోయిరి.

యార్క్కు ప్రభుదంపతుల సంచారము

మెల్బోర్ను, ఏప్రిల్ 21:—విక్టోరియాలో యార్క్కు ప్రభుదంపతులకు స్వాగత మొసగుటకు ప్రయత్నములు బ్రహ్మాండముగ జరిగెను. అంతయు సిద్ధమైనది. ఇంతలో రెండు విమానములు డిగ్రీని మండిపొయెను. నలుగురు వైమానికులు మడసిరి ఉత్సవసంతోషము దుఖముగ పరిణమించెను. ఒక అరమైలు దూరముననే యున్నను యార్క్కు ప్రభు దంపతులు దీనిని జూడనేలేదు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(25-4-27)

నీమజుల్లి దినుసులు

ఇరువది గజములు పీస్ ధరలు రు. అ. పై
కారికమ్ములు—22 X 22 ముంగిసూర్యు (బి) 8-8-0
" సరాసరికము 7-8-0
కారికమ్ములు—22 X 22 "మోటారు సైకిలు" (బి) రు 8-0-0
" సరాసరికము (20 X 20) రు 7-0-0
కారికమ్ములు—22 X 22 వేరురకములు (బి) రు 8. రు 8-1-0
" సరాసరికములు రు 7. రు 7-1-0
తెలుపు ముల్లు—1708 (సెట్) రు 12-7-0 గ్లాస్ 9000 (సెట్) రు 12-7-0; 1702 రు 10-4-0 ఎఫ్. ఎఫ్. 78 8-0-0 ఇ.సి. 78 రు 8-2-0; 88/888 రు 13-4-0. 8978 రు 8-0-0; 880 రు 8-2-0 Z. Z. రు 8; Z. 78 రు 10-8; జి. జి. 78 రు 8; 7663 రు 7-14; 78078 రు 7-14; జి. ఎ. 83 రు 6-14-0.
తెలుపు వర్క్స్—H. K. 62 రు 17; C. 4000 రు 22; బి. బి. బి. రు 15-8.
టిస్ట్ స్పన్ 100,000—గజము 1-కి రు 0-9-6;

నూలు

40 నెంబరు సీమ (5 పా కట్టులు)—ట్రాక్ రు 5-5-0
చలువ (కొంగ) రు 7-14; చలువ ("ఎనిటిక్స్") రు 7-6;
చలువ (నాగకన్యక) రు 7-8. చలువ (గుప్తి) రు 7-12; చలువ (గడ్డజండా) రు 8-6; పచ్చగుర్రము (ఎర్ర) రు 8-6; పడవ (ఎర్ర) రు 7-6; నూలువ్యాపారి రు 7-2; పచ్చపాము రు 8-0;
40 జుహా (పదిపానులకట్టు) నక్షత్రము రు 10-7;
60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకత్తె రు 16, నెమలి రు 15-12; "డంబల్ స్పన్" (ఎర్ర) 15-12; రాట్టము (ఎర్ర) రు 15; కలసము (ఎర్ర) రు 13; తెలుపు (మధురపట్టుగాము) రు 11-6; ఎరుదుకారము రు 8-2-0; గడ్డిబండ్లి—రు 8-0-0 ఎర్ర గడియారము రు 7-18; పెన్ సెట్ సరకులేదు.
60 నెంబరు జుహా (10 పానులకట్టులు) నీలంచేప రు 16-0; లోహములు "బారువధరలు"—
ఇత్తడిరేకులు—(డిట్ మేన్) రు 238; (కృషియర్) రు 235; రాగిరేకు రు 258.

సిమెంట్ పీపా వెల్:

గోల్డ్ పేపర్ ("చెయ్యి") రు 11-4-0. 11-8; జర్మన్ "నెమలి" రు 10-0; జర్మన్ "లేడి" రు 9-6;

చక్కెర మూటయొక్క ధర

జావా "రెడ్" రు 31-12-0. ముందుధరలు—మే రు 31-12 జూన్ రు 32-4-0.

వేరు సెనగనూనె

"ఇంగ్లీషు బారువధరలు"—గానుగ రు 128; "ప్రెస్" రు 126;

ఆముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు 115-8.
పదును వేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

అవుతోలు (7½ టు 8) "అప్ కంట్రిస్" రు 0-14-6; 0-15-0
" (8½ టు 9) " రు 0-13-6 టు 0-14-0
" (తేలిక) " రు 1-0-9 టు 1-1-6
" (8½ టు 9) రెండుకూర్పు రు 0-14-3 టు 0-15-0
" (7 టు 7½) " రు 0-15-3 టు 0-15-9
" (తేలిక) " రు 1-1-6 టు 1-2-0
" (8 టు 8½) రెజవాన్సు రు 0-14-0 టు 0-14-9
" (6½ టు 7) " రు 0-14-9 టు 0-15-6
" (7½ టు 8) విజయనగరము రు 0-15-0 టు 0-15-3
" (6½ టు 6½) " రు 0-15-6 టు 0-15-9
" (7 టు 7½) ఏలూరు రు 0-15-0 టు 0-15-6
" (6 టు 6½) " రు 1-0-0 టు 1-0-9
గేజింగోలు రు 0-10-3 టు 0-10-7
గేజిమాడతోలు రు 0-15-6 టు 1-0-0
అవుదూడతోలు రు 1-13-0 టు 1-15-0
పదునుచేసిన మేకది రు 2-8-0 టు 2-14-0
పదునుచేసిన గొర్రెది రు 2-10-0 టు 2-15-0

స్వదేశపరిశ్రమలనభివృద్ధిజేయుడు

ఆయుర్వేద పద్ధతుల ననుసరించి నిర్మలమైన స్వదేశ తైలములచేత ఈ హెరాయిల్స్ తయారైనవి.
వెంట్రుకలను పెంచునట్టియు, మెదడునకు మంచి సత్వమునిచ్చునట్టి ఓషధులు యిగుంచేర్చబడినవి. (నానావిధములగు రంగులు చేసి బజారులో విక్రయించు తలనూ నెలు వెంట్రుకలకు అపాయకరములైనవి) తాము ఎప్పటికిని ఈ తైలములే వుపయోగించుటవల్ల మిగులత్వేచ్ఛి జెందుదురు.
జేమ్సు రతివిలాస్ ఆయిలు 2 డ్రామ్స్ బుడ్డి 1-0-0
జేమ్సు మెజిస్టిక్ " " 1-0-0
జేమ్సు నవకుసుం " 5 " 1-2-0
జేమ్సు కోకోనటు ఆయిలు 6 " 1-0-0
జేమ్సు పరిమళ భృంగామలక తైలం 8 " 1-2-0
కాస్తూరిపదార్థములను ఎట్టి లోపములచేత తయారైనవి. వేసవికి మిగుల ఉపయోగము.
"మీ అవసర సమయములందు దొరుకు నిమిత్తము మీసాపు కీపర్లను ఈ తైలములను ప్లాకు వుంచవలయునని కోరవలెను."

(1) జేమ్సు షర్ పూర్వమరీ కంపెనీ,
43 జనరల్ ముత్తియామొదలి వీధి, మద్రాసు.

IN 3605
(Challapalli Bros.)
GODAVARI TYPEWRITING INSTITUTE,
INNESPET, RAJAHMUNDY.
(ESTD. 1909)
REPAIRS AND OVERHAULING
OF
TYPEWRITERS, SEWING MACHINES,
GRAMOPHONES, CLOCKS, WATCHES,
SODA-WATER MACHINES, ETC.,
Undertaken and Executed to entire satisfaction
at Moderate rates.
Typewriter Accessories & all kinds of Typewriters can be had
NOW READY FOR SALE
Two Brand New, Fool's Cap, 'YOST' No. 20s.
One almost unused, Brief size do'

ప్రతాప కస్తూరి మాత్రలు

మిక్కిలి ఘాటును సువాసనగలది
1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుట
యేగాక అజీర్ణము, వాయువ, జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కఫము, చిన్నబిడ్డ గుణము, కలరా, ప్లేగు మొదలగు అనేకమగు వ్యాధులను హరించుటయేగాక బలమును, జీర్ణశక్తిని, ఆరోగ్యమును గలిగించు వర్తనాదము. ప్రతి గృహ మందుండదగినది. 8357
250 మాత్రల సీసా 0 4 0
12 సీసాలు 2 8 0
వి. సి. చార్జి ఎన్నట్టికైనా 0 8 0
పి. సి. వ. అందు కో. ఆయుర్వేదసమాజం,
చెరికేపి - నెల్లూరు జిల్లా.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడి, హస్తలాఘవము, ఆంగ్ల ఇంద్ర జాలము, మంత్రకాస్తూరి, భూతవైద్యము, యంత్రములు, చీట్ల పేక తమాషాలు, వినోదవిద్యలు మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, కరీరము లేని తలచేత మాట్లాడుచుట, గాలిలో మనుష్యుని నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ. 4.
చమత్కార గణితము:—(టెక్స్టు బుక్ కమిటీ వారిచే అప్రూవు కాబడినది.) ఇందులో విచిత్ర వినోద మనో గణితములు, సమస్యలు, చిక్కుప్రశ్నలు, యుక్తి తమాషా తక్కులు, గణితావధానము గలవు. జ్ఞానము మనోబలము ఇచ్చు రసవంతపు లెక్కలున్నవి. ప్రతివానిదగ్గర నుండవలసిన పుస్తకము. వెల రూ. 1 వి. సి. చార్జి అ. 5. 6 కి రు 5. 12 కి రూ 9. పోస్టిజి యనాం.) 211
(పి. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు. (గంటూరుజిల్లా)

మితవ్యయమునకు ఫిలిప్స్ దీపములను ఉపయోగించి చూడుము
అనన్త వర్తకులవద్ద దొరకును లేక దక్షిణ భారతమునకు గల సోల్ ఏజెంట్లవద్ద దొరకును
THE CROMPTON ENGINEERING Co. (Madras.) Ltd.,
Managing Agents:—BEST & Co. LTD., 1st Line Beach, MADRAS.

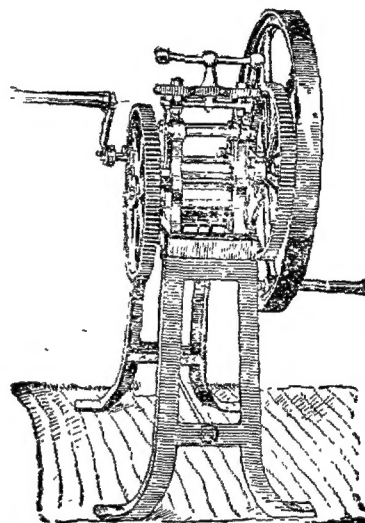

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM.
Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

రేకులమిషనులు

కఠినమైన పైంకు
రు, అధికమైన పాలి
షు, తాటనడబ్బు, రే
కులమిషను యాలర్లు
కలిగి ప్రతిను మాదిరి
యిరుప్రక్కల పెద్ద
పళ్లెముల మధ్య
డి మోటుపని నేనను
చేయగల రేకుల మిష
నుల మేము దిగుమతి
చేసి చాల పరస్పరమైన
ధరలకు విక్రయించు
చున్నాము రెక్కి, 4,
5 అం. యాలర్లు 1 అ
మిషనులు స్టాకునందు
ఉన్నవి. సి. హెచ్. శోభనాచలం అండ్ సన్స్,
6057 బొంబే, లాల్ బహాద్రి బాగు, (నాచి) (శ్రీకృష్ణము)

మాన స్థాల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
వలసులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గూఢాధికము
శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి పైత్యకాకల
కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అవులింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
వ్రేళ్లు, అనులు మొదలగు వానియందు గలిగిడి నొప్పులను
బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
చిరునామా:— (1078)
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలక్ట్రు, కృష్ణాజిల్లా.
ముఖ్యమైన మూడువిషయములు
ఆరోగ్యము, విశ్వరూపు, ధనము వీటినే మానవు డె
ప్పుడు కాంక్షించును. వీటిని సంపాదించుటకు మరెవరూ
కష్టపడనవసరములేదు. అయితే 150 పుటలు గల

కామశాస్త్రమును

చదివినచాలును. ఒకకొద్దు వ్రాసిన మిగుల యిహముగా
కపాత్ ఖర్చులేక పంపబడును. 21 అం
ఆంతకనిగ్రహపార్శ్వ, 26, బ్రాహ్మ్య మద్రాసు
శాంచి — మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

నీదేహము నెట్లు ప్రతిదినము పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నించునునో, నట్లే నీశిరస్సునూడు చుట్టిగామండ పరి
శుభ్రపరచ ప్రయత్నింపవలసి యుండును. నీ శిరస్సు వెగల రంగ్రములందు మున్నగు కల్మషపదార్థములు కూడి
యుండిన నీవెండుకలు పరిశుభ్రముగ లేనవి గ్రహింపవలసి యుండును. ఈమందు
వగైరాలు చేరునప్పుడు నీవు పేకు విహించిన ఆతిత్వములో నీరసంబియ్యం జగువుల
మయము గాగలను. గమక నీశిరస్సు యిట్టి వాటికి లోహగాక గల ఒక గుళిక
దలచినచో ప్రతిరోజును

కామినీయా తలనాన (రిజిష్టర్డ్)

మహయోగించి తీరవలెను.
ఈ నూనె ముందు చేరనీయును. ఒకవేళ నీతలయందు వాచిండ్లకే ప్రవేశించి
యుండిన రెండుమూడుసార్లు తీమానెను రామటోనది అంతరింపవలెనదే వెండుకల
కుదుళ్లలోనికి పరాపరిపోయి పరిశుభ్రపరచగలిగిన ఆమోక్ష మొదలగు సులనే మిందు
చేర్చబడినవి. ఇందు చేరిన యితర నూనెలు, మూలకలు నీ వెండుకలను, తుమ్మెద
రెక్కలాలె, నిగనిగలాడుమ, పట్టుపంచెలె నగుదునట్లు చేయగలవు. 50,000
మందికి పైగా దీని నుపయోగించి దీని శ్రేష్టత్వమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము

లాసంగి యున్నారు. దీనిని మించినది మరొకటి లేదని ఖగడొందిన కామినీయా ఆయుర్
నీసారు 1-0-0 తపాలచార్జి 0-6-0 8 నీసాల ఖరీదు రు. 2-10-0 లు తపాలు చార్జి 0-12-0

నమూనాను పాడి చూడుము.

సువాసన ద్రవ్యములకు రాజు

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిష్టర్డ్)

అతివత్సయ, ఎందుకు పనికిమాలినవియు నగు అనేక సువాసనద్రవ్యములు బహారు
నందుగలవు. ఓటోదిల్ బహారు నుపయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్టత్వమును, మంచి సువాస
నకు ఆచ్యుతవంకతీరవు. మల్లె మున్నగు ఆత్మరల కేవిధముగను తీసిపోదు.
నేడే ఆర్డరును పంపుము.

1/4 డౌన్స్ ఓటోదిల్ బహారు	రు.	2-0-0
1/2 " " "	"	1-4-0
1 డ్రామ్ " "	"	0-12-0

నమూనా నీసా 0-2-0 రెండణాల పోస్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును.

వాసనకార్డులు: డజన్ 0-10-0 తపాత్ ఖర్చు ప్రత్యేకము

సోలు ఏజెంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,
285, జమ్మామూడు మార్కెటు, బొంబాయి నెం 2